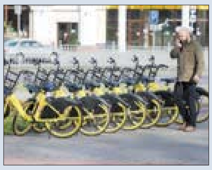

БРЭСТ СТАНЕ «РАЗУМНЫМ» ГОРАДАМ

МС

ЧАМУ Ў ХОЙНІКАХ НЕ БАЯЦЦА РАДЫЯЦЫІ?

МС

Выдаецца з 9 чэрвеня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

11 КАСТРЫЧНІКА 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 194 (29061)

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ +TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Максім ЕРМАЛОВІЧ, міністр фінансаў:

«Мы плануем падчас штогадовага пасяджэння саветаў кіраўнікоў МВФ і Сусветнага банка абмеркаваць вынікі рэалізацыі мер урада па стабілізацыі макраэканамічнай сітуацыі і магчымасці для пачатку праграмы з МВФ менавіта ў мэтах падтрымкі структурных змен. Мінфін лічыць, што дарожная карта павышэння эфектыўнасці эканомікі Беларусі, якая рыхтуецца ўрадам і Сусветным банкам, можа быць падтрымана рэсурсамі з боку МВФ. Такая падтрымка можа быць як у рамках новай праграмы, так і асобна ад яе. З пункту гледжання напаўнення дарожнай карты, гэты дакумент рэальны да выканання».

МАЙСТРЫ ЗА СПРАВАЙ

Фота БелТА.

Ну, канешне, яшчэ не зусім майстры, а навучэнцы клуба дэкаратыўнай творчасці «Барэльеф», што дзейнічае ў Свяцілавіцкім сельскім доме рамёстваў Бяльніцкага раёна. Акрамя Данііла КУЖЭЛЬНІКАВА і Сяргея ЦВЫРА, якіх вы бачыце на фота, у клубе займаюцца яшчэ 13 хлопчыкаў і дзяўчынак. Пад кіраўніцтвам Алега Кавалёва яны вучацца ствараць вырабы з гіпсу, алебастру, іншых хуткасохнучых матэрыялаў. Мяркуючы па ўсім, дзецям гэты занятак даспадобы.

КОРАТКА

• Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў распараджэнне па пытаннях удасканалення інфраструктуры Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі па зімовых відах спорту «Раўбічы».

• **Нобелеўская прэмія па літаратуры за 2018 і 2019 гады прысуджана польскай пісьменніцы Вользе Такарчук і аўстрыйскаму пісьменніку Петэра Хандке.**

• Мінскі стадыён «Дынама» ўвайшоў у топ-15 самых ёмістых футбольных арэн СНД.

ISSN 1990 - 763X

Сацыяльны клопат

ШТО ПАТРЭБНА ДЛЯ ЎМАЦАВАННЯ СЕМ'ЯЎ?

Грашовая падтрымка, асвета і мужчынскае здароўе, сцвярджаюць спецыялісты

Сёння ў нашай краіне шмат чаго робіцца для ўмацавання інстытута сям'і і сямейных каштоўнасцяў, прычым на гэта скіравана работа ўсіх органаў дзяржкіравання і многіх грамадскіх арганізацый, паведаміў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Валерый КАВАЛЬКОЎ.

НА ШТО ПАТРАЦІЦЬ СЯМЕЙНЫ КАПІТАЛ?

З 2015 года дзейнічае так званы «сямейны капітал», калі пры нараджэнні трэцяга і наступнага малога сям'я мае права на аднаразовую выплату. На 1 кастрычніка бягучага года больш за 74 тысячы сем'яў ужо адкрылі дэпазітныя рахункі, на якія залічаны 741 мільён долараў ЗША. Дзеючая праграма заканчваецца 31 снежня 2019 года, але Прэзідэнтам краіны ўжо прынята рашэнне аб далейшым выдзяленні сямейнага капіталу на 2020—2024 гады. Толькі калі раней сем'ям, каб скарыстацца грашыма, трэба было дачакацца, калі дзіця, у сувязі з нараджэннем якога прызначаны сямейны капітал, дасягне 18 гадоў, то ў новай праграме такія абмежаванні знятыя. Сродкі можна выкарыстаць датэрмінова і накіраваць іх на будаўніцтва, рэканструкцыю і набыццё жылля, на некаторыя віды медыцынскіх паслуг і на атрыманне платнай адукацыі. Прычым за гэтыя грошы могуць вучыцца і старэйшыя дзеці, а не толькі тыя, пад каго сям'я атрымала такую фінансавую дапамогу ад дзяржавы.

СТАР. 4

Прэм'ера рубрыкі

На двары — кастрычнік, а ў нас на стале штодзень зяляніна з уласнай градкі.

Мы з мужам больш як 10 гадоў пражылі ў Мінску. Увесь гэты час соўгаліся з рэчамі па здымных кватэрах. Сваркі і гучная музыка за сценкай, недакуркі ў пад'ездзе, байкеры, што гойсаюць пад вокнамі ўначы, капітальны рамонт, які расцягнуўся амаль на год... Усё гэта, ну і, вядома, мая цяжкарнасць (не хацелася гадаваць дзіця ў такіх умовах) натхнілі нас на думку пераехаць жыць у вёску. І вось сёлета, на чарговую гадавіну вяселля, мы зрабілі сабе падарунак — перавезлі рэчы ў Малую Вусу, што на Узздзеншчыне. Гэтае месца асаблівае, з гісторыяй. Па-першае, у суседняй Вялікай Вусе нарадзіўся Пятро Глебка. У гонар паэта там названая цэнтральная вуліца. Па-другое, абедзве вёскі ў вайну былі спаленыя немцамі, а іх жыхары сагнаныя ў Германію. Тут і сёння жывуць асаблівыя людзі, пра якіх я буду пісаць у сваіх нататках. А таксама дзяліцца навінамі з вясковай хаткі ды думкамі, якіх на свежым паветры штодзень з'яўляецца процьма — толькі паспявай запісваць.

СТАР. 4

Выбары-2019

Патэнцыйны Савет Рэспублікі: большасць мужчын і «навічкоў»

Кандыдатам у дэпутаты прыбавілі эфірнага часу, а назіральнікі на выбарах сенатараў упершыню атрымалі афіцыйны статус.

Цэнтральная камісія Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў на чарговым пасяджэнні зарэгістравала кандыдатаў у члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу сёмага склікання. Па інфармацыі **старшыні ЦВК Лідзіі ЯРМОШЫНАЙ**, усе асобы вылучаны ва ўстаноўлены тэрмін (да 8 кастрычніка), вылучэнне па ўсіх рэгіёнах адбылося законна, абгрунтавана, легітымна. Сярод зарэгістраваных кандыдатаў — прадстаўнікі розных галін ад медыцыны і ваеннай службы да педагогікі і юрыспрудэнцыі.

У Савеце Рэспублікі Лідзія Ярмошына прагназуе дастаткова прыкметнае абнаўленне. А ў ніжнюю палату сёлета паўторна вылучаецца больш прэтэндэнтаў на дэпутацкі мандат, чым у 2016 годзе, — звыш трэцяй часткі патэнцыйных дэпутатаў, што, на думку старшыні ЦВК, забяспечыць неабходную пераемнасць, дасць неабходны досвед новаму скліканню.

ЦВК падвядзе вынікі выбараў у верхнюю палату беларускага парламента і зарэгіструе членаў Савета Рэспублікі 12 лістапада.

У гэту выбарчую кампанію Цэнтрвыбаркам упершыню атрымаў запыт з нагоды накіравання і акрэдытацыі назіральнікаў пры правядзенні выбараў членаў Савета Рэспублікі. Падчас ускосных выбараў у большасці краін увогуле не прадугледжана назіранне. Беларускі выбарчы кодэкс ускладае вызначэнне парадку назірання на ЦВК.

На пасяджэнні прынята адпаведная пастанова, згодна з якой за выбарамі сенатараў могуць назіраць члены Савета Рэспублікі і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў дзейнага склікання, выбраныя ад адпаведнай вобласці ці акругі, а таксама дэпутаты адпаведных абласных Саветаў, якія самі не з'яўляюцца кандыдатамі. Фактычна так было і на папярэдніх выбарах, але назіральнікі не мелі афіцыйнага статусу.

Эфір — у прайм-тайм

Па краіне ў кандыдаты ў дэпутаты вылучаны 703 чалавекі, з іх 176 — па Мінску. Паколькі ў сталіцы назіраецца вялікі рост колькасці патэнцыйных кандыдатаў у параўнанні з 2016 годам, ЦВК мусіла прасіць у тэлебачання дадатковага эфірнага часу. Вырашана даваць магчымасць для выступленняў па будных днях, акрамя аўторка, не гадзіну, а гадзіну і сорак хвілін. Графік размеркавання эфірнага часу апублікаваны на сайце ЦВК. У выпадку памяншэння колькасці кандыдатаў у вызвалены час пачнецца правядзенне дэбатаў.

Як і раней, атрымаць бюлетэнь для галасавання на выбарах у ніжнюю палату парламента можна на падставе пашпарта грамадзяніна Беларусі. З улікам розных жыццёвых сітуацый выбаршчыкаў ЦВК дазваляе карыстацца таксама пасведчаннем кіроўцы, пенсійным пасведчаннем, ваенным ці студэнцкім білетам, пасведчаннем інваліда, пасведчаннем супрацоўніка дзяржаўнай арганізацыі — дакументамі, у якіх ёсць фота. Але гэтае правіла актуальнае выключна для галасавання грамадзян, якія загадзя ўключаныя ў спіс на адпаведным участку.

Грамадзяне, якія знаходзяцца ва ўстановах крымінальна-выканаўчай сістэмы, маюць права прагаласаваць па месцы адбывання пакарання і толькі 17 лістапада, без магчымасці аддаць свой голас датэрмінова.

Варвара МАРОЗАВА.

Блізкая ўлада

ЧАМУ ЛЮДЗІ СТАНОВЯЦЦА ЗАЛОЖНІКАМІ ЗЯМЕЛЬНЫХ АДНОСІН?

Мясцовыя ўлады павінны прадухіляць такія сітуацыі

Асабісты прыём грамадзян правёў у Крупках першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім РЫЖАНКОЎ. Па дапамогу да яго прыйшлі жыхары горада і раёна. Са сваімі праблемамі прыехалі таксама грамадзяне з іншых райцэнтраў Мінскай вобласці, сталіцы, Гомельскай, Магілёўскай, Віцебскай, Брэсцкай абласцей. Пытанні ў людзей былі самыя розныя — зямельных узаемаадносін, капітальнага рамонту жылфонду, работы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, уладкавання ачышчальных збудаванняў, працаўладкавання.

Фота БелТА.

У прыватнасці, Таццяна Уладзіміраўна з Навалукомля, што на Віцебшчыне, трыццаць чатыры гады адпрацавала на чашніцкім участку электрасувязі Аршанскага занальнага вузла электрасувязі. Ёй 55 гадоў, усяго два гады заставалася да пенсіі. Але з жанчынай датэрмінова перарвалі кантракт, нібыта за прагулы. Таццяна Уладзіміраўна вусна адпрасілася з работы, каб забраць дачку з радзільнага дома, яе падмяніў муж, які працуе на гэтым жа прадпрыемстве, прычым ён атрымаў на гэта згоду кіраўніцтва. Нягледзячы на гэта, жанчыне далі вымову і звольнілі з работы, маўляў, усё трэба было афарміць дакументальна. Ёй, інжынеру, прапаноўвалі работу балетмайстра. Іронія, ды і годзе... Да гэтага часу Таццяна Уладзіміраўна беспрацоўная.

Максім Рыжанкоў пагадзіўся, што ў перадпенсійным узросце чалавеку сапраўды цяжка знайсці работу. І перш чым звальняць, жанчыне павінны былі падрыхтаваць іншае месца. Але мясцовыя ўлады нічога ўзамен не прапанавалі, практычна выкінулі заяўніцу на вуліцу. Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі нагадаў, што мясцовым уладам трэба больш уважліва ставіцца да такіх людзей. Як сказаў Прэзідэнт, задача ўлады — бачыць такіх людзей, дапамагаць у працаўладкаванні, гэтым павінны займацца спецыяльныя камісіі разам з кіраўнікамі прадпрыемстваў, арганізацый, райвыканкамамі. Максім Рыжанкоў узяў пытанне пад кантроль.

Таіса Пятроўна, Рэгіна Вікенцьеўна і Ніна Іванаўна — пенсіянеркі. Яны пражываюць у Крупках у доме 1971 года пабудовы. У будынку працякае дах, вада трапляе ў падвалы. Праўда, камунальнікі экстранна рэагуюць на сітуацыю — адпампоўваюць ваду. Але гэта не выйсце, неабходны капітальны рамонт будынка. Ды ён штогод пераносіцца. Дырэктар Крупскага раённага камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Жылцеплабуд» Дзмітрый Ліпскі пацвердзіў, што дом сапраўды мае патрэбу ў капрамонце і што ён запланаваны на 2021 год. Максім Рыжанкоў прапанаваў прааналізаваць спецыялістам пытанне яшчэ раз і, калі ёсць магчымасць, паскорыць тэрміны рамонту. Старшыня Крупскага райвыканкама Анатоль Козел паабяцаў яшчэ раз вярнуцца да гэтага пытання і выказаў гатоўнасць прыняць меры, каб хутчэй адрамантаваць дом.

Іна Ігараўна цікавілася, калі будзе ўведзена ў эксплуатацыю цэнтральная каналізацыя ў Крупках. Рэч у тым, што камунікацыі праходзяць па яе зямельным участку і захопліваюць яшчэ некалькі. На агародзе гаспадары не могуць нічога пасадзіць, бо нечыстоты з калодзежаў прасочваюцца ў зямлю. Пытанне не вырашаецца на працягу некалькіх гадоў. Намеснік старшыні райвыканкама Анатоль Ганчар сказаў, што новую каналізацыю пачалі будаваць у 2010 годзе. Па плане работы павінны былі праводзіцца ў тры этапы. Але не хапае сродкаў, каб іх завяршыць. Тым не менш кіраўніцтва раёна гэтую праблему бачыць і абяцала да канца года тэму закрыць.

Ну і, вядома, не абышлося без зямельных спрэчак паміж суседзямі. «Такіх пытанняў на кожным прыёме бывае па тры-чатыры. І гэта нездаровая тэндэнцыя. Шмат сітуацый узнікае з прычын не зусім правільных, вывераных, пацверджаных заканадаўствам рашэнняў мясцовых улад, сельсаветаў. Самае цікавае, што яны пры гэтым хаваюцца ў цень, маўляў, даўно было. А што рабіць суседзям, калі яны сталі заложнікамі непростых адносін, якія атручваюць ім жыццё? У гэта ўцягваюцца іншыя суседзі, а праблему стварыла мясцовая ўлада. Дык знайдзіце сёння ў сабе мужнасць, магчымасць і вырашыце гэтыя праблемы зыходзячы з таго, што вы дапамаглі стварыць іх самі», — падкрэсліў напрыканцы прыёму Максім Рыжанкоў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Парламенцкі дзённік

ТАРЫФ «БЮДЖЭТНЫ»

Сістэма налічэння заробкаў бюджэтнікаў стане больш зразумелай

На гэта накіраваны законапраект «Аб змяненні законаў» (па пытаннях аплаты працы работнікаў бюджэтных арганізацый). Гэты дакумент быў учора разгледжаны дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў на пасяджэнні сёмай сесіі.

З 1 студзеня 2020 года згодна з Указам № 27 заробак будзе фарміравацца з акладу, стымулюючых і кампенсуючых даплат. Большыя магчымасці для рэгулявання аплаты атрымаюць кіраўнікі арганізацый. Дэпутаты да пачатку дзеяння змен прыводзяць заканадаўства ў адпаведнасць з Указам.

Член Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Анатоль ДАШКО адзначыў, што дзеючая сістэма ставак вельмі складаная: «Сістэма спросціцца, там скасуецца каля 300 пастаноў Мінпрацы».

Новая тарыфная сістэма для бюджэтнікаў уключае базавую стаўку і 18-разрадную тарыфную сетку замест 27-разраднай.

Пры гэтым кожнае бюджэтнае ведамства распрацавала свой парадак стымулюючых і кампенсуючых даплат. Цэнтралізаванай застанецца толькі базавая стаўка — 180 рублёў, але, як запэўніў парламентарый, яна будзе імкнуцца да бюджэту пражытачнага мінімуму (сёння амаль 231 рубель).

Таксама праект закона прадугледжвае залік перыяду альтэрнатыўнай службы ў стаж работы ў бюджэтных арганізацыях.

Міністр фінансаў Максім ЕРМАЛОВІЧ, які прысутнічаў на пасяджэнні, у размове з журналістамі паведаміў пэўную інфармацыю аб бюджэце на будучы год. Так, дэфіцыт можа скласці амаль 1 мільярд рублёў. Страты ад падатковага манеўра Расіі ў рэспубліканскім бюджэце 2020-га дасягнуць 400 мільёнаў долараў ЗША. Такая ж сума недаатрымана сёлета.

Больш аптымістычныя прагнозы на бюджэт у дэпутатаў. Па словах **члена Пастаяннай камісіі па бюджэце і фінансах Таццяны САЙГАНАВАЙ**, плануецца пашырэнне яго расходнай часткі з-за сацыяльнай накіраванасці: «У прыватнасці, будуць павялічаны заробкі ў бюджэтнай сферы. Але мы бачым, што пункты росту даходаў ужо ёсць — гэта работа прамысловага сектара эканомікі, работа малога і сярэдняга бізнесу, чаму, несумненна, будзе спрыяць прынясце новай рэдакцыі Падатковага кодэкса».

Бюджэт пакуль не паступіў у парламент, але чакаецца на працягу некалькіх дзён.

У першым чытанні разгледзелі ў Авальнай зале і законапраект «Аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства». Прапанавана выключыць замежнікаў, якія здзейснілі злачынства па неасцярожнасці, з катэгорыі асоб, якім могуць адмовіць у выдачы віз ці ўездзе ў Беларусь. Важным дапаўненнем стане дазвол на ўезд для замежнікаў, якія прыцягваліся да адміністрацыйнай адказнасці ў выглядзе штрафу ў Беларусі і не пагасілі яго праз тое, што не мелі адпаведнай інфармацыі. Па словах **Івана ПАДГУРСКАГА, першага намесніка міністра ўнутраных спраў**, на сёння ў спіс асоб, уезд якіх у краіну забаронены ці непажаданы, уключана больш за 1 мільён 140 тысяч чалавек. Большасць з іх унесена Расіяй. Абнаўленні закона будуць спрыяць павышэнню турыстычнай і інвестыцыйнай прывабнасці нашай краіны.

Таксама дэпутаты ратыфікавалі Пратакол аб унясенні змяненняў у пагадненне паміж урадамі Беларусі і Расіі па супрацоўніцтве ў галіне экспарту нафты і нафтапрадуктаў. «Па-першае, ён дасць дакладнае разуменне, у якіх аб'ёмах мы будзем пастаўляць, напрыклад, сырую нафту, — расказаў пра нававядзенні **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па эканамічнай палітыцы Аляксей СОКАЛ**. — Падругое, па некаторых нафтапрадуктах (бензін, дызельнае паліва, мазут) калі на год складзены патрэбы нашага ўнутранага рынку, то гэта дае стабільнасць. І самае галоўнае, гэта дае поўную загрузку нашых нафтаперапрацоўчых прадпрыемстваў».

Марыя ДАДАЛКА.

ЗАДАЦЬ ПЫТАННЕ І АТРЫМАЦЬ КАМПЕТЭНТНЫ АДКАЗ

Мінгарвыканкам і аблвыканкамы ў гэтую суботу, 12 кастрычніка, правядуць традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі.

З 9.00 да 12.00 на званкі грамадзян адкажуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Андрэй Анатолевіч КЛЕЦ. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Пятровіч ПЕНІН. Тэл. 8 021 222 22 22;

старшыня ГОМЕЛЬСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Кацярына Анатольеўна ЗЕНКЕВІЧ. Тэл. 8 023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Алена Аляксандраўна БУБЕНЧЫК. Тэл. 8 015 273 56 44;

намеснік старшыні МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Руслан Віктаравіч ПАРХАМОВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Сяргей Пятровіч НЕЎМЯРЖЫЦКІ. Тэл. 8 017 500 41 60;

старшыня МІНСКАГА гарвыканкама Анатоль Аляксандравіч СІВАК. Тэл. 8 017 222 44 44.

БЕЛАРУСЬ У 2020 ГОДЗЕ СТАНЕ СУСТАРШЫНЁЙ У СНД

А ў 2021-м узначаліць гэту арганізацыю, аб чым паведаміў старшыня Выканаўчага камітэта — выканаўчы сакратар СНД Сяргей Лебедзеў. Гэтымі днямі ў Ашгабаце (Туркменістан) праходзіць Савет кіраўнікоў дзяржаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

Учора падчас Савета міністраў замежных спраў Садружнасці **кіраўнік беларускага знешнепалітычнага ведамства Уладзімір МАКЕЙ** выказаў пазіцыю нашай краіны ў сферы рэгіянальнай бяспекі.

Ён адзначыў, што прыярытэтнай тэмай сёння з'яўляецца забеспячэнне інфармацыйнай бяспекі краін СНД.

«Вы бачыце, якія прэтэнзіі вылучаюцца ў дачыненні адно аднаго шэрагам дзяржаў, — перадае словы Уладзіміра Макея БелТА. — Мы з'яўляемся сведкамі хакерскіх нападаў супраць не толькі пэўных устаноў, але і цэлых краін. Таму гэтая тэма будзе абмяркоўвацца і на пасяджэнні СМЗС, і на пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў. І Беларусі ёсць пра што праінфармаваць калег. У нас прынята адпаведная канцэпцыя інфармацыйнай бяспекі, існуе шэраг ініцыятыў, накіраваных на ўдасканаленне гэтай дзейнасці».

Напярэдадні падзеі

ЗОРКІ ЗАПАЛЬВАЮЦЦА ТУТ!

Міжнародны турнір па мастацкай гімнастыцы на прызы алімпійскай чэмпіёнкі Марыны Лобач пройдзе ў Мінску 19—20 кастрычніка ў Палацы мастацкай гімнастыкі.

З 2002 года гэты турнір стаў традыцыйным, за 17 гадоў спаборніцтвы заслужылі славу адных з самых яркіх і значных мерапрыемстваў па мастацкай гімнастыцы ў міжнародным календары. Беларусь штогод прымае больш за дзясятак краін-удзельніц, геаграфія якіх пастаянна пашыраецца. З'яўляючыся своеасаблівым стартам для юных грацый, турнір адкрыў вялікаму спорту такія імёны, як Валерыя Курыльская, Настасся Іванькова, Ганна Рабцава, Аляксандра Наркевіч, Меліта Станюта.

Юныя спартсменкі ад 9 да 15 гадоў у узроставых катэгорыях будуць весці барацьбу за каштоўныя прызы, галоўныя з якіх — іменныя статуэткі Марыны Лобач, — па традыцыі дастаюцца перамožцам у мнагабор'і. Замежныя гімнасткі настойліва імкнуцца скласці годную канкурэнцыю гаспадыням спаборніцтваў. Беларускім грацыям з кожным годам усё цяжэй утрымліваць вышэйшыя прыступкі п'едэстала. Але нашы дзяўчаты з уласцівым ім бляскам выходзяць пераможцамі ў нялёгкай турнірнай барацьбе. Ужо шмат гадоў ні адна статуэтка алімпійскай чэмпіёнкі не пакінула межаў нашай радзімы і ні адна спартсменка не засталася без падарунка ад арганізатараў.

Расклад турніру:

<u>**19 кастрычніка**</u>

11.00 — цырымонія адкрыцця;

11.30 — прэюніёркі 2007 — 2008 г. н. (каманднае першынство);

14.00 — юніёркі 2004 — 2006 г. н. (каманднае першынство);

16.30 — прэюніёркі 2007 — 2008 г. н. (мнагабор'е);

17.30 — юніёркі 2004 — 2006 г. н. (мнагабор'е);

<u>**20 кастрычніка**</u>

11.00 — прэюніёркі 2007 — 2008 г. н. (фіналы);

12.30 — юніёркі 2004 — 2006 г. н. (фіналы);

14.30 — цырымоніі ўзнагароджання і закрыцця;

15.30 — гала-канцэрт.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

У ВАЛЕЙБОЛЕ БУДУЦЬ ЗМЕНЫ?

Галоўныя трэнеры мужчынскай і жаночай зборных падалі ў адстаўку

На трэнерскім савеце кіраўнікамі федэрацыі валейбола гэтыя адстаўкі былі прынятыя. Нагадаем, мужчынская зборная пад кіраўніцтвам Віктара Бекшы не змагла выйсці з групы на чэмпіянаце Еўропы, жаночая каманда, якую трэніраваў Пётр Хілько, таксама не пераадолела гэтую мяжу.

Генеральны сакратар федэрацыі Ала ЦЯЦЕРЫНА падзякавала Віктару Бекшу за работу ў зборнай і дасягнуты вынік: «Мы ведаем, што гэта адзін з найлепшых трэнераў нашай краіны. Ён папрасіў паўзу, таму што быць трэнерам і зборнай, і клубнай каманды вельмі цяжка. Гэта каласальная фізічная і псіхалагічная нагрузка. Таму мы разумеем і падтрымліваем такое рашэнне, але не развітваемся з Віктарам Іванавічам. Мы спадзяёмся, што праз некалькі гадоў зноў убачым яго на пазіцыі галоўнага трэнера зборнай».

Цяпер федэрацыя абмяркоўвае кандыдатаў на гэтую пасаду.

Асноўным прэтэндэнтам з'яўляецца брытанскі трэнер Джэйсан Холдэйн. Як адзначае **старшыня федэрацыі Эдуард ВЕНСКІ:** «Магчыма, замежны спецыяліст прыўнясе ў нашу зборную штосьці новае і свежае». Дарэчы, у якасці гульца Холдэйн удзельнічаў у Алімпіядзе-2012, абараняў колеры цэлага шэрагу еўрапейскіх клубаў. Выйграваў Лігу чэмпіёнаў (2001), Кубак ЕКВ (1999) і Суперкубак Еўропы. У якасці трэнера працаваў у азербайджанскім «Азерйоле» (2014—2015) і ўваходзіў у трэнерскі штаб зборнай Канады (2017).

Асноўным кандыдатам на пасаду галоўнага трэнера жаночай нацыянальнай каманды па валейболе разглядаецца галоўны трэнер «Дынама-Метар» Дзяніс Мацвееў. У федэрацыі валейбола адзначаюць, што 40-гадовы беларускі спецыяліст валодае добрым гульнявым і трэнерскім досведам.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Аты-баты

НА ВАРТУ ЗАСТУПІЦЬ «УРАГАН»?

Гэтымі днямі на палігоне пад Асіповічамі была паспяхова выпрабаваная мадэрнізаваная рэактыўная сістэма залпавага агню «Ураган». Яна прайшла праз глыбокую мадэрнізацыю на прадпрыемствах Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта.

Істотныя дапрацоўкі датычыліся тактыка-тэхнічных характарыстык. У сістэмы з'явілася новае шасі, на яго ўсталяваныя сучасныя сродкі навігацыі, сувязі, перадачы даных, пазіцыянавання...

Начальнік ракетных войскаў і артылерыі Узброеных Сіл — начальнік упраўлення ракетных войскаў і артылерыі Генеральнага штаба Узброеных Сіл генерал-маёр Генадзь КАЗЛОЎСКІ адзначыў:

— Усе пускі прайшлі паспяхова, і снарады трапілі ў цэль з высокай дакладнасцю. Але гэта былі толькі папярэднія выпрабаванні. Яшчэ некаторыя элементы трэба дапрацаваць. У хуткім часе «Ураган» чакаюць дзяржаўныя выпрабаванні. Пасля гэтага будзе вырашацца пытанне аб пастаўцы гэтых баявых машын у нашы Узброеныя Сілы.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Італьянскі парламент чакае скарачэнне

Колькасць заканадаўцаў павінна зменшыцца прыблізна на трацін: з 630 да 400 дэпутатаў і з 315 да 200 сенатараў, перадае Euronews. Ніжняя палата прыняла гэтую ініцыятыву пераважнай большасцю галасоў. Супраць канстытуцыйнай рэформы выступілі толькі 14 дэпутатаў. Прыхільнікі гэтых пераменаў гавораць як пра эканомію бюджэтных сродкаў, так і пра абарону інтарэсаў выбаршчыкаў. Яны ўпэўненыя, што дэпутаты павінны прадстаўляць інтарэсы большай колькасці грамадзян і шырэй глядзець на іх праблемы. Праціўнікі ініцыятывы абвінавачваюць улады ў перавароце і разбурэнні канстытуцыйнага балансу. Змены павінны ўступіць у сілу пасля будучых парламенцкіх выбараў у 2023-м, калі яны не будуць абмеркаваны на рэферэндуме.

У Інданезіі здзейснены замах на міністра бяспекі

Міністр-каардынатар па пытаннях палітыкі, юстыцыі і бяспекі Інданезіі Віранта атрымаў нажавое раненне ў выніку нападу ў правінцыі Бантэм. Пра гэта паведамляе партал навін Detik. Паводле яго інфармацыі, 72-гадовы міністр прыбыў у горад Пандэгланг з інспекцыйнай паездкай. Замах быў здзейснены ў момант, калі Віранта выходзіў з аўтамабіля. Зламыснік нанёс яму два ўдары вострым прадметам у вобласць жывата. Акрамя таго, раненні атрымаў кіраўнік мясцовага кіравання паліцыі. Супрацоўнікі службы бяспекі і паліцэйскія затрымалі нападніка, пазней была арыштаваная яго жонка, якую таксама падазраюць у падрыхтоўцы замаху.

Сатурн выйшаў у рэкардсмены па колькасці спадарожнікаў

Юпітэр саступіў Сатурну першынство па колькасці вядомых спадарожнікаў у Сонечнай сістэме. Раней лічылася, што ў Юпітэра 79 спадарожнікаў, а ў Сатурна — 62. Днямі стала вядома, што астраномы пад кіраўніцтвам Скота Шэпарда з амерыканскага Інстытута Карнэгі выявілі яшчэ 20 спадарожнікаў Сатурна. Такім чынам, іх агульная колькасць павялічылася да 82, і гэты газавы гігант стаў рэкардсменам па колькасці вядомых спадарожнікаў. Адкрыццё было зроблена з дапамогай тэлескопа «Субару» з дыяметрам люстэрка 8,2 метра. Ён знаходзіцца на вяршыні вулкана Мауна-Кеа на Гаваях. Ва ўсіх адкрытых нябесных цел дыяметр складае каля пяці кіламетраў. 17 з іх маюць рэтраградны характар руху па арбіце, гэта значыць яны рухаюцца вакол Сатурна ў кірунку, процілеглым кручэнню планеты вакол сваёй восі. Перыяд абарачэння новых спадарожнікаў вакол газавага гіганта — ад двух да больш чым трох гадоў.

КАЛЯДЫ — ТРЫ ДНІ

У Беларусі зацверджаны графік пераносу рабочых дзён у 2020 годзе

Як паведамілі ў прэс-службе Савета Міністраў, згодна з пастановай № 688 рабочы дзень з чацвярга 2 студзеня пераносіцца на суботу 4 студзеня, з панядзелка 6 студзеня на суботу 11 студзеня, з панядзелка 27 красавіка на суботу 4 красавіка.

Арганізацыям дадзена права з улікам спецыфікі вытворчасці (работы) пераносіць рабочыя дні ў іншым парадку ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Варвара МАРОЗАВА.

Надвор'е

Амаль бабіна лета

У нядзелю цяпло з Польшчы прынясе нам плюс 15— 20 градусаў, але месцамі абяцаюць моцны парывісты вецер

Умовы надвор'я ў нашай краіне будзе вызначаць вільготная цёплая паветраная маса, якая наступае з боку Заходняй Еўропы, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды. Вецер заходні, паўднёва-заходні ўмераны. Максімальная тэмпература паветра сёння ўдзень будзе ад плюс 9 да плюс 15 градусаў.

А вось заўтра, 12 кастрычніка, паўночная палова краіны застанецца пад уплывам сістэмы франтальных раздзелаў, якія насоўваюцца з боку Заходняй Еўропы, а на паўднёвую частку нашай тэрыторыі пачне пашырацца цёплая паветраная маса з паўднёвага захаду Еўропы. Будзе воблачна з праясненнямі. Пераважна на паўночнай палове краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы.

Вецер паўднёва-заходні, уначы па паўночным захадзе, удзень на большай частцы тэрыторыі моцны парывісты. Мінімальная тэмпература паветра ўначы ад плюс 6 да плюс 11 градусаў, максімальная ўдзень 11—18 цяпла, а па паўднёвым захадзе — да плюс 20 градусаў. У нядзелю ў нас амаль паўсюдна чакаецца цёплае і сонечнае надвор'е. У гэты дзень наша краіна будзе знаходзіцца пад уплывам цёплых няўстойлівых паветраных мас, якія перамяшчаюцца з тэрыторыі Польшчы. Надвор'е чакаецца воблачнае з праясненнямі, толькі месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Вецер паўднёва-заходні ўмераны, уначы ў асобных раёнах моцны парывісты. Мінімальная тэмпература паветра ўначы будзе ўжо ад плюс 8 да плюс 12 градусаў, удзень — 12—18 цяпла, на поўдні краіны да плюс 20 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пачатку наступнага тыдня ўзмоцніцца ўплыў антыцыклону з Заходняй Еўропы. Будзе пераважна без ападкаў і пераважна бяснеўскую цёпла, толькі ў цёмны час сутак месцамі па поўначы краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай у асобных раёнах чакаецца слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 6 да плюс 12 градусаў, удзень — 15—22 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

22 октября 2019 года в 14.00 в актовом зале общества состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Вишневка – 2010» с повесткой дня:
1. О продаже недвижимого имущества ОАО «Вишневка – 2010».
2. О доизбрании членов Наблюдательного совета ОАО «Вишневка – 2010».
Регистрация участников общего собрания акционеров будет осуществляться 22 октября 2019 года с 13.00 до 13.45 по месту проведения собрания.
Для регистрации необходимо иметь при себе: акционеру – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.
С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по месту нахождения общества (Минский район, аг. Вишневка, ул. Центральная, д.1А) с 08.00 до 17.00 с 11 по 21 октября 2019 года.
УНП 600041880

ШТО ПАТРЭБНА ДЛЯ ЎМАЦАВАННЯ СЕМ'ЯЎ?

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Малыя першых двух гадоў жыцця ў малазабяспечаных сем'ях атрымліваюць бясплатнае харчаванне. За шэсць месяцаў бягучага года бясплатнымі прадуктамі было забяспечана амаль 15 тысяч дзяцей, пры гэтым больш за чатыры тысячы хлопчыкаў і дзяўчынак атрымалі гэту падтрымку незалежна ад узроўню даходу сям'і (апошняя лічба сведчыць пра тое, колькі ў Беларусі нарадзілася дзетак у двойнях і тройнях).

Бацькі, якія гадуюць дзіцяінваліда, могуць скарыстацца паслугай сацыяльнай перадышкі — на 28 дзён у каляндарным годзе размясціць малога ў доме-інтэрнаце для дзяцей і за гэты час вырашыць уласныя сацыяльна-бытавыя праблемы. Выплата дапамог і пенсій на ўвесь перыяд знаходжання дзіцяці ў інтэрнаце захоўваецца. У першым паўгоддзі ўжо 38 сем'яў узялі такую перадышку.

МЕДЫЯЦЫЯ І БАЦЬКОЎСКІЯ ЎНІВЕРСІТЭТЫ

У сістэме органаў па працы і сацыяльнай абароне функцыянуе 146 тэрытарыяльных цэнтраў, работа якіх выбудоўваецца з улікам інтарэсаў сям'і і дзяцей. Найперш у цэнтрах ствараюцца банкі даных па розных сем'ях. Збіраецца інфармацыя пра ўмовы пражывання, занятасць бацькоў, адсочваюцца трывожныя фактары, якія могуць сведчыць пра сацыяльную небяспеку ці пра тое, што сям'я мае асаблівыя патрэбы. Да 1 студзеня 2020 года пастаўлена задача стварыць базу даных па шматдзетных сем'ях.

Цэнтры ўлічваюць разнастайныя патрэбы: бацькі могуць атрымаць кансультацыйна-прававую і сацыяльна-псіхалагічную дапамогу. Калі трэба, спецыялісты падказваюць сужэнцам, як разабрацца з канфліктамі, кансультацыі праводзяць юрысты і псіхолагі. Сярод запатрабаваных сёння паслуг — работа нянькі. Распрацаваныя і спецыяльныя праграмы, мэта якіх — павышэнне культуры шлюбна-сямейных адносін. Дзейнічаюць розныя клубы і гурткі. Пры цэнтрах працуюць і «бацькоўскія ўніверсітэты», дзе можна атрымаць інфармацыю па пытаннях выхавання дзяцей і ўмацавання інстытута сям'і. Не застаюцца без увагі і няпоўныя сем'і, і непаўналетнія мамы. Праводзяцца разнастайныя акцыі, лекцыі, святы цэнтрам дапамагаюць грамадскія арганізацыі.

І канешне, у краіне вельмі многа робіцца для таго, каб узнімаць прэстыж сям'і і мацярынства. Жанчыны, якія нарадзілі і годна выхавалі пяцёра і болей дзяцей, узнагароджваюцца ордэнам Маці. Такую ўзнагароду ўжо атрымала больш за 10 тысяч мам, толькі за 2019 год — 567.

УВАГУ — І МАЛЫМ, І ДАРОСЛЫМ

— Прыярытэтнымі кірункамі як для службы аховы мацярынства і дзяцінства, так і ў цэлым для сістэмы аховы здароўя з'яўляюцца захаванне і ўмацаванне рэпрадуктыўнага здароўя, павышэнне рэпрадуктыўнага патэнцыялу, зніжэнне смяротнасці ў працаздольным узросце, — заўважыла **начальнік аддзела медыцынскай дапамогі маці і дзецям Міністэрства аховы здароўя Людміла ЛЁГКАЯ.**

Каб здзейсніць такія планы, папаўняецца матэрыяльна-тэхнічная база, рыхтуюцца кадры, укараняюцца сучасныя тэхналогіі. 100 працэнтаў жанчын маюць доступ да медабслугоўвання перад родамі і пасля, больш за 97 працэнтаў будучых мам сталі на ўлік па цяжарнасці, што вельмі важна для таго, каб своечасова выявіць адхіленні і прызначыць адпаведныя прафілактычныя і лячэбныя мерапрыемствы. Штогод медыка-генетычнае кансультаванне атрымлівае больш за 30 тысяч пацыентаў. Праводзяцца скрынінг-даследаванні і кансультацыі для цяжарных па праблемах ВІЧ/СНІД.

100 працэнтаў родаў праходзіць пры кваліфікаваным наглядзе, практычна ўсе радзільныя дамы працуюць па сістэме сумеснага знаходжання маці і дзіцяці, прытрымліваюцца прынцыпу груднога выкормлівання.

Трэба сказаць, што з кожным годам радзільні становяцца ўсё больш адкрытыя. У 2018 годзе загадам Міністэрства аховы здароўя быў зацверджаны рэглямент наведвання радзільных дамоў і акушэрскіх аддзяленняў. Завітаць і падтрымаць маладых мам і паглядзець на немаўлят могуць усе члены сям'і.

Удасканальваецца работа службы планавання сям'і. Работа вядзецца з маладым пакаленнем, з жанчынамі і сем'ямі, якія апынуліся ў крызісных сітуацыях. Разам з грамадскімі арганізацыямі медыкі займаюцца прафілактыкай абортаў. З 2014 года ў краіне ўведзена перадабортнае кансультаванне, і сёння яно дае добрыя вынікі. За 2018-ы больш за 20 працэнтаў жанчын, якія звярнуліся ў арганізацыі аховы здароўя па штучнае перапыванне цяжарнасці, прынялі іншае рашэнне, у выніку нарадзілася каля дзвюх тысяч дзяцей. Змаганне за сям'ю працягваецца — у новы праект закона аб ахове здароўя ўжо ўнесены і такія нормы, як псіхалагічнае кансультаванне партнёра і псіхалагічнае кансультаванне сям'і.

На найбліжэйшы час медыкі паставілі задачу палепшыць рэпрадуктыўнае здароўе мужчын, бо цяпер у сем'ях, якія не могуць завесці дзяцей, у 40 працэнтах выпадкаў праблема звязана з моцнай паловай.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ПРЫСВЕЧАНАЯ МАМАМ

У Беларусі стартуе арт-эстафета БРСМ

10 кастрычніка фестывалем «Мамін дзень» у Мінску Саюз моладзі дае старт рэспубліканскай арт-эстафеце «Слова, першае ў жыцці...»

Мерапрыемствы фестывалю разгорнуцца ў холе ніжняга ўзроўню ГЦ «Сталіца». Тут госці свята змогуць паўдзельнічаць у рабоце хэндмэйд-майстэрняў па вырабе кветак з фаамірану і росписе печыва, паспаборнічаць у конкурсе «спавівання нованароджаных», абсалютна бясплатна атрымаць у падарунак вясёлую і добрую карцінку ад мастакоў-шаржыстаў і нават адправіць віншавальную паштовую картку любімай маме. Дадатковы каларыт у работу святочнай інтэрактыўнай пляцоўкі прыўнясуць майстры аквагрыму. Для самых юных удзельнікаў фэсту валанцёры руху БРСМ «Добрае Сэрца» падрыхтавалі гульнявую праграму з мноствам актыўнасцяў.

Ганаровыя госці фестывалю — мамы: шматдзетныя, працавітыя, актыўныя, спартыўныя, творчыя. Ім даверана ганаровая місія ўручыць узнагароды маладым талентам падчас урачыстай цырымоніі ўзнагароджання пераможцаў творчага конкурсу БРСМ «Слова, першае ў жыцці...». І менавіта яны стануць гераінямі адкрытага дыялогу «Беларусь і Я», прысвечанага самаму блізкаму і роднаму чалавеку — жанчынемаці, захавальніцы сямейнага ачага.

Арт-эстафета «Слова, першае ў жыцці...» скіравана на ўмацаванне інстытута мацярынства і павышэнне статусу жанчыны-маці ў грамадстве. Мерапрыемствы праекта будуць доўжыцца да 14 кастрычніка: спартыўныя святы, спаборніцтвы маладых мам, майстар-класы і інтэрактыўныя праграмы, творчыя сустрэчы, ушанаванне маці, выстаўкі, пасяджэнні клубаў маладых сем'яў, канцэрты мастацкай самадзейнасці, наведванне радзільных дамоў і іншае.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЯК У БОГА ЗА ПАЗУХАЙ,

або Суседзі прапасці не дадуць

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

На дварэ кастрычнік — а ў нас на стале штодзень зеляніна з уласнай градкі. Ядзім яе ўволю. Ужо забыліся, як набывалі ў гіпермаркеце дробненькі пучок кропу і ашчадна дзялілі на некалькі разоў. А ўсё дзякуючы вуслянам-агароднікам, якія абярнулі нас у сваю веру. Хоць, шчыра кажучы, мы з мужам супраціўляліся да апошняга. Увесну, калі пераехалі жыць у Малую Вусу, ніводнага насеннечка не закінулі ў глебу. А на пачатку жніўня, як я жартую, курам на смех разбілі ажно дзве градкі. Пасеялі рукалу, кроп, радыс, два віды салаты, марозаўстойлівую цыбульку. А яшчэ і куст базіліку, які, пакуль я стаяла крукам, суседка Галіна Фёдараўна перадала цераз плот.

Суседзі задаволеныя. Бачылі б вы, з якой радасцю яны неслі цяпкі, граблі ды іншыя навароачаныя «дэвайсы» агародніка і насенне ды давалі парады, як найлепей зрабіць. Бабуля Анюта нават сваіх курэй у той дзень не выпускала: чакала, пакуль мой мужык (так тут кажуць) не абгародзіць грады.

Сяброўка, якая летась таксама з сям'ёй пераехала жыць у вёску, на мой аповед пра эксперымент з градкамі адрэагавала катэгарычна. Маўляў, «я не паддаюся на ўгаворванні. І вам не раю. Калі б суседзяў слухала, замест газона бульба расла б. Варта сябе слухаць, свае патрэбы і жаданні».

— Да бульбы, спадзяюся, справа не дойдзе, — супакоіла я сяброўку. — А пад газон ужо ўчастак узаралі, плануем раўняць.

Але сусед Генадзь Сямёнавіч пачуў нас і кажа тут: «Ну вось, малайцы, па вясне бульбачкі пасадзіце пару градак, шмат не трэба», — кажа ён, назіраючы, як я саджу клубніцы для Сымонкі. «Не, мы бульбу не будзем садзіць. Думаю, зелянінай абмяжуемся».

— «Ну-ну, — хітра пасміхаецца сусед. — Трэба запісаць твае словы. Усе так спярша кажуць. Апетыт жа прыходзіць падчас яды».

Дарэчы пра ежу. Улетку жыццё ў Вусе віравала. Вуслянка Тамара вырасціла гіганцкі агурок. Сорт называецца «Мужчынская сіла». На смак так сабе, а вось даўжыня ўражвае — ажно 54 сантыметры І наогул што-што, а агуркі сёлета ў Вусе ўрадзілі на славу.

— Агуркі ў хаце ёсць? — пытаўся Павел, дом якога месціцца на ўскрайку Малой Вусы.

Што-што, а агуркі сёлета ў Вусе ўрадзілі на славу.

Яблычкі-папяроўкі для нашага Сымонкі ад Генадзя Сямёнавіча.

— Ды вось збіралася якраз ехаць на ровары ў Плоскае (суседняя вёска), там кажуць, фермер па рубель семдзесят прадае за кілаграм.

Павел усміхнуўся і моўчкі насыпаў мне з вялізнага тазіка пакет малодзенькіх агурочкаў.

Неўзабаве прыйшла Таццяна, якая жыве праз дом ад нас, і таксама прапанавала агуркоў.

Вярнуліся з сынам з прагулкі, а дома тазік з маладымі агурочкамі, памідорчыкамі ды з малодзенькай цыбулькай «вырас».

— Вазьміце, свежых паясцё, замалосоліце. Я ўжо і сабе, і дочкам накатала.

Калі запыталіся, колькі каштуе, нават абурылася: «Крыўдзіце! Калі не ведалі, дык у нас у Вусе суседзі проста так частуюць, не за грошы, а ад душы».

Праз колькі дзён да нас у двор завітала бабуля Анюта з міскай вымытых агурочкаў.

— Можа, дзе горкі трапіцца, дык вы шкурку абразайце, — клапоціцца.

— Мо, вам кабачкі яшчэ патрэбны, дык ідзіце сарвіце, — паказвае на агарод, што бачны з нашага ўчастка, яе сын Аляксандр, які рэгулярна прыязджае і дапамагае сваёй 84-гадовай маці.

Бабуля Ліда таксама прыйшла, каб прапанаваць агурочкаў.

— У мяне ж адзін зуб застаўся, няма чым есці. А выкідаць шкада.

— Не, не трэба, дзякуй. Нас ужо начаставалі так, што есці не паспяваем!

— Эх, ну пайду яшчэ Міхасю прапаную.

Карацей, з суседзямі нам пашанцавала, жывём як у бога за пазухай. Калі чарговы раз адносіла Галіне Фёдараўне міску з-пад гародніны, нават рыфмаваны радок прыдумала: «У Малой Вусе можна забыць аб галадусе».

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

ПАЗЫЧАЙ, ЯК ДАВЯДЗЕЦЦА...

Можа, анекдот, а можа, і праўда: сустрэліся неяк два мужыкі. «Не люблю *браць* у доўг, — сказаў адзін, — бо бярэш чужыя і на час, а вось аддаеш свае і назаўсёды». Другі як быццам яму запярэчыў: «А я, — сказаў, — не люблю ў доўг *даваць*: бо даеш як быццам сябрам і на пару дзён, а забіраеш у казлоў і гадáмі».

Нашай сям'і, здаецца, пашчасціла. Ва ўсякім разе, ад такіх вось «сяброў» бог пазбавіў — затое паслаў суседку. Адну, але вартую многіх.

...У нашай кватэры Галя з'явілася на трэці дзень пасля пераезду. Сказала, як яе завуць і з кім жыве, а потым папрасіла грошай — на тыдзеньчык, да зарплаты. Адмовіць ёй неяк не выпадала. Ды і сума была зусім невялікая... Карацей — мы рады былі, што далі суседцы ў доўг — зрабілі добрую справу.

І ў хуткім часе пераканаліся, што ніводная з іх не застаецца беспакаранай, бо Галя з ранейшай просьбай стала прыходзіць ледзь не двойчы на месяц.

Не скажу, разоў колькі грошы яна аддавала, як і абяцала, але ж найчасцей казала, што купіла тое і тое, бо вельмі ж трэба было, скардзілася на жыццё, на мужа, на дарагоўлю, на тое, колькі ідзе на дзіця (а то б, гадуючы сваіх, мы не ведалі), а ўрэшце — ледзь не плакала, што ў хаце ні капейкі — нават на хлеб, і ніхто не можа выручыць, бо ва ўсіх яе знаёмых таксама няма. «Дык можа ў вас...» — дрыжачым голасам пытала суседка.

Сказаць ёй, што няма, азначала б схлусіць, бо заробкі ў нас былі невялікія, але ж і мае, і мужавы бацькі заўсёды жылі па сродках, і нас вучылі планаваць пакупкі, хай пакрысе, але на нешта адкладваць.

Якраз гэтыя грошы (часта апошнія) мы пазычалі суседцы.

Часам, зрэшты, нервы здавалі, і тады я казала Галі, што так нельга, што ў яе амаль дарослая дачка, што трэба ж неяк планаваць свой бюджэт, папярэджвала, што выручаем яе апошні раз...

Галя з усім згаджалася, абяцала, аддавала доўг, а недзе праз месяц як нічога-ніякага «ўлазіла» ў новы. І цягнулася б так, можа, і дагэтуль, але ж вырасла яе дачка, дзеля якой мы пазычалі суседцы грошы, і сабралася замуж.

Бацькі сталі ладзіць вяселле — дома, на 30 гасцей. І перад гэтым Галя пазычала ўжо не толькі грошы, а яшчэ і талеркі, фужэры, салатніцы, міскі, вазы, каструлі... Некалькі дзён дзверы ў нашу і дзве суседнія кватэры не зачыняліся: усё спачатку выносілася, потым заносілася. І гэта б яшчэ нічога — справа жыццёвая, як той казаў: суседзі, вяселле...

Але недзе праз месяц госці ўжо збіраліся ў нас (у мужа быў юбілей). Да яго мы ўсё падрыхтавалі, заставалася накрыць сталы. І тут раптам высветлілася, што... няма чым: з хаты зніклі святочныя абрусы, прычым дарагія-дарагія — даматка્ныя, бабуліны...

Я не адразу, але ж пайшла да Галі: маўляў, можа, у вас засталіся — з вяселля? «У мяне, — вокам не міргнуўшы, сказала суседка. — Я забылася, у каго іх брала, але ж калі гэта і праўда вашы, то зараз аддам. Яны ў шафе ляжаць».

Не ведаю, што ў той момант адбілася ў мяне на твары, аднак Галя таксама пачырванела і папрасіла ў мяне прабачэння. Нават больш за тое (не ведаем, па якім бы дрэве пастукаць?) — перастала прыходзіць па грошы. Думалі: можа, на дваіх ім нарэшце стала хапаць дзвюх зарплат?.. Можа, зяць з дачкой дапамагаюць? А можа, пачулі дзе, што пазычаць можна — як умееш, як давядзецца, а вось аддаваць — хораша.

А. Засім,

г. Барысаў.

ПАДАРОЖЖА З САКРЭТАМ

Гэта гісторыя можа камусьці здацца выдумкай, ды я і сам у праўдзівасць яе наўрад ці паверыў бы, калі б не адна істотная акалічнасць: усё, што раскажу, адбылося менавіта са мной.

Тады, гадкоў ...наццаць назад, быў я, калі можна гэтак сказаць, заядлы дамасед: не хацелася нікуды хадзіць ды ездзіць, не падабалася шуміха вялікіх гарадоў, натоўпы чужых, незнаёмых людзей...

Ды тут прычапіўся мой школьны таварыш — стаў клікаць да сябе ў госці ў слынны горад Бабруйск. Я аднекваўся, як толькі мог: спасылаўся на тое, што гэта далёка, што ў такіх паездках я заўсёды знаходжу нейкія прыгоды на сваю галаву, што горад зусім не ведаю і, крый бог, яшчэ заблукаю...

— Нічога, не бойся, — супакойваў мяне былы аднакласнік. — Ты ж на вакзал прыедзеш? Прыедзеш. А там любога чалавека спытай, як дабрацца да таварыша, і табе адразу пакажуць.

— Ды не брашы! — адрэзаў я. — Так быць не можа!

— Можа! — ледзь не пабажыўся хлопец.

— Што — нават адрас казаць не трэба? Нават прозвішча тваё?

— Не.

— Дык скуль жа, — пытаюся, — людзям ведаць, што я да цябе кірую?

— А вось гэта — сакрэт. Прыедзеш — раскажу.

І вось я на вакзале ў Бабруйску. Куды ехаць, вядома ж, не знаю. Падыходжу да дзвюх жанчын, што паблізу гамоняць.

— Прабачце, — кажу ім, павітаўшыся, — я не мясцовы, горад ваш зусім не ведаю, а да таварыша дабрацца трэба...

— Дык гэта ж проста, — усміхаецца адна з маладзіц. — Бачыце — вунь тралейбус стаіць? Сядайце, пакуль не адышоў, і праз тры-чатыры прыпынкі будзеце на месцы.

Я бягом... У апошні момант у салон ускочыў (здзівіцца проста не паспеў, бо трэба ж было прыпынкі лічыць).

Праехаў — і адзін, і два, і тры, яшчэ раз спытаў пра таварыша.

— Дык вам тут выходзіць, — пачуў у адказ.

Ну што ж гэта за жарты такія, думаю: адрас аднакласніка ніхто не пытае, на лбе ў мяне ён не напісаны... У гэтым горадзе што — адны тэлепаты жывуць, чужыя думкі чытаюць?

Спехам, нічога не цямячы, працiскаюся да дзвярэй, на прыпынку выходжу з тралейбуса, азіраюся па баках і разумею, што ніхто з бабруйчан не смяўся — жартаў з мяне не строіў: вось жа, проста перада мной (ад неспадзеўкі аж у вачах пацьмянела) — патрэбны дом на патрэбнай вуліцы, вось і кватэра.

— Ну як ты дабраўся? — з усмешкай спытаў аднакласнік, калі я пазваніў у дзверы.

— Добра! — пахваліўся я. — Але чаму, — ну ніяк не зразумею.

— Ды было б там што разумець, — па-ранейшаму ўсміхаўся гаспадар. — Ідзі сюды — нешта пакажу.

Падводзіць ён мяне да акна, паказвае на другі бок вуліцы. А там — якраз насупраць дома — салідная такая будыніна, на якой вялікімі літарамі напісана: «Кинотеатр «Товарищ».

Так што і сапраўды ўсё было вельмі проста — ніякай парапсіхалогіі, хоць і шкада.

Анатоль Палынскі,

г. Беразіно.

«ПАЎЛІТРА ЗА ПАЗУХАЙ», альбо Абяцанка-цацанка

...Без тлумачэння мясцовай лексікі тут не абысціся. Значыць, пастýр — наняты вёскай пастух (звычайна на ўвесь сезон). Шчамлёткі — расшчэплены знізу кій з распоркай для лоўлі жывых гáдзін (слоў «змяя» і «гадзюка» я да школы не чуў).

Такім чынам, некалькі сезонаў кароў у нашай вёсцы пасвіў дзядзька Антось. Яму нешта плацілі грашыма і кармілі — у кожнай хаце па чарзе.

Гэтак жа, па чарзе і з кожнай хаты, у падмогу дзядзьку выдзяляўся памочнік, то-бок падпаскам мог стаць любы, у тым ліку і малы. Я, напрыклад, гэту «прафесію» пачаў асвойваць гадоў з дзевяці, а то і раней. Але ж узрост — нішто. Найцяжэй было прачнуцца да светлага (а палове на пятую), узяць сваю рагулю за повад (накінутую на рогі вяроўку) і амаль кіламетр весці яе, з ночы галодную, да найбліжэйшага ляска, прычым — па вузенькай сцежцы, абапал якой была то сенажаць, то зялёнае жыта...

Карове — ну вядома ж — хацелася нечага скубануць: яна ўвесь час тузала повад, чым будзіла ўжо канчаткова.

Так мы з рагуляй даходзілі да ўзлеску, дзе вяроўку можна было зняць і, што называецца, прыступіць да непасрэднай работы. Пастýр камандаваў: «Гэну адвярні...», «Гэту падгані...», «Тую — пакуль не чапай».

На сённяшні розум я дзіву даюся: як можна было ўдвух, у звычайным лесе, упасвіць тры дзясяткі кароў — не распусціць іх, бо інакш статак проста стравіў бы маладыя пасадкі альбо сенакос, нарабіў шкоды.

Такім чынам, калі коратка, на нішчымным выпасе бедныя былі і вясковыя кароўкі, і самі пастухі.

...У той дзень, апроч статка, у нас з дзядзькам Антосем быў яшчэ адзін клопат: зранку, дастаўшы з торбы, ён паказаў мне вялікую цёмную бутэльку, сказаў, што цётка Гэлька абяцала яму паўлітра гарэлкі за жывую гáдзіну, якую хоча потым заліць першаком і настояць — зрабіць нацiранне на хворую спіну...

А ў лесе ж звычайна так: калі гаворыш пра змяю, то яна абавязкова падпаўзе. І тады ўжо — калі хочаш злавіць — не варонь.

Дзядзька Антось гэта добра ведаў. Ён толькі што зрабіў новыя шчамлёткі. А далей — убачыў гáдзіну, прыціснуў яе да зямлі, спрытна выцягнуў расгорку... Потым досыць доўга яшчэ валэндаўся, пакуль скіраваў, можна сказаць, "загнаў" здабычу ў пустую бутэльку. «Ну вось, паўлітра, лічы, за пазухай!» — затыкаючы коркам пасудзіну, радаваўся дзядзька.

...Пасля гэтай радоўкі з «паляваннем» мы з ім недзе з месяц не сустракаліся — аж пакуль я зноў не трапіў у падпаскі. І тады ўжо, вядома ж, спытаў, ці аддзячыла цётка за лекі?

Пастýр трохі збянтэжыўся і сказаў, што не, на вялікі жаль, — толькі абяцае, але з дня на дзень.

Што мяне здзівіла тады — крыўды ў дзядзькавым голасе не было зусім: была — надзея. І я, помню, падумаў яшчэ, што паўлітра «не сёння дык заўтра» гэта, можа, і... лепш, чым учора ці месяц таму.

Іван Сіманёнак,

г. Паставы.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Неасабісты суб'ектыў

Мы хадзілі глядзець фрэскі...

Як пазбавіцца ад восеньскай нуды

У Спаса-Праабражэнскім саборы Мірожскага манастыра — самым старажытным храме старажытнага Пскова — захаваліся дзівосныя фрэскі XII стагоддзя. Наўгародскі архіепіскап Ніфант, па замове якога сабор пабудавалі ў далёкім 1148 годзе, быў чалавекам, мякка кажучы, не бедным, пра што сведчыць глыбокі сіні колер, які служыць фонам для ўсіх сюжэтаў, выяўленых на сценах храма. Сіняя фарба рабілася ў тыя часы з лазурыту — паўкаштоўнага каменя, які здабываўся на тэрыторыі сучаснага Афганістана. Улічваючы лагістыку і тэхналогіі XII стагоддзя, можна толькі ўяўляць, колькі яна каштавала. Менавіта таму ўсе іконы паўночнаславянскіх земляў (тыя ж пскоўскія) такія змрочна-цёмныя — барвова-карычнева-зялёныя: пісалі мясцовымі, таннейшымі фарбамі. А тут — проста раскоша — заходзіш у нізенькі, за стагоддзі ўрослы ў зямлю больш чым на два метры сабор — і ад захаплення і нечаканасці аж дух займае — нібы яшчэ адно неба навісае проста над галавой...

Такія храмы ахоўвае, напэўна, сам Усявышні. Ворагаў у пагранічнага Пскова заўсёды было хоць адбаўляй, але ж Мірожскі сабор выстаяў. Нават падчас апошняй, самай разбуральнай вайны, калі падчас наступлення савецкіх войскаў немцы занялі абарону ў манастыры і іх выбівалі адтуль і артылерыяй, і авіяцыяй, у сабор трапіў толькі адзін снарад. Прычым дзівосным чынам заляцеў у вузкае акенца храма, ударыўся ў супрацьлеглую сцяну і... не разарваўся, пакінуўшы толькі выбоіну, праз якую цяпер добра відаць старажытная кладка.

З фрэскамі асобная гісторыя. Першы раз іх папсавалі ў XVII стагоддзі, калі сцены замазалі тынкоўкай, пабялілі і павесілі на іх іконы — мода была такая. Тады яшчэ людзі не разумелі, якую каштоўнасць хаваюць пад тынкоўкай. Тое ж, што зрабілі ў канцы XIX стагоддзя, выглядае (дый тады павінна было выглядаць) як акт вандалізму. Фрэскі тады знайшлі выпадкова — пры рамонце храма адваліўся кавалак тынкоўкі. Было вырашана іх адкрыць і давесці да ладу. Бо выявы захаваліся, але патрабавалі рэстаўрацыі — усё-такі больш за трыста гадоў пад іншым слоем. «Рэстаўрацыю» правялі своеасабліва — спяшаліся ўгадзіць царкоўнаму начальству — падмалявалі фрэскі таннімі клеевымі фарбамі. Спачатку ўсё было ярка і прыгожанька, а праз пару гадоў фарбы пацьмянелі, пасля ўвогуле пачарнелі. Паводкі (а храм стаіць паміж рэкамі Мірожа і Вялікая) таксама зрабілі сваю справу, на сценах ёсць адзнакі, дзе вада стаяла ў саборы падчас разліву. Апошні раз зусім нядаўна — у 1960-м, і чалавеку, які стаіць на сучаснай падлозе (метра на паўтара, калі не больш, вышэйшай за падлогу XII стагоддзя), гэта адзнака па пояс.

На Мірожы пабудавалі дамбу, і вада цяпер не падымаецца аж да сабора. У 1970-я фрэскамі заняліся спецыялісты-рэстаўратары, і на сёння экскурсаводы з гонарам расказваюць, што восемдзесят працэнтаў выяў у храме — арыгінальнае XII стагоддзе. Астатнія дваццаць — гэта тыя, унізе, што пастаянна на працягу многіх гадоў траплялі ў веснавую ваду. Там не вытрымаў нават лазурыт — сантыметраў на восемдзесят ад падлогі выявы цьмяныя і размытыя, іх так і пакінулі, нічога не падфарбоўваючы. Усё астатняе — сапраўднае дзіва — гісторыя Новага Запавету ў асобах, расказаная на сценах храма. Расказаная вельмі таленавіта — пэўна, багацей Ніфант выпісаў з Візантыі і найлепшых мастакоў. Глядзіш і не верыш, што гэта XII стагоддзе — на выяве Хрышчэння ў Хрыста так выпісаны мускулы ног, нібы да Вінчы і Мікеланджэла прыклалі сваю руку. У сюжэце аб Нараджэнні Божым Саламея, якая купае Ісуса-немаўля, апускае далонь у ваду, каб пераканацца, што яна не гарачая (зусім не па канонах, але як блізка да звычайнага жыцця). На выяве «Сыходжанне ў пекла», на якой Хрыстос выводзіць з сабой першых людзей Адама і Еву, Ева ідзе за спінай у Адама, а не з другога боку Збаўцы, як павінна быць у кананічным іканапісе. Тады яшчэ не было канонаў, і, пэўна, толькі ў гэтым храме ў сюжэце «Дабравешчанне» Архангел Гаўрыіл глядзіць на Дзеву Марыю... з процілеглага боку галоўнага скляпення храма...

Я да чаго гэта так падрабязна апісваю? Дзівоснае можна знайсці зусім недалёка. Да таго ж Пскова па добрай дарозе на машыне гадзін шэсць-сем язды ад Мінска. Калі ж на аўтобусе — на нейкую гадзіну больш, і білет каштуе нешта каля сарака рублёў. А яшчэ бліжэй, па дарозе — наш Полацк. І там фрэскі. Не менш старадаўнія. Больш цьмяныя — у Ефрасінні, пэўна, не было грошай на лазурыт. Але «калі сонца праз невялікія вокны трапляе ўнутр сабора, гэтыя фрэскі загараюцца бляклай чырванню і ржавым золатам. Нібы праз залаціста-карычневую, празрыстую ваду лясных рэк глядзяць на вас нечалавеча вялікія задумлівыя вочы вашых продкаў». Лепш за Караткевіча не напішаш, дый навошта спрабаваць?

Убачыць нябачанае ці ўжо бачанае калісьці. Уразіцца, здзівіцца, дакрануцца да чагосьці незвычайнага — не рукой, дык вачыма і душой. Адчуць сябе часткай гэтага вялікага і не заўсёды зразумелага... Ці не найлепшы сродак ад знакамітай восеньскай нуды, ад якой безвынікова спрабуеш схавацца на канапе, уткнуўшы нос у камп'ютар ці тэлевізар.

ПАВЕРЦЕ на слова — дапамагае, яшчэ як. Не верыце — праверце. Часу яшчэ шмат: восень са сваёй нудой тут надоўга затрымалася.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Наименование объекта / Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т. ч. ограничения и условия в его использовании
1	Не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **улица Весенняя, 5А** и земельный участок	121280400101000063	0,1130	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**77 928,71**	15 580,00	**1 834,71**	0,0012 га – охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0014 га – на мелиорируемых (мелиорированных землях)
2	Не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **улица Лыщицкая, 60** и земельный участок	140100000001024760	0,1092	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**21 126,40**	4 200,00	**2 416,21**	0,0110 га – охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0022 га – охранная зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления)
3	Не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **улица Платановая, 42** и земельный участок	140100000001021442	0,0998	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**32 577,82**	6 500,00	**2 598,34**	0,0038 га – охранная зона линий связи и радиофикации; 0,0012 га – охранная зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления); 0,0998 га – на мелиорируемых (мелиорированных) землях

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220, и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232 — **2 550,00 руб.**

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № BY73AKBB30127803600111000000 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код банка AKBBBY21100, УНП 290433924

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220, и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, **обязано** подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

– часть оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок), за вычетом суммы, причитающейся за не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом;

– часть платы за предмет аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного одноквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;

– возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

– компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников);

• не позднее одного месяца с момента подписания акта приема-передачи получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство одноквартирного жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;

• заключить договор на разработку проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома в течение 20 календарных дней с даты получения разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и в срок, не превышающий 3 месяцев с даты заключения данного договора, обеспечить ее изготовление;

• представить изготовленную проектную документацию для утверждения в Брестский городской исполнительный комитет в течение 30 календарных дней с даты ее изготовления;

• завершить строительство объекта в сроки, определенные проектной документацией;

• подать заявление о государственной регистрации права на не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом и частной собственности на земельный участок в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся

Аукцион состоится 12 ноября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал.
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 11.10.2019 г. до 17.30 04.11.2019 г. (перерыв с 13.00 до 13.45; вых.: суб., вс.)
по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by, **www.city.brest.by** и www gki.gov.by

---

20 ноября 2019 г. **№ 16-А/2019**

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Наличие ограничений	Срок аренды, (лет)	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку докум-ции, руб.
1	В районе ул. Виноградной (участок № 2)	340100000002006354	0,0986	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Ограничений в использовании не имеет. Обременения – присутствие зеленых насаждений (земельный участок частично использовался для огородничества)	99	7 296,40	350,00	2 872,98
2	В районе ул. Виноградной (участок № 3)	340100000002006355	0,1092			99	8 080,80	400,00	2 937,47
3	В районе ул. Виноградной (участок № 4)	340100000002006356	0,1169			99	8 650,60	400,00	2 823,44

1. Организатор аукциона – коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется согласно техническим условиям, выданным эксплуатирующими и согласующими организациями на стадии производства проектно-изыскательских работ. Желающим предварительно ознакомиться с документами и характеристикой расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий необходимо обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3–6, № 3–14)

3. **Аукцион состоится 20 ноября 2019 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115,** при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляестя этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, а также иностранные юридические лица, иностранные граждане, консолидированные участники, которые в указанные в извещении сроки внесли задаток для участия в аукционе на следующий счет: **р/с BY74 BAPB 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК BAPBBY2X. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того, НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (транзитный счет) в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае «непобеды» на аукционных торгах) – это только для физических лиц.** Индивидуальные предприниматели и юридические лица производят оплату задатка со своего расчетного счета

Перечень документов, представляемых участником:

4.1 заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; гражданам РБ – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность

4.2 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица

4.3 идивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования

4.4 представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность

4.5 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность и его копию

5. По желанию «потенциального покупателя» Организатор аукциона осуществляет показ земельного участка на местности

6 Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности в процессе подготовки и проведения аукциона

5. **Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона.** Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона

7. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность»

8. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются** Государственным **предприятием «Гомельгеодезцентр» с 11 октября по 18 ноября 2019 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед 12.00–13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3-6, 3-14**

Контактный телефон +375 232 30 12 46. Информация размещена на сайте: www.geodezcentr.by либо gomeloblzem.by

---

Центр Промышленной Оценки

• **Организация аукционов**
• **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «СПЕЦРЕМОНТ», 220036, г. Минск, Бетонный проезд, 13

Предмет аукциона:
Литер Г 2/к, административное здание (здание административно-хозяйственное) общей площадью 868,5 кв. м, инвентарный номер 500/С-5080, по адресу: г. Минск, пр-д Бетонный, 17.
Составные части и принадлежности: литер а – проезд, литер б – дорожка, литер в – дорожка, литер г – дождеприемный лоток, литер д – бордюр 0,08, литер е – бордюр 0,16

В состав лота входит иное имущество. С перечнем имущества, входящего в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,2260 га для эксплуатации и обслуживания административного здания

Начальная цена с НДС 20 %: 1 068 246,29 бел. руб.
Шаг аукциона: 53 412,31 бел. руб.

Обременения: частичная аренда. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственное лицо: Каминский Павел Иванович, тел. 8029-659-14-39

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **www.cpo.by**

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата, место и время проведения аукциона	**14.11.2019** в 11.00 по адресу**: г. Минск, Бетонный проезд, 17, ОАО «СПЕЦРЕМОНТ»**
Дата, место и время окончания приема документов	**11.11.2019** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

---

Центр Промышленной Оценки

• **Организация аукционов**
• **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, офис 5
Продавец	ОАО «МОТОВЕЛО», г. Минск, пр-т Партизанский, 8 (тел. +375 44 743 00 30)
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов

Предприятие как имущественный комплекс ОАО «МОТОВЕЛО» (регистрационный номер 0001427, свидетельство № 3420 от 4 января 2019 г.). Состав имущества и имущественных прав см. на сайте www.cpo.by

Месторасположение производственной базы **– Минская обл., Минский р-н, Юзуфовский с/с, 39, район д. Лесины**

Начальная стоимость без НДС – 112 522,82 бел. руб. (снижена на 30 %)
Шаг аукциона без НДС – 5 626,14 бел. руб.

Порядок ознакомления	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом электронных торгов осуществляется в рабочие дни. Ответственное лицо: Чарный Дмитрий Николаевич, тел. +375 44 743 00 30

Задаток 3 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплатить организатору торгов установленное вознаграждение в размере 2 % от итоговой цены продажи предмета электронных торгов, в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 30.05.2019

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата, время и место проведения электронных торгов: 29.10.2019 в 14.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (**www.ipmtorgi.by)**

Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация), в т. ч. перечисления задатка: 28.10.2019 до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703**

Контактные телефоны	**+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Белгазпромбанк

Совместное белорусско-российское открытое акционерное общество «Белгазпромбанк»

220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2.
Телефон для справок: 120

Данная отчетность опубликована на сайте ОАО «Белгазпромбанк» www.belgazprombank.by

Бухгалтерский баланс на 1 октября 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101		82 984	86 278
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		388	614
4	Средства в Национальном банке	1103		367 784	385 970
5	Средства в банках	1104		195 272	205 402
6	Ценные бумаги	1105		1 435 719	898 898
7	Кредиты клиентам	1106		2 711 057	2 744 048
8	Производные финансовые активы	1107		4 744	6 656
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		682	665
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		169 919	183 625
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		5 520	288
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		377	1 544
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		55 368	26 390
15	ИТОГО активы	11		5 029 814	4 540 378
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
17	Средства Национального банка	1201		-	41
18	Средства банков	1202		1 043 894	957 226
19	Средства клиентов	1203		3 146 998	2 810 979
20	Ценные бумаги банка	1204		144 416	50 192
21	Производные финансовые обязательства	1205		28	960
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		21 422	36 197
24	ВСЕГО обязательства	120		4 356 758	3 855 595
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
26	Уставный фонд	1211		348 161	348 161
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		72 024	52 350
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		19 388	16 244
30	Накопленная прибыль	1215		233 483	268 028
31	Всего собственный капитал	121		673 056	684 783
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		5 029 814	4 540 378

Отчет о прибылях и убытках на 1 октября 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		240 113	217 076
2	Процентные расходы	2012		120 299	98 032
3	Чистые процентные доходы	201		119 814	119 044
4	Комиссионные доходы	2021		79 016	73 567
5	Комиссионные расходы	2022		20 913	18 568
6	Чистые комиссионные доходы	202		58 103	54 999
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		(4 278)	6 033
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		5 435	(1 453)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		18 638	37 470
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		3 970	(19 452)
11	Чистые отчисления в резервы	207		34 138	11 491
12	Прочие доходы	208		28 270	11 981
13	Операционные расходы	209		137 480	119 939
14	Прочие расходы	210		6 430	5 923
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		51 904	71 269
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		7 775	17 494
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		44 129	53 775

Председатель правления — В. Д. Бабарико

Главный бухгалтер — Н. М. Дылевская

Дата подписания: 4 октября 2019 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 8 выдана Национальным банком Республики Беларусь 24.05.2013.

УНП 100429079

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже изолированного помещения

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	Изолированное помещение с инвентарным номером 632/D-2587, расположенное по адресу: Минская область, Воложинский район, аг. Богданов, ул. Советская, 8-2, общей площадью 29,2 кв. м
Начальная цена продажи	9 062,80 руб. (девять тысяч шестьдесят два рубля 80 копеек) с учетом НДС
Открытый аукцион состоится	14.11.2019 в 10.00 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, комната переговоров
Заявления и документы на участие принимаются	в рабочие дни с 9.00 до 16.30, в пятницу – до 15.45 по 11.11.2019 включительно по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, кабинет 112
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефону 8 (017) 279-48-24

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка в размере 453,14 руб. на счет № BY69 AKBB 6670 8597 0000 2000 0000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 20 рабочих дней со дня проведении открытого аукциона

Антикризисный управляющий ЗАО «Белорусская калийная компания» – ООО «Капитал Диалог» (организатор торгов) извещает о проведении 25.10.2019 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Цнянская, 12 пом. 302 открытых торгов по продаже дебиторской задолженности ЗАО «Белорусская калийная компания»: ADM International Sari (размер задолженности – 5 483,73 USD) – первоначальная цена 4 935,36 USD; Atlas Shipping A/S (размер задолженности – 13 462,07 EUR) – первоначальная цена 12 115,86 EUR; Atlas Shipping A/S (размер задолженности – 51 756,20 USD) – первоначальная цена 46 580,58 USD; Cham Maritime LTD (размер задолженности – 2 856,56 USD) – первоначальная цена 2 570,90 USD; Fertilizantes Heringer S.A. (размер задолженности – 13 106,90 EUR) – первоначальная цена 11 796,21 EUR; Fertilizantes Heringer S.A. (размер задолженности – 64 042,48 USD) – первоначальная цена 57 638,23 USD; Fertilizar Fertilizantes E Servicos LTDA (размер задолженности – 16 716,21 USD) – первоначальная цена 15 044,59 USD; Fertilizar Fertilizantes E Servicos LTDA (размер задолженности – 14 519,71 EUR) – первоначальная цена 13 067,74 EUR; Nitron International Corporation (размер задолженности – 4 186 273,55 USD) – первоначальная цена 3 767 646,20 USD; Paradeep Phosphates Ltd. (размер задолженности – 3 782,00 USD) – первоначальная цена 3 403,80 USD; Utilfertil industria e Comercio Ltda (размер задолженности – 99 100,74 USD) – первоначальная цена 89 190,67 USD; Uralkali Trading SA (размер задолженности – 22 023,05 USD) – первоначальная цена 19 820,75 USD; Noapara Trading (размер задолженности – 11 261,12 USD) – первоначальная цена 10 135,01 USD; LLC «Ukrtehnophos» (размер задолженности – 29 941 060,15 UAH) – первоначальная цена 26 946 954,14 UAH; Bunge SA (размер задолженности – 2548,36 USD) – первоначальная цена 2 293,52 USD; M.S. Bosphorus C.V. (размер задолженности – 1 168,72 EUR) – первоначальная цена 1 051,85 EUR; Mekatrade BV (размер задолженности – 25 637,45 USD) – первоначальная цена 23 073,71 USD; Otto A. Muller Schiffahrt Gmbh (размер задолженности – 591,51 EUR) – первоначальная цена 532,36 EUR; Peninsula International S. A. (размер задолженности – 1 482 556,81 USD) – первоначальная цена 1 334 301,13 USD; Schulte and Bruns Nederland B.V. (размер задолженности – 690,50 EUR) – первоначальная цена 621,45 EUR; Agricultural Naterials and Products import Export JSC (размер задолженности – 23 649,87 USD) – первоначальная цена 21 284,88 USD; Agricultural Naterials and Products import Export JSC (размер задолженности – 95 712,71 EUR) – первоначальная цена 86 141,44 EUR; Agricultural Naterials and Products import Export JSC (размер задолженности – 1 780,32 GBP) – первоначальная цена 1 602,29 GBP; Agricultural Naterials and Products import Export JSC (размер задолженности – 3 351 352,00 SEK) – первоначальная цена 3 016 216,80 SEK. Шаг аукциона – 5 % от цены лота. Задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 68, с даты настоящей публикации по 24.10.2019 г. Оплата задатка производится с даты настоящей публикации по 24.10.2019 г. на р/с ЗАО «Белорусская калийная компания» р/с BY52AKBB30120000066230000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», BYR, код банка AKBBBY2X, УНП 190615971.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течение 5 банковских дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Уведомление участников об итогах торгов в день торгов, публично. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения

БЕЛАРУСБАНК

ОФИЦИАЛЬНАЯ ТАБЛИЦА
Девяносто второго тиража выигрышей по выигрышным вкладам в белорусских рублях, состоявшегося 4 октября 2019 года в г. Минске

Выигрыши выпали на следующие номера счетов по выигрышным вкладам во всех учреждениях ОАО «АСБ Беларусбанк»

Номера счетов	Размер выигрыша в процентах к средней сумме остатка вклада	Номера счетов	Размер выигрыша в процентах к средней сумме остатка вклада
A037	112 (сто двенадцать)	A523	112 (сто двенадцать)
A066	112 (сто двенадцать)	A571	112 (сто двенадцать)
A102	450 (четыреста пятьдесят)	A603	112 (сто двенадцать)
A131	112 (сто двенадцать)	A643	112 (сто двенадцать)
A173	112 (сто двенадцать)	A703	112 (сто двенадцать)
A213	225 (двести двадцать пять)	A721	900 (девятьсот)
A273	112 (сто двенадцать)	A793	112 (сто двенадцать)
A309	112 (сто двенадцать)	A802	112 (сто двенадцать)
A351	112 (сто двенадцать)	A856	112 (сто двенадцать)
A390	112 (сто двенадцать)	A882	112 (сто двенадцать)
A433	450 (четыреста пятьдесят)	A956	112 (сто двенадцать)
A469	225 (двести двадцать пять)	A993	112 (сто двенадцать)
A503	112 (сто двенадцать)	–	–

В учреждениях ОАО «АСБ Беларусбанк», где число счетов более одной тысячи, во всех последующих тысячах выиграли те же номера, что и в первой тысяче, т. е. за № № A037, A1037, A2037 и т. д.

Председатель комиссии:
Карина Рубеновна Микаелян — Управляющий делами администрации Партизанского района г. Минска

Ответственный секретарь:
Наталия Валентиновна Корбут — Заместитель начальника управления клиентского мониторинга департамента розничного бизнеса ОАО «АСБ Беларусбанк»

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 11.01.2019, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912

Извещение о проведении электронных торгов

Организатор аукциона / оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка». Юридический адрес: г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703. Адрес ЭТП: **www.ipmtorgi.by**
Продавец	УП «Ружанская мебельная фабрика». Юридический адрес: Брестская обл. Ивацевичский р-он, г. Ивацевичи, ул. Заводская, д. 4

Предмет электронных торгов: транспортное средство, оборудование, бывшие в употреблении

Местонахождение: г. Ивацевичи, ул. Загородная, 2

№ лот	Инв. №	Наименование	Начальная цена (без учета НДС 20 %)*
1	1771	CHERY TIGGO, легковой внедорожник хэтчбек, рег. знак 4423 IB-1, 2011 г. в.	3700,00 бел. руб.
2	1599	АВТОМ КРОМКООБР CT-K AKRON 245	3400,00 бел. руб.
3	1688	Станок деревообрабатывающий фрезерный с ЧУП «Армас»	3000,00 бел. руб.
4	1719	Покрасочная камера мод.P.5.B	3400,00 бел. руб.
5	1683	Станок автоматический двухпильный заусовочный с дв	3100,00 бел. руб.
6	116	Деревообрабатывающий центр с ЧПУ ROYER для фрезеро	10900,00 бел. руб.
7	156	Станок фрезерный	3700,00 бел. руб.
8	1506	Вайма с четырьмя рабочими плитами	3400,00 бел. руб.
9	1514	Станок для облицовывания кромок Италия	3100,00 бел. руб.
10	1549	Автоматический сверлильный станок проходного типа	20200,00 бел. руб.
11	1659	Пресс вакуумный МВП 2512 №215 (Б)	6700,00 бел. руб.
12	1698	Пресс вакуумный МВП 2512 №215	6700,00 бел. руб.
13	1684	Станок пневматичкий сверлильно-присадочный Tos	3300,00 бел. руб.
14	1510	Установка раскроя с одной линией распила Италия	18100,00 бел. руб.
15	1566	Обрабатывающий центр с ЧПУ мод ARROW ATS-BIESSE	29300,00 бел. руб.
16	1695	Станок деревообрабатывающий фрезерный с ЧУП «Армас»	3000,00 бел. руб.
Местонахождение: Пружанский район, г. п. Шершево, ул. Урицкого 1А			
17	1106	Фильтр рукавный ФРБМ	4700,00 бел. руб.
18	1052	Станок 4-х сторонний строгальный «Квадрмат 23П»	10600,00 бел. руб.

*НДС не облагается согласно п. 2.30.2. ст. 115 Налогового кодекса Республики Беларусь

Порядок ознакомления	Осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, ответственное лицо – Борис Василий Анатольевич, контактный телефон +375 (33) 672-88-59

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи	**15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов**

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но **не позднее тридцати дней** со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить Организатору торгов установленное вознаграждение в течение **5 (пяти)** дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата, время и место проведения электронных торгов: 12.11.2019 в 11.00, каждый следующий лот с интервалом 10 минут, на ЭТП «ИПМ-Торги» (**www.ipmtorgi.by)**

Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация): 11.11.2019 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» **(www.ipmtorgi.by)**

Контактные телефоны	**+375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Магчыма, лёс будзе выпрабоўваць на трываласць, аднак вы пераадолееце шматлікія перашкоды, калі не будзеце звяртаць увагі на плёткі і чуткі. Не варта баяцца перамен, паспрабуйце адмовіцца ад старых уяўленняў і кансерватыўных поглядаў. У сераду, апынуўшыся перад адказным выбарам, паводзьце сябе стрымана і карэктна. У суботу праявіце вытрымку пры зносінах з роднымі.

ЦЯЛЕЦ. У панядзелак паспрабуйце не адмаўляць тым, хто мае патрэбу ў вашай дапамозе. Вы можаце ўпэўнена пачаць рэалізоўваць вашы праекты, яны абяцаюць поспех. У чацвер не варта раскідвацца грашыма. У выхадныя зносіны з сябрамі парадуюць вас новымі ідэямі і перспектывамі. А вось адносіны са сваякамі могуць ускладніцца. Нядзелю лепш правесці дома.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні ва ўсім варта прытрымлівацца залатой сярэдзіны. Не падайце духам і не прыспешвайце падзеі, і ўсё складзецца найлепшым для вас чынам. Зараз лепш кіравацца сітуацыяй, застаючыся ў цені. У сераду добра завяршаць старое, магчыма, час вызваліць месца для новага ў сваім жыцці. Не зацягвайце з вырашэннем праблем, і хутка атрымаеце выдатныя навіны. Пацешаць творчыя ідэі, якія пачынаюць увасабляцца ў жыццё.

РАК. Давядзецца разбірацца з назапашанымі неадкладнымі справамі. На аўторак не варта планаваць дзелавых сустрэч і рамантычнага спаткання, бо вам могуць перашкодзіць. Рашэнне спрэчнага пытання, якое ўзнікне ў сераду, варта адкласці да наступнага тыдня. Не спадзявайцеся на парады сяброў: яны могуць збіць вас з панталыку. У пятніцу зможаце паказаць сябе сапраўдным профі. Суботу прысвяціце зносінам з бацькамі.

ЛЕЎ. Тое, да чаго вы імкняцеся, можа апынуцца процілеглым таму, што вам неабходна ў рэальнасці. Страх за будучыню пагражае прымусіць вас пачаць будаваць каварныя задумы. Не варта паддавацца гэтаму разбуральнаму жаданню. Паверце, ёсць куды больш рацыянальныя і сумленныя спосабы вырашэння сваіх праблем — не за кошт іншых. У суботу варта як след адпачыць.

ДЗЕВА. Вы зможаце пераадольваць практычна ўсе цяжкасці, якія ўзнікаюць на вашым шляху. Зараз вельмі спрыяльны момант для новых дзелавых знаёмстваў і здабыцця надзейных партнёраў. У аўторак пастарайцеся добрасумленна выконваць абяцанні, інакш не пазбегнуць непрыемнасцяў ва ўзаемаадносінах з начальствам. У чацвер лепш прамаўчаць, сямейны канфлікт вам зусім непатрэбны. У пятніцу не звяртайце ўвагі на заўвагі калег, лепш засяродзьцеся на ўласных планах.

ШАЛІ. Тыдзень падыходзіць для энергічных дзеянняў і імклівых рашэнняў, для творчай рэалізацыі і пошуку аднадумцаў. Ваша камунікабельнасць дазволіць змяніць сітуацыю да лепшага. Толькі не нагаварыце лішняга. Начальства будзе задаволена вашай пунктуальнасцю і высокім прафесійным узроўнем. У сераду не прымайце паспешлівых рашэнняў. Суботу прысвяціце сям'і.

СКАРПІЁН. Падключыўшы логіку, знойдзеце бліскучы выхад з любога становішча. Добры момант, каб заняцца павышэннем кваліфікацыі. Зоркі кажуць, што вам прапануюць вельмі цікавую работу. З'явіцца магчымасць для паспяховай рэалізацыі задуманага. Вашы даходы вырастуць.

СТРАЛЕЦ. Рашэнні, ад якіх залежыць ваша будучыня, прымайце самастойна. Знізьце трохі тэмп і аб'ём работы, вам відавочна патрабуецца адпачынак, хоць бы кароткачасовы. У чацвер прыміце ўдзел у распрацоўцы новага праекта, вы запазычыце для сябе шмат цікавага і карыснага. Але старайцеся пазбягаць непатрэбных кантактаў. Пакіньце частку вольнага часу для сябе.

КАЗЯРОГ. Не спяшайцеся, і поспех будзе на вашым баку. Проста неабходна даводзіць справы да канца, а не кідаць пры першых жа цяжкасцях. У панядзелак інфармацыю пажадана пераправерыць. У сераду будзьце асцярожныя пры зносінах, не нагаварыце лішняга. У спрэчках з апанентамі можа нарадзіцца ісціна, калі вы прыслухаецеся да іх пункту гледжання. Асаблівую ўвагу аддайце рашэнню сямейных, хатніх праблем.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні можна паспрабаваць змяніць у жыцці тое, што вас не задавальняе. Аднак падкрэслена рэзкіх перамен і адкрытай канфрантацыі варта пазбягаць. У сераду зоркі абяцаюць непаўторныя, а часам нават дзіўныя падзеі ў асабістым жыцці. А ў чацвер у цэнтры ўвагі могуць апынуцца службовыя справы. Паездкі, сустрэчы, перагаворы будуць паспяховыя.

РЫБЫ. Вы не павінны выпускаць спрыяльных шанцаў, якія падорыць лёс. У першай палове тыдня задавальненне прынясе нават руцінная частка работы, а ўжо аб дзейнасці асэнсаванай і казаць няма чаго. Толькі звярніце пільную ўвагу на новых партнёраў, не выключана, што сярод іх можа апынуцца таемны нядобразычлівец. Не верце ліслівасці і абяцанням вечнай любові.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.29	18.23	10.54
Віцебск —	7.20	18.11	10.51
Магілёў —	7.19	18.13	10.54
Гомель —	7.14	18.11	10.57
Гродна —	7.44	18.38	10.54
Брэст —	7.43	18.41	10.58

Месяц

Першая квадра 5 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

***Пр.** Марыі, Абрама, Аляксандра, Аляксея, Анатоля, Мікалая, Прохара, Рыгора.*
***К.** Альдоны, Аляксандра Эміля.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

...у суседзяў

ВАРШАВА +18..+20°С	КІЕЎ +15..+17°С	РЫГА +12..+14°С
ВІЛЬНЮС +13..+15°С	МАСКВА +9..+11°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ +8..+10°С

Даты | Падзеі | Людзі

11 КАСТРЫЧНІКА

У краіне

1899 год — нарадзіўся Сяргей Міхайлавіч Ліпатаў, беларускі вучоны, акадэмік НАН Беларусі, доктар хімічных навук, прафесар. Працаваў у Маскоўскім інстытуце лёгкай прамысловасці, у Калоідна-электрахімічным інстытуце АН СССР. У 1940—1944 гадах віцэ-прэзідэнт АН Беларусі і загадчык лабараторыі Інстытута хіміі АН Беларусі. У 1959—1960-м — загадчык лабараторыі Інстытута хіміі АН Беларусі. Асноўныя працы ў галіне калоіднай хіміі і высокамалекулярных злучэнняў. Распрацаваў агульную тэорыю сінерэзісу (прэмія імя Д. І. Мендзялеева АН СССР), вакуумны спосаб фарбавання, схему атрымання віскозы, спосаб атрымання спірту з крухмала- і цэлюлозазмяшчальнай сыравіны, якія ўкаранёны ў прамысловасць. Аўтар больш чым 150 навуковых прац. Памёр у 1961 годзе.

1909 год — нарадзілася (Гродна) Зінаіда Аляксандраўна Бандарына, беларуская пісьменніца. У 1927 годзе скончыла Мінскі белпедтэхнікум, пасля — Інстытут кінематаграфіі ў Маскве. Аўтар біяграфічнай аповесці пра Я. Купалу «Ой, рана на Івана...», аповесці «Шуміць тайга», зборніка паэзіі «Веснацвет» і іншых твораў. Удзельніца Вялікай Айчыннай вайны. У пасляваенныя гады працавала ў часопісе «Бярозка», на Беларускім радыё, у філіяле музея Янкі Купалы ў Вязыньцы, газетах «Зорька» і «Літаратура і мастацтва». Памерла ў 1959 годзе.

1913 год — нарадзілася (Мінск) Эдзі Агняцвет (Эдзі Сямёнаўна Каган), беларуская паэтэса. Аўтар шматлікіх зборнікаў лірыкі і твораў для юных чытачоў. Паводле яе лібрэта пастаўлены оперы для дзяцей «Джанат» і «Марынка». Перакладала на беларускую мову творы замежнай паэзіі. У 1993 годзе выдадзены зборнік яе перакладаў «З французскай і бельгійскай паэзіі». Памерла ў 2000 годзе.

У свеце

Сусветны дзень яйка. Адзначаецца ў многіх краінах свету па ініцыятыве Міжнароднай асацыяцыі вытворцаў яек у другую пятніцу кастрычніка.

1552 год — войскі Івана Грознага ўзялі Казань, у выніку Казанскае ханства далучана да Расіі. Да канца XV стагоддзя Казанскае ханства праводзіла агрэсіўную палітыку ў адносінах да Расіі, яно закрывала для рускіх купцоў волжскі гандлёвы шлях, здзяйсняла пастаянныя набегі, руйнуючы паселішчы і забіраючы рускіх у палон. Да сярэдзіны XVI стагоддзя ваенныя дзеянні супраць татараў і барацьба за далучэнне Казанскага ханства да Расіі значна ўзмацніліся. Але два паходы пачатку 1550-х гадоў скончыліся беспаспяхова. І толькі 11 кастрычніка 1552 года войска цара Івана Грознага ў жорсткіх вулічных баях захапіла сталіцу Казанскага ханства. У горадзе не засталося ў жывых ніводнага з яго абаронцаў, таму што цар загадаў забіваць усіх мужчын, а ў палон браць толькі жанчын і дзяцей. У выніку гэтага паходу да Расіі было далучана Сярэдняе Паволжа. З'явіліся таксама перадумовы для прасоўвання на Урал і ў Сібір і пашырэння гандлёвых сувязяў з краінамі Каўказа і Усходу.

1885 год — нарадзіўся Франсуа Марыяк, французскі пісьменнік, удзельнік руху Супраціўлення, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (1952). Аўтар раманаў «Дзіця пад цяжарам ланцугоў», «Пацалунак, дараваны пракажонаму», «Пустыня кахання» і іншых. Памёр у 1970 годзе.

1957 год — на савецкія экраны выйшаў мастацкі фільм «Ляцяць жураўлі» (рэжысёр М. Калатозаў, аператар С. Урусеўскі), які атрымаў «Залатую пальмавую галіну» Канскага кінафестывалю (1958).

УСМІХНЕМСЯ

У рэанімацыю прывозяць параненага з нажом, які тырчыць паміж лапаткамі.
Урач:
— Балюча?
— Толькі калі смяюся.

Мне здаецца, выкід эндарфінаў пасля заняткаў спортам абгрунтаваны тым, што арганізм проста радуецца, што гэта нарэшце скончылася.

Яна і ён.
— А скажы мне штонебудзь добрае!
— Ты ў мяне вельмі разумная.
— А яшчэ?
— І з табой мне заўсёды весела!
— Ага. Гэта значыць, усё ж непрыгожая. Зразумела.

План на рабочы дзень:
1. Зрэдку варушыць мышкай, каб камп'ютар не сыходзіў у рэжым чакання.

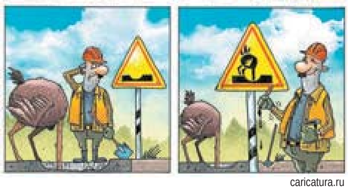

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.
Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3519.
Нумар падпісаны ў 19.30 10 кастрычніка 2019 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

11 кастрычніка 2019 г. № 41 (526)

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Вартавыя мяжы

У інстытуце пагранічнай службы Беларусі навучаюцца хлопцы з Азербайджана, Казахстана і нават Катара. стар. 2

Што з батарэямі?

З якімі пытаннямі звярталіся на суботнія прамыя лініі да старшыняў Гродзенскага, Мінскага і Віцебскага аблсаветаў дэпутатаў. стар. 3

Усё агульнае

Як ішла рэалізацыя праекта КАМГОР на Магілёўшчыне? стар. 4, 13

Symbio City

Канцэпцыя «разумнага горада» ўвасабляецца ў жыццё ў Брэсце. «МС» пацікавілася, што гэта такое. стар. 14

У пошуках работнікаў

На кірмашы вакансій у Гомелі сярод наймальнікаў асобым попытам карысталіся кухары, санітаркі і будаўнікі. стар. 16

ТЭМА ТЫДНЯ

gorod214.by

ГОРАД ПАСПЯХОВЫХ ЛЮДЗЕЙ

Як зрабіць камфортнымі нашы малыя і буйныя населеныя пункты?

ГАРАДЫ з'яўляліся месцамі прыцягнення людзей у розныя этапы гісторыі. Паводле даных ААН, больш за 50 % насельніцтва планеты, ці каля 4,2 мільярда чалавек, жыве ў гарадах.

Каб эфектыўна вырашаць гарадскія праблемы, трэба рабіць усё магчымае, каб гарады і населеныя пункты сталі адкрытымі, бяспечнымі і жыццеўстойлівымі, што прадугледжвае Мэта ўстойлівага развіцця № 11.

На дасягненне гэтай мэты накіравана работа праекта «Беларусь: падтрымка зялёнага горадабудаўніцтва ў малых і сярэдніх гарадах Беларусі» («Зялёныя гарады»), які фінансуецца Глабальным экалагічным фондам і рэалізуецца Праграмай развіцця ААН у партнёрстве з Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя ў 2016—2021 гадах.

Мэта праекта — больш шырокае развіццё планаў зялёнага горадабудаўніцтва і рэалізацыя пілотных ініцыятыў па зялёным горадабудаўніцтве, звязаных з павышэннем энергаэфектыўнасці і ўстойлівым транспартам у малых і сярэдніх гарадах Беларусі.

У рамках праекта, бюджэт якога складае 3,091 мільёна долараў, рэалізуюцца пілотныя ініцыятывы па ўстойлівым гарадскім транспарце ў Полацку і Наваполацку і мерапрыемствы па павышэнні энергаэфектыўнасці ў Навагрудку. Для гэтых гарадоў былі распрацаваныя планы зялёнага горадабудаўніцтва, а таксама Адзіны план устойлівай гарадской мабільнасці для Полацка і Наваполацка, планы дзеянняў па энергетычным развіцці і клімаце — стратэгічныя дакументы, накіраваныя на зніжэнне выкідаў парніковых газаў.

Каб быць сапраўды эфектыўнымі, ініцыятывы праекта павінны максімальна шырока ўлічваць меркаванне грамадскасці. Таму ў пілотных гарадах у апытанні па праблемах зялёнага развіцця прыняло ўдзел каля 7000 гараджан.

У выніку рэалізацыі пяцігадовага праекта чакаецца прамое скарачэнне выкідаў парніковых газаў на працягу жыццёвага цыкла пілотных ініцыятыў у аб'ёме 91,1 тысячы тон CO_2 у эквіваленце.

ВЫБАРЫ-2019

Хто будзе прадстаўляць інтарэсы выбаршчыкаў?

Пачалася рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты верхняй і ніжняй палат парламента

РЭГІСТРАЦЫЯ кандыдатаў у члены Савета Рэспублікі сёмага склікання пройдзе ў Беларусі 9—13 кастрычніка, а рэгістрацыю кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу сёмага склікання правядуць акруговыя выбарчыя камісіі 8—17 кастрычніка.

Да гэтага часу ва ўсіх абласцях і ў Мінску адбылося вылучэнне прэтэндэнтаў на месцы ў верхняй палаце парламента. Такім правам валодаюць прэзідыумы мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню і адпаведныя выканкамы, а ў сталіцы — прэзідыум Мінгарсавета і Мінгарвыканкам.

Галасаванне па зарэгістраваных ЦВК кандыдатах у сенатары праходзіць на пасяджэннях дэпутатаў мясцовых Саветаў базавага ўзроўню, Мінгарсавета. Абраным лічыцца кандыдат, які набраў больш за палову галасоў.

Нагадаем, што Савет Рэспублікі — палата тэрытарыяльнага прадстаўніцтва. Парадак яе фарміравання спалучае элементы выбарнасці і прызначэння. Па восем членаў абіраюць ад кожнай вобласці і Мінска шляхам тайнага галасавання, яшчэ восем сенатараў прызначае Прэзідэнт. Усяго ў склад верхняй палаты парламента ўваходзіць 64 чалавекі. стар. 2

Хто будзе прадстаўляць інтарэсы выбаршчыкаў?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Што датычыцца рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, то яна таксама ўжо распачалася. Кандыдатамі ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу сёмага склікання вылучылася 703 чалавекі. Усяго ў выбарчыя камісіі да гэтага часу паступіла 824 камплекты дакументаў. Такая інфармацыя па стане на 9 кастрычніка размешчана на сайце ЦВК.

Прэтэндэнты на месца ў парламенце часцей за ўсё аддавалі перавагу аднаму з трох спосабаў вылучэння (шляхам збору подпісаў, ад працоўнага калектыву, ад палітычнай партыі) — такіх 82,9 %. Двума спосабамі скарысталіся 16,9 % вылучэнцаў. Адзін чалавек вылучыўся трыма спосабамі.

Палітычныя партыі вылучылі 424 патэнцыйныя кандыдаты ў дэпутаты, або 51,5 % ад іх агульнай колькасці. У лідарах Ліберальна-дэмакратычная партыя (15,2 %), Аб'яднаная грамадзянская партыя (8 %), Камуністычная партыя Беларусі (7,7 %). Шляхам збору подпісаў вылучылася 33 % кандыдатаў у дэпутаты, ад працоўных калектываў — 15,5 %.

Жанчын сярод прэтэндэнтаў на дэпутацкія партфелі 25 %, маладых людзей да 30 гадоў — 8,8 %. Пераабрацца паспрабуюць 34 дэпутаты Палаты прадстаўнікоў дзеючага склікання (4,8 %). Трапіць у парламент паспрабуюць і дэпутаты мясцовых Саветаў, іх 8,3 % ад агульнай колькасці вылучэнцаў.

Што датычыцца прафесійнай дзейнасці вылучэнцаў, то занятых у прамысловасці, будаўніцтве, сферы транспарту сярод іх 16,5 %, прадстаўнікоў навукі, адукацыі, аховы здароўя, культуры і спорту — 15,2 %, дзяржслужачых — 10,1 %.

Дарэчы, перадвыбарная агітацыя на парламенцкіх выбарах у Беларусі стартуе ў сярэдзіне кастрычніка пасля рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты. На наступны дзень пасля яе заканчэння акруговыя выбаркамы правядуць паміж кандыдатамі жараб'ёўку для таго, каб вызначыць дату і час іх выступлення на дзяржаўных радыё і ТБ.

Выступленні кандыдатаў у дэпутаты па радыё і тэлебачанні пройдуць з 21 кастрычніка да 6 лістапада па рабочых днях. Радыёвыступленні будуць з 7.00 да 8.00, тэлевізійныя (яны будуць суправаджацца субцітрамі ці перакладам на мову жэстаў) — з 19.00 да 20.00. Эфірны час кандыдатаў, якія будуць балатавацца па Мінску, выдзеляць «Радыё-Мінск», канал Беларусь 3, па Мінскай вобласці — радыёстанцыя «Мінская хваля», СТБ. Тым, хто будзе вылучацца па іншых абласцях, час вызначаць адпаведныя абласныя тэлерадыёкампаніі.

Для тэледэбатаў эфірны час рэзервуецца з разліку не больш за пяць хвілін аднаму кандыдату. Парадак арганізацыі і правядзення дэбатаў, даты іх правядзення і вядучага вызначаюць тэлерадыёкампаніі.

Сваю перадвыбарчую праграму прэтэндэнты на месцы ў парламенце маюць права апублікаваць альбо ў адной з рэспубліканскіх газет («Звязда», «Рэспубліка»), альбо ў адпаведнай абласной газеце, альбо ў раённых, гарадскіх газетах, якія выдаюцца на тэрыторыі іх акругі. Тэкст кандыдаты павінны прадставіць у СМІ не пазней 27 кастрычніка.

Нагадаем, што выбары ў Палату прадстаўнікоў прызначаныя на 17 лістапада, у Савет Рэспублікі — на 7 лістапада.

Паводле БелТА.

ПАГРАНІЧНІКАМ ВАРТА АКТЫЎНЕЙ ПРАЦАВАЦЬ З НАСЕЛЬНІЦТВАМ

ТАКУЮ параду выказаў Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч падчас наведвання Інстытута пагранічнай службы. Ён азнаёміўся з парадкам падрыхтоўкі курсантаў, сустрэўся з выкладчыкамі і курсантамі ВНУ, адказаў на іх пытанні.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Каб лепш быў зразумелы прадмет размовы высокага госця з кіраўніцтвам і супрацоўнікамі інстытута, у двух словах нагадаем кароткую, але цікавую і насычаную гісторыю ўстановы вышэйшай адукацыі органаў пагранічнай службы. Пра прычыны ўзнікнення і этапы станаўлення ВНУ расказаў начальнік інстытута палкоўнік Сяргей Жылінскі. Паводле яго слоў, пасля развалу СССР узнікла патрэба ва ўласнай сістэме падрыхтоўкі афіцэраў менавіта для органаў пагранічнай службы Беларусі. Спачатку гэта быў факультэт пагранічных войскаў. Потым ён увайшоў у Ваенную акадэмію. Затым факультэт стаў Інстытутам пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь. Такі вось шлях. Сёння гэта самастойная і самадастатковая ВНУ з выдатнай матэрыяльна-тэхнічнай базай, сучаснымі аўдыторыямі, у якіх навучаюцца 365 курсантаў. Штогод сюды прымаюць каля сотні чалавек. Лекцыі курсантам чытаюць прафесійна падрыхтаваныя выкладчыкі, сярод якіх тры дактары навук і 23 кандыдаты навук. Яны актыўна ўдзельнічаюць у міжнародных навуковых канферэнцыях. Пераважная большасць выкладчыкаў мае досвед пагранічнай службы.

Міхаілу Мясніковічу паведамілі, што за час існавання інстытута яго выпускнікамі стала больш за дзве тысячы афіцэраў. У іх ліку не толькі маладыя грамадзяне нашай краіны. ВНУ ўжо не першы год ажыццяўляе экспарт навучальных паслуг: у яе сценах сёння можна сустрэць, напрыклад, прадстаўнікоў Кітая. Атрымалі дыпломы афіцэраў-пагранічнікаў грамадзяне Казахстана, Азербайджана, Катара, Узбекістана. Імаверна, што неўзабаве курсантамі інстытута стануць хлопцы з В'етнама і Арменіі. Цяпер ідуць перамовы.

Адукацыйны працэс тут прадугледжвае комплекс тэарэтычных і практычных заняткаў. З парадкам іх арганізацыі і правядзення дэталёва азнаёміўся Міхаіл Мясніковіч. Ён наведаў вучэбныя аўдыторыі і спецыялізаваныя класы, у тым ліку і для вывучэння замежных моў, лабараторыі, вучэбную пагранічную заставу, дзе адпрацоўваюцца навыкі праходжання службы ва ўмовах аховы граніцы.

Старшыня Савета Рэспублікі цікавіўся не толькі выкарыстаннем найноўшых сродкаў тэхнічнага кантролю пагранічнікамі, у прыватнасці электроннага абсталявання, беспілотнай авіяцыі, але і асаблівасцямі псіхалагічнай падрыхтоўкі кадраў, харчаваннем на заставах і тым, як пагранічнікі ўзаемадзейнічаюць з мясцовым насельніцтвам. Бо, па словах Міхаіла Мясніковіча, цяпер рыхтуюцца змены ў Закон аб мясцовым самакіраванні, якія будуць накіраваны на далейшае пашырэнне ініцыятывы жыхароў тэрыторый, і пагранічнікам гэта трэба ўлічваць.

Спікер Савета Рэспублікі таксама прачытаў лекцыю выкладчыкам інстытута на тэму «Актуальныя пытанні развіцця Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе». У ёй Міхаіл Мясніковіч закрануў пытанні ўмацавання экспартнага патэнцыялу краіны, прааналізаваў магчымасці і рызыкі глабальнай ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях», спыніўся на праблемах дзейнасці і перспектывах развіцця ЕАЭС, пытаннях дзяржпадтрымкі навукоўцаў, развіцця сістэмы адукацыі і іншых тэмах.

У размове з журналістамі Міхаіл Мясніковіч адзначыў высокі ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў у інстытуце. На яго думку, з гэтай навучальнай установы выходзяць усебакова падрыхтаваныя афіцэры.

Леанід ТУГАРЫН.

Больш фота глядзіце на сайце zviazda.by

У ТЭМУ

Больш за палову прэтэндэнтаў на дэпутацкі мандат у Віцебскай вобласці вылучаны партыямі

У гэтым рэгіёне па 14 выбарчых акругах падалі дакументы на рэгістрацыю ў якасці кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў 97 чалавек, з якіх амаль 58 % вылучаны палітычнымі партыямі, паведамілі БелТА ў абласной выбарчай камісіі.

На цяперашнім этапе выбарчай кампаніі ў сярэднім на адзін дэпутацкі мандат ад Віцебскай вобласці прэтэндуе сем чалавек. Гэта вышэй, чым на ўсіх папярэдніх выбарах, прычым канкурэнтнасць павысілася за кошт росту колькасці прэтэндэнтаў, якія жадаюць балатавацца ў парламент па сельскіх акругах. Самая вострая барацьба намячаецца па Аршанскай-Дняпроўскай акрузе № 26, дзе кандыдатамі ў дэпутаты вылучаюцца дзесяць грамадзян.

Амаль 85 % прэтэндэнтаў палічылі за лепшае вылучацца адным з трох магчымых спосабаў. У прыватнасці, здалі подпісы ў падтрымку сваёй кандыдатуры 14 ініцыятыўных груп, палітычныя партыі дэлегуюць у парламент па акругах у Віцебскай вобласці 55 актывістаў. Акрамя таго, 15 прэтэндэнтаў скарысталіся падвойным спосабам вылучэння: ад грамадзян шляхам збору подпісаў і працоўнымі калектывамі (14 чалавек), ад грамадзян і палітычных партый (1).

На дэпутацкія мандаты ад Віцебскай вобласці прэтэндуюць прадстаўнікі васьмі партыйных арганізацый. Ліберальна-дэмакратычная партыя вылучыла 14 актывістаў, Камуністычная партыя Беларусі дэлегуе ў парламент 13 чалавек. Далей па актыўнасці ідуць Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці (вылучыла сем сваіх членаў), Беларуская партыя левых «Справядлівы свет», Аб'яднаная грамадзянская партыя, Партыя БНФ (па 6), Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада) (3), Рэспубліканская партыя (1).

У цяперашняй кампаніі актыўна ўдзельнічаюць жанчыны — 19 чалавек, або кожны пяты прэтэндэнт, а таксама дэпутаты мясцовых Саветаў (13). Сярод удзельнікаў выбарчага марафону ўдзельная вага моладзі крыху больш за 4 %. На новы тэрмін маюць намер балатавацца тры дэпутаты Палаты прадстаўнікоў.

Акруговыя камісіі прыступілі да праверкі камплектаў дакументаў і рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты, якая павінна завяршыцца да 17 кастрычніка ўключна.

Кантактаў павінна быць больш

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ сустрэўся на мінулым тыдні з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Германіі ў Беларусі Манфрэдам ХУТЭРЭРАМ.

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты парламента, бакі абмеркавалі пытанні гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Беларусь разглядае Германію як ключавога партнёра ў Еўрапейскім саюзе, падкрэсліў Міхаіл Мясніковіч. Ён адзначыў станоўчую дынаміку развіцця двухбаковых адносін. Летась тавараабарот паміж краінамі перавысіў тры мільярды долараў. У той жа час сёлета аб'ём узаемнага гандлю скараціўся да ўзроўню аналагічнага перыяду мінулага года. «Гандаль «прасеў», нам трэба шукаць рэзервы для яго нарошчвання, і яны ёсць», — упэўнены старшыня Савета Рэспублікі.

Перш за ўсё — гэта інвестыцыйнае супрацоўніцтва. Беларусь разлічвае на больш актыўнае партнёрства з кампаніямі Германіі ў сферах, якія ўяўляюць узаемную цікавасць. Міхаіл Мясніковіч нагадаў, што камфортныя ўмовы для інвестараў створаны ў Кітайска-беларускім індустрыяльным парку «Вялікі камень».

«У цэлым у нас мала сумесных кампаній, трэба над гэтым працаваць, у тым ліку з прыцягненнем партнёраў з трэціх краін», — прапанаваў ён. У якасці аднаго з перспектыўных кірункаў узаемадзеяння Старшыня Савета Рэспублікі назваў хімічную прамысловасць. Беларусь вырабляе сучасныя палімерныя матэрыялы (валокны і ніткі) і пастаўляе іх у іншыя краіны. «Мы маглі б рабіць з іх ужо гатовую прадукцыю і зацікаўлены супрацоўнічаць з вамі ў гэтай сферы», — сказаў ён. Сумесныя праекты з Беларуссю адкрываюць для нямецкага бізнесу добрыя магчымасці для выхаду на рынкі краін ЕАЭС, нагадаў Міхаіл Мясніковіч. Ён таксама прапанаваў Германіі развіваць узаемадзеянне ў рамках глабальнай ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях».

Што датычыцца міжпарламенцкага супрацоўніцтва, то за апошнія гады яно прыкметна актывізавалася, працягнуў Міхаіл Мясніковіч. Выніковым ён назваў сёлетні візіт у Мінск, што адбыўся ў чэрвені, дэлегацыі бундэстага на чале з кіраўніком парламенцкай групы дружбы, членам камітэта бундэстага па эканоміцы і энергетыцы Маркам Хаўптманам. «Мы абмяркоўвалі міжрэгіянальнае супрацоўніцтва. Нам, як Палаце рэгіянальнага прадстаўніцтва, хацелася б, каб было больш кантактаў паміж нашымі краінамі на месцах. Трэба ўмацоўваць рэгіянальны напрамак», — падкрэсліў старшыня Савета Рэспублікі.

У сваю чаргу Манфрэд Хутэрэр падтрымаў агучаныя ініцыятывы аб інтэнсіфікацыі інвестыцыйнага супрацоўніцтва. «Нашы адносіны сапраўды на ўздыме, можна сказаць, што адкрылася добрае «акно магчымасцяў», якім мы павінны скарыстацца», — заявіў ён.

На думку пасла, нямецкім кампаніям трэба больш ведаць пра Беларусь. Прапрацоўваецца магчымасць правядзення ў Германіі сумеснага бізнес-форуму, дзе плануецца прэзентаваць інвестыцыйны патэнцыял нашай краіны.

Падчас перагавораў бакі абмеркавалі вынікі праведзенага ў Мінску ў верасні 2019 года Дня нямецкай эканомікі. Манфрэд Хутэрэр таксама паведаміў аб намерах упершыню арганізаваць у Беларусі ў 2020 годзе Дні нямецкай навукі. Міхаіл Мясніковіч гэтую ідэю падтрымаў.

ПРАБЛЕМЫ, ЯКІЯ ТУРБУЮЦЬ

Іх агучылі жыхары Гродзеншчыны падчас прамой лініі са старшынёй абласнога Савета дэпутатаў Ігарам ЖУКОМ. Усяго было некалькі дзясяткаў званкоў. Пераважная большасць зваротаў — ад гродзенцаў. Змаглі дазваніцца і жыхары іншых раёнаў. У асноўным агучваліся жыллёва-камунальныя праблемы: у пачатку ацяпляльнага сезона не ўсё ішло гладка, і людзі хацелі ведаць, чаму так адбываецца.

Фота «Гродзенская праўда».

Менавіта гэта тэма стала дамінантай у тэлефонных дыялогах Ігара Жука з жыхарамі вобласці. Гараджане выказвалі занепакоенасць перабоямі з цяплом у кватэрах. Да таго ж, праблема, як відаць, больш закранула Занёманскую частку горада — менавіта адтуль было шмат званкоў. Часцей за ўсё людзі пыталіся: калі ж у іх дамы прыйдзе цяпло? Як аказалася, не ўсе бачаць розніцу паміж рэжымам працеплівання і паўнавартаснай падачай цяпла.

— Пытанне ўзнікае яшчэ і таму, што многія блытаюць гэтыя працэсы. А між тым паміж рэжымам працеплівання і ўключэннем поўнага ацяплення ёсць значная розніца. Гэта нават розныя рэчы. Калі пачынаецца паўнавартасны рэжым, тэмпература вады ў батарэях дасягае 63—64 градусаў. А вось працепліванне прадугледжвае значна меншы нагрэў — толькі 34—40 градусаў. Пры замаразках можа быць і больш — да 50-ці. Пакуль сістэмы ацяплення жыллёвага фонду, згодна з распараджэннем старшыні гарвыканкама, знаходзяцца ў рэжыме працеплівання, — растлумачыў сітуацыю Ігар Жук.

Не ўсюды хутка была праведзена работа па распаветрыванні батарэй, ад чаго цяпло не магло трапіць у кватэру альбо ye частку. Таксама на падачы цяпла адбілася пракладка цеплатрасы. У горадзе такія работы яшчэ вядуцца поўным ходам.

Былі агучаны іншыя праблемы, у тым ліку транспартныя. Жыхарка вёскі Зялёная Гродзенскага раёна паскардзілася, што ў вёсцы няма аўтобуснага прыпынку. А жыхары абласнога цэнтра выйшлі з прапановай пасадзейнічаць у падаўжэнні аднаго з аўтобусных маршрутаў, які курсіруе ў загарадны мікрараён. Ёсць праблема і з разваротнай пляцоўкай.

Актуальную для асобна ўзятага двара тэму ўзнялі жыхары адной з цэнтральных вуліц горада. Высветлілася, што на месцы дзіцячай пляцоўкі будзе абсталявана паркоўка. Бацькі, чые дзеці тут гуляюць, супраць такога рашэння і маюць намер адстойваць дзіцячы аб'ект. Пытанне адрасавана гарвыканкаму. Ігар Жук таксама прыме ўдзел у абмеркаванні гэтай праблемы.

Увогуле пытанні гучалі самыя розныя, але злабадзённыя. Некаторыя абаненты эмацыянальна выказваліся аб сваіх праблемах, бо часта з імі сутыкаюцца. Гэта датычылася асфальтавання і рамонту дарог, выплаты пенсій, кошту лекаў, работы грамадскіх лазняў. На жаль, многія з іх зачыняюцца...

Як адзначыў Ігар Жук, большасць пытанняў вырашалася аператыўна на месцы пры дапамозе прадстаўнікоў кампетэнтных службаў і ўпраўленняў. Некаторыя праблемы патрабуюць больш падрабязнага вывучэння. Кожны заяўнік можа мець упэўненасць, што яго пытанне будзе вырашацца з удзелам адпаведных службаў, адзначыў Ігар Жук. Пісьмовы адказ атрымаюць усе, хто звярнуўся на прамую лінію.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ВЫСЛУХАЦЬ, ЗРАЗУМЕЦЬ, ДАПАМАГЧЫ

Каля трыццаці званкоў ад жыхароў цэнтральнага рэгіёна паступіла на прамую тэлефонную лінію, што правяла старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля ЯКУБІЦКАЯ.

Жыхара вёскі Лежні Чэрвеньскага раёна Багдана Міхайлавіча хвалявалі транспартныя праблемы. Заяўнік расказаў, што раней да райцэнтра можна было дабрацца аўтобусам, які курсіраваў па панядзелках. Цяпер рэйс знялі. А найбліжэйшы аўтобусны прыпынак знаходзіцца дзесьці за пяць кіламетраў ад населенага пункта. Падчас дыялогу высветліліся і іншыя пытанні, якія патрабуюць вырашэння. Адно з іх — рамонт дарогі. Аналагічныя праблемы агучылі і жыхары вёскі Зайцы гэтага ж раёна.

Наталля Якубіцкая патэлефанавала старшыні Чэрвеньскага раённага Савета дэпутатаў Мікалаю Лойку і даручыла правесці агульны сход жыхароў з запрашэннем кіраўнікоў усіх зацікаўленых службаў, у тым ліку і транспартнай арганізацыі, якая ажыццяўляе пасажырскія перавозкі.

Алена Станіславаўна з вёскі Пекалін Смалявіцкага раёна звярнулася з просьбай пасадзейнічаць у рамонце мясцовага фельчарска-акушэрскага пункта. Будынак медыцынскай установы стары, выглядае непрывабна, паскардзілася жанчына. Акрамя таго, у дрэнным стане вуліца Калгасная: пасля дажджу — не праехаць.

Наталля Якубіцкая звязалася з галоўным урачом Смалявіцкай цэнтральнай раённай бальніцы Вольгай Уваравай, якая запэўніла, што пытанне вырашыцца ў 2020 годзе. У бюджэце на гэтыя мэты будуць прадугледжаны неабходныя сродкі. Што датычыць дарогі, то пытанне па яе ўладкаванні адрасавана намесніку старшыні Смалявіцкага райвыканкама Мікалаю Паранонаву.

Жыхароў Прылукаў Мінскага раёна непакоіць адсутнасць гарачай вады. Пасля таго як уключылі ацяпленне, яна ў кранах прапала. У тым выпадку, калі яе доўга спускаць, яна становіцца крыху летняй, але да неабходнай тэмпературы — далёка. Грамадзян з вёскі Навасады Барысаўскага раёна не задавальняе якасць пітной вады. «Такія праблемы сапраўды характэрныя для некаторых населеных пунктаў гэтага рэгіёна, і мы пра іх ведаем», — канстатавала Наталля Якубіцкая. Яна даручыла кіраўніцтву раёнаў і кампетэнтным службам пастарацца дапамагчы людзям.

У аграгарадку Калодзішчы распачаўся рамонт вуліцы Цяністай і прылеглых да яе праездаў. Але некалькі жыхароў выказаліся супраць толькі асфальтавання, расказаў Уладзіслаў Васілевіч. Яны патрабуюць, каб правялі комплекснае добраўпарадкаванне з азеляненнем тэрыторыі, уладкаваннем тратуараў. Дарожнікі вымушаны былі прыпыніць работы.

Высветліць сітуацыю і дапамагчы жыхарам знайсці кампраміс Наталля Якубіцкая даручыла першаму намесніку старшыні Мінскага райвыканкама Уладзіміру Юргевічу.

На прамую лінію паступалі і званкі наконт вулічнага асвятлення ў асобных населеных пунктах.

— Людзей можна зразумець, — канстатавала старшыня аблсавета. — Пачынае позна развідняцца, рана цямнець. Трэба, каб дарослым было зручна дабірацца на работу і дамоў, а дзецям у школу. У прынцыпе, з мінулага панядзелка многія пачалі ўключаць святло, ставіць дадатковыя ліхтары. Мы ўзмацнілі работу ў гэтым кірунку і трымаем пытанне на кантролі. У самы бліжэйшы час яно будзе знятае з парадку дня.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

І ЧАМУ ДОМА ЯШЧЭ ХОЛАДНА?

Прамая лінія старшыні Віцебскага аблсавета.

Старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ у мінулую суботу падчас прамой лініі выслухаў больш за дзесяць зваротаў грамадзян. Трохгадзіннае «дзяжурства» народнага выбранніка часта нагадвала... фіксаванне званкоў у дыспетчарскай падраздзялення жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Агучанай праблемай нумар адзін стаў недахоп цяпла ў жыллі.

Некалькі чалавек з розных рэгіёнаў Прыдзвіння прасілі дапамагчы падняць тэмпературу вады ў батарэях. У прыватнасці, скардзілася на холад жыхарка дома на вуліцы Пушкіна ў Оршы. А па сутнасці — няўжо, каб спусціць паветра са стаяка, трэба тэлефанаваць у Віцебск? Напэўна, мясцовыя камунальнікі, мякка кажучы, ходзяць на работу «з-пад палкі»?

Аналагічная скарга была агучана і жыхаркай шматпавярховіка на праспекце Фрунзе ў абласным цэнтры. У доме работнікі сістэмы ЖКГ чамусьці не спяшаюцца распачаць ацяпляльны сезон. Дзіўна, калі ўлічыць, што зарплату атрымліваюць без затрымак.

Але некаторым трэба дапамагчы зберагчы цяпло. Наконт уцяплення фасада часткі дома на вуліцы 1-й Пралетарскай, якое абмінула яе кватэру, тэлефанавала яшчэ адна віцяблянка. А жыхарка Маскоўскага праспекта ў Віцебску, як запомніў дэпутат, не першы раз прасіла паспрыяць паскарэнню капітальнага рамонту дома. Па яе словах, сур'ёзны рамонт будынка за 56 гадоў ні разу не выконваўся. Яна атрымала адказ, што, калі ёсць падстава, рамонт паскораць.

Вельмі абгрунтаванай была просьба яшчэ адной віцяблянкі наконт неабходнасці арганізацыі праезду грамадскага транспарту да новай паліклінікі. Жанчына жыве ў спальным раёне Білева, а да іншага — Медцэнтр, дзе адкрылі сёлета медыцынскую ўстанову, паводле яе слоў, дабірацца нязручна. Старшыня абласнога Савета паабяцаў разабрацца з сітуацыяй і даў даручэнне адказным асобам аператыўна прадумаць і рэалізаваць на практыцы лагістыку. А, калі задумацца, насамрэч: калі адкрываюць установу сацыяльнага прызначэння для жыхароў канкрэтных раёнаў, трэба ж паралельна аналізаваць: ці зручна будзе дабірацца туды параўнальна здалёк? Не ва ўсіх жа ёсць аўто, тым больш у пенсіянераў, маці-адзіночак.

Жыхарка Браслаўскага раёна папрасіла паспрыяць абследаванню стану яе здароўя ў абласным цэнтры. Пры гэтым, што важна, шчыра падзякавала за спачуванне і падтрымку тутэйшым медыкам. Пытанне будзе вырашана станоўча, паведаміў дэпутат карэспандэнту «МС», бо падтрыманне ў належным стане працаздольнасці і даўгалецця грамадзяніна — гэта не толькі асабістая справа, але і клопат дзяржавы.

А вось састарэлы жыхар Верхнядзвінскага раёна прасіў станоўча вырашыць пытанне падвозу яго дачкі да работы і дамоў. Яна скончыла Горацкую сельскагаспадарчую акадэмію, цяпер — малады спецыяліст. Безумоўна, аргументаванасць пытання спрэчная, але ж трэба, як кажуць, вывучыць сітуацыю дэталёва.

Падводзячы вынікі прамой лініі, старшыня абласнога Савета адзначыў, што, бадай, усе заявы знаходзяцца ў кампетэнцыі адказных асоб на месцах — у прыватнасці, тыя ж камунальныя сігналы. Пры гэтым важна было чарговы раз атрымаць пацвярджэнне таго, што людзі вераць у больш дзейснае рэагаванне на зварот да народнага выбранніка. Гэта, безумоўна, дарагога каштуе.

Кіраўнік аблсавета не раз нагадваў калегам у глыбінцы, што дробных пытанняў ад грамадзян не бывае. Таму кожны сігнал на прамую лінію будзе разгледжаны, а праблемы пры магчымасці — вырашаны.

P.S.

Наконт скаргаў пра холад у жыллі: усе сігналы былі аператыўна перададзены ў падраздзяленні ЖКГ, якія абслугоўваюць кватэры заяўнікаў. І, сантэхнікі доўга не зацягваючы, зрабілі ўсё, што было трэба.

Практыка паказвае, што ў большасці выпадкаў трэба толькі правяць больш прафесіяналізму на месцах. Напрыклад, праверыць, ці ва ўсіх кватэрах нармальна цыркулюе вада ў сістэме ацяплення: калі трэба ў дзень падключэння, спусціць паветра па стаяку і г. д. У сувязі з падаражаннем паслуг ЖКГ павышаецца і патрабавальнасць карыстальнікаў да іх якасці. Таму можна зразумець аргументы людзей.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

АГУЛЬНЫ ДВОР. АГУЛЬНЫ ПАРК.

Як праект КАМГОР пасадзейнічаў экалагічнаму і эфектыўнаму кіраванню гарадскім асяроддзем —

Чалавек не выбірае, дзе яму нарадзіцца. Але ён можа выбраць месца жыхарства і, галоўнае, зрабіць свой горад ці вёску камфортнымі і зручнымі. У гэтым змаглі пераканацца жыхары трох беларускіх гарадоў — Магілёва, Баранавічаў і Чавусаў — падчас рэалізацыі праекта «Камунальнае кіраванне ў гарадах (КАМГОР): камунікацыі і кіраванне для ўцягвання грамадскасці ў кіраванне гарадской гаспадаркай у Беларусі». Ён выконваўся з 2015 да 2019 года пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскага саюза.

Мэта праекта — на прыкладзе трох беларускіх гарадоў паказаць, як можна палепшыць сістэму кіравання гарадской гаспадаркай, садзейнічаць укараненню прынцыпаў зялёнага горадабудаўніцтва і павысіць якасць жыцця гараджан за кошт эфектыўнага супрацоўніцтва мясцовых органаў улады і насельніцтва — партнёрскага кіравання.

Выдатныя вынікі такога супрацоўніцтва дэманструюць многія гарады ў Заходняй Еўропе, а таксама ў суседніх з намі краінах Прыбалтыкі. Таму ў тым ліку і на аснове замежнага вопыту ў беларускіх гарадах паспрабавалі рэалізаваць пілотныя ініцыятывы з абавязковым удзелам на розных этапах як адміністрацый гарадоў, так і гараджан. Што з гэтага атрымалася?

«ЗЯЛЁНАЯ» ГІСТОРЫЯ

На працягу некалькіх гадоў гарадскія ўлады Магілёва і неабыякавая грамадскасць развівалі ідэю добраўпарадкавання парка Падмiколле — гістарычнага месца, дзе першапачаткова фарміраваўся горад. Была нават створана грамадская ініцыятыва, каб забяспечыць удзел гараджан у праектаванні паркавай зоны. А дзякуючы праекту КАМГОР стала магчымым аб'яднаць намаганні адміністрацыі і грамадскасці, адпрацаваць механізм сумеснага прыняцця рашэнняў.

— Каб вызначыцца, што ж зрабіць на гэтым месцы, былі сабраныя прапановы гісторыкаў, архітэктараў, грамадскасці, выканкама, прадстаўнікоў канфесій — каб уліччыць пажаданні максімальнай колькасці людзей, для якіх гэты аб'ект уяўляе інтарэс, — расказала **эксперт праекта КАМГОР у Магілёве Таццяна АСМАЛОЎСКАЯ.** — Было важна захаваць у цэнтры горада не толькі зялёную зону, але і гістарычную частку.

Для гэтага на пачатку рэалізацыі пілотнай ініцыятывы «Азеляненне тэрыторыі гарадскога парка Падмiколле на этапе планавання вырашылі аднавіць гістарычныя назвы вуліц і завулкаў, якія раней існавалі ў Магілёве. Такія дарожкі-вуліцы з адпаведнымі паказальнікамі з'явіліся ў парку.

Летам 2019 года ў Падмiколлі за Свята-Мікольскім манастыром адкрылі зону ціхага адпачынку. Папярэдне там высадзілі каля дзвюх тысяч дрэў і кустоў з захаваннем гістарычнага грунту. Сёння ў парку знаходзіцца лесвіца з каскадным фантанам, зоны адпачынку для дзяцей, дарожкі для прагулак матуль з калясками, пешаходныя і веладарожкі. На месцы гарадскога вала створана алея, разбіты фруктовы сад, закладзены бэзоўнік. Нягледзячы на тое, што дрэвы і кусты ў парку яшчэ дастаткова маладыя, месца стала папулярным сярод гараджан.

— Падчас абмеркавання праекта азелянення парку мы ўпэўніліся, што грамадства не бачыць праблем адміністрацыі горада, а адміністрацыя — грамадства, — адзначыла Таццяна Асмалоўская. — Мы не вельмі добра ўмеем данасіць свае пытанні і праблемы, не ўлічвалі моманты, што некаторыя рэчы нельга зрабіць хутка. Але калі ішлі на дыялог, не было выпадкаў, каб мы аб чымсьці не дамовіліся.

Начальнік аддзела ЖКГ Магілёўскага гарадскога выканаўчага камітэта Ігар ДАНЬКОЎ упэўнены: у рэалізацыі праекта вельмі дапамаглі ўдзел зацікаўленых бакоў у семінарах, якія праходзілі на тэрыторыі Беларусі, а таксама паездкі ў Германію і Латвію, падчас якіх прадстаўнікі гарадскіх адміністрацый азнаёміліся з вопытам работы мясцовых улад з грамадскасцю. Усё гэта паспрыяла больш эфектыўнай рэалізацыі праекта.

Сёння парк знаходзіцца на балансе «Магілёўзеленбуда», і, дзякуючы грамадскасці і мясцовым арганізацыям, паступова развіваецца.

АД ІДЭІ ДА АЖЫЦЦЯЎЛЕННЯ

Праблема добраўпарадкавання тэрыторый у новых мікрараёнах актуальная для многіх гарадоў Беларусі. Не абышла яна і Баранавічы — буйны прамысловы цэнтр у Брэсцкай вобласці з насельніцтвам каля 180 тысяч чалавек. Паколькі аб'екты інфраструктуры ў горадзе размешчаны нераўнамерна, не ўсе яго жыхары маюць хуткі доступ да гульнявых, спартыўных пляцовак, зручных месцаў адпачынку.

Для аднаго з куткоў горада гэтую праблему дапамагла вырашыць рэалізацыя ініцыятывы «Добраўпарадкаванне шматфункцыянальнай спартыўна-гульнявой пляцоўкі па вуліцы Прамысловай у горадзе Баранавічы». Пляцоўка адкрылася 29 чэрвеня 2018 года.

Там былі створаны пляцоўкі для пляжнага футбола і валейбола, баскетбольнае поле для трэніровак, сектар гімнастычнага абсталявання, выкладзены пешаходныя дарожкі, размешчаны малыя архітэктурныя формы, лаўкі ды іншае.

Але перад стварэннем аб'екта планы добраўпарадкавання тэрыторыі абмяркавалі з мясцовым насельніцтвам. Было прапанавана некалькі варыянтаў, і гараджане спыніліся на спартыўным кірунку.

Жыхары мікраёна і іншая грамадскасць удзельнічалі не толькі на этапе абмеркавання. Яны таксама займаліся добраўпарадкаваннем пляцоўкі, а з дапамогай сродкаў праекта КАМГОР усталёвалі агароджу паміж пляцоўкай і аўтастаянкай магазіна, аўтаномнае асвятленне і відэаназіранне.

— Гэты праект стаў для нас добрым вопытам зносін як з замежнымі калегамі, так і з мясцовым насельніцтвам, — сказаў **намеснік старшыні Баранавіцкага гарвыканкама Дзмітрый ЦІХНО.** — Мы працягнулі раіцца з гараджанамі наконт далейшага развіцця горада. Іх прапановы ўвайшлі ў праект рэканструкцыі так званага маладога парку і ў план стварэння парку ў мікраёне Броўкі.

Тое, што прадстаўнікі гарадской адміністрацыі бралі ўдзел у навучальных паездках у Германію і Латвію, у семінарах на тэрыторыі Беларусі, адыграла сур'ёзную ролю ў актывізацыі ўзаемадзеяння з грамадскасцю, упэўнены **эксперт праекта КАМГОР у Баранавічах Уладзімір ЗУЕЎ.** Да гэтага многія не разумелі, што асобы, якія прымаюць рашэнні, павінны дзейнічаць не толькі

> У рамках праекта была створана платформа «Агульны горад» для абмену вопытам і ведамі па стварэнні ўстойлівага, камфортнага гарадскога асяроддзя. Распрацаваны інтэрактыўныя карты, якія дазваляюць кожнаму жыхару даведвацца і дадаваць інфармацыю аб найбольш цікавых месцах горада, мясцовых праблемах, а таксама прапаноўваць новыя тэмы для стварэння агульнай гарадской прасторы.

Чаму вы тут жывяце?

Гэтае пытанне жыхары Хойнікаў чуюць вельмі часта. Задаюць яго звычайна тыя, хто здалёк прыязджае ў гарадок на поўдні Беларусі. Тыя, хто сапраўды пераадолелі свае фобіі, сфатаграфаваліся на фоне знака радыяцыйнай бяспекі і паставілі ў сацсетках хэштэг, накшталт #chernobyl#stalker#radioactive.

Мясцовыя толькі ўсміхаюцца, бо прызвычаіліся да пытанняў, напрыклад, вынесенага ў загаловак і незвычайнай увагі за 33 гады пасля аварыі на ЧАЭС. Даўно жыхароў Хойніцкага, Брагінскага, Нараўлянскага і іншых забруджаных раёнаў не называюць «чарнобыльскімі вожыкамі», не баяцца дакрануцца як да заразных. Цяпер сюды ўсё часцей едуць навукоўцы і чыноўнікі з розных краін набываць унікальны досвед бяспечнага жыцця ва ўмовах радыеактыўнага забруджвання.

Размова ўжо ідзе пра тое, што Беларусь на міжнародным узроўні можа пазіцыянаваць сябе як краіну-эксперта ў галіне пераадолення наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. **Начальнік упраўлення па праблемах ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС Гомельскага аблвыканкама Дзмітрый РУТКОЎСКІ** нагадвае, што за 33 гады ўзровень радыеактыўнага забруджвання паменшыўся ўдвая.

— З 1986 года было выведзена з абароту 265 тысяч гектараў зямель, а за апошнія гады вернута 19 тысяч гектараў. Навукоўцы распрацавалі тэхналогіі, якія дазваляюць вырошчваць на гэтых палях пэўную прадукцыю. Яны даюць рэкамендацыі, якім чынам яе выкарыстоўваць.

За падрабязнасцямі ў невялічкі гарадок Хойнікі — адзін з найбольш пацярпелых ад радыяцыі, прыязджаюць цяпер і з Японіі. Пасля аварыі 2011 года на Фукусіме сюды наведалася больш за чатыры дзясяткі дэлегацый з Краіны ўзыходзячага сонца. Іх цікавяць не толькі распрацоўкі вучоных і сельскагаспадарчыя тэхналогіі, але і работа з насельніцтвам. Гавораць, у невялічкай краіне сорамна нават прызнацца, што ты жывеш у прэфектуры Фукусіма. У нашых людзей — тых, хто не пакінуў гэтыя мясціны ў самыя складаныя гады, страху цяпер няма. Нашы ведаюць, дзе небяспека і з задавальненнем параяць іншым, як жыць і не баяцца.

У Хойніцкім раёне цяпер жыве больш за 19 тысяч жыхароў. Сярод іх тыя, хто ад'язджаў і паспытаў шчасця ў іншых мясцінах. Тыя, хто прыехаў з вельмі аддаленых куткоў былога Саюза — бо палічылі, што тут небяспека меншая, чым там, дзе страляюць ці здзекуюцца. Прадстаўнікі 16 нацыянальнасцяў прыжыліся ў гэтым краі лясоў і балот.

Пра багну тут успамінаюць часцяком. Палескія балоты — лёгкія Еўропы, якія апаэтызаваў Іван Мележ у сваіх творах, вельмі пацярпелі ў 60—70-я гады мінулага стагоддзя. Тады на Беларусі была праведзена шырокамаштабная меліярацыя. З ёй звязваюць і сыход грунтовых водаў, што прыводзіць цяпер да працяглых засух на Палессі. Дык вось, ужо два з паловай дзесяцігоддзі гэтыя цяпер запаведныя мясціны штучна затапляюцца, расказвае **намеснік дырэктара па навуковай рабоце Палескага дзяржаўнага радыяцыйна-экалагічнага запаведніка Максім КУДЗІН:**

— З 1993 года на гэтай тэрыторыі былі праведзены інтэнсіўныя работы па падтапленні зоны. Каб не дапусціць сцёк радыенуклідаў праз меліярацыйную сетку ў Прыпяць і Дняпро.

Прырода шчыра аддзячвае. Чарапахі, зубры, ласі, алені, коні Пржавальскага, рысі, мядзведзі, птушкі размнажаюцца ва ўмовах, калі чалавек не спакушаецца на іх жыццё і не заходзіць на іх тэрыторыю. А людзі прытрымліваюцца некаторых правілаў, якія не так моцна ўплываюць на штодзённае існаванне, як асобным здаецца. Так, напрыклад, усе ведаюць, што нельга збіраць дзікарослыя грыбы і ягады, бо яны больш за іншыя расліны назапашваюць шкодныя рэчывы.

Між тым мясцовыя прызнаюцца, што ў лес усё ж з кошыкамі ходзяць. Праўда, потым абавязкова зліваюць двойчы ваду — калі вараць грыбы. Пасля правяраюць на радыяцыю. Ну а калі праверылі і ўсё роўна «фаніць» — з жалем, але выкідаюць. Здароўе — даражэйшае. Але ж, гавораць, што так бывае рэдка. Дарэчы, персанальныя дазіметры ёсць тут далёка не ва ўсіх.

Гэта заезджыя спрабуюць разабрацца пра ўнутранае і знешняе выпраменьванне, пра кюры і зіверты. Мясцовыя давяраюць навукоўцам, якія распрацавалі нескладаныя правілы паводзінаў: мыць рукі і прадукты, не есці лясныя дары, не хадзіць там, дзе ўсталяваны знакі небяспекі... Цяпер любы хойніцкі першакласнік раскажа вам пра гэта. А яшчэ завядзе ў сваю школу, дзе ёсць лабараторыі для праверкі прадуктаў харчавання. Бясплатна гэта можна зрабіць і на ўсіх прадпрыемствах раёна.

Некалі ў горадзе, як і ў іншых пацярпелых населеных пунктах, быў зняты грунт на 15—20 сантыметраў. Тую зямлю захавалі асобна. Дэзактывацыя дала плён, але ж і цяпер санітарныя службы замеры робяць штодзень. Ну а штогод жыхары пацярпелых раёнаў праходзяць абавязковую дыспансерызацыю ў найлепшых медыцынскіх установах краіны. РНПЦ радыяцыйнай медыцыны і экалогіі чалавека створаны менавіта для таго, каб аказваць спецыялізаваную дапамогу насельніцтву, пацярпеламу ад катастрофы на ЧАЭС.

Хойніцкі раён развіваецца актыўна. У тым ліку ствараюцца фермерскія гаспадаркі, дзе вырошчваюць тыя расліны, што не накопліваюць радыенукліды. Самымі папулярнымі апошнім часам сталі маліны і дурніцы. Яны тут, на поўдні, паспяваюць раней, чым дзе. Таму можна і на рынках першымі каштоўныя ягады прадаць — па самай высокай цане. Гавораць, што будуць спрабаваць вырошчваць і бахчавыя культуры.

Відаць, тыя, хто застаўся жыць на Гомельшчыне, навучыліся ставіцца з аптымізмам і гумарам да таго, што дадзена лёсам.

Ірына АСТАШКЕВІЧ,
г. Хойнікі.

Тэлесеткі

«Кулінарная дыпламатыя» ў рытме самбы

З 12 кастрычніка праграма «Кулінарная дыпламатыя» на тэлеканале «Беларусь 1» пачне выходзіць з новым вядучым — Віталем Водневым. Ён па чарзе са сваёй калегай па праекце Натальяй Рыжанковай будзе знаёміць тэлеаўдыторыю з нацыянальнымі стравамі і культурай розных краін свету.

Гасцямі праграмы ў новым тэлесезоне будуць не толькі паслы замежных дзяржаў у Беларусі, але і беларускія дыпламаты, бізнесмены і дзеячы культуры, якія ствараюць імідж нашай краіны за мяжой і наладжваюць сувязі з партнёрамі. Таксама на кухню тэлепраекта зазірнуць дзеячы з іншых краін, якія «ўпісваюць» часцінку каларыту сваёй радзімы ў беларускую сучаснасць.

Ужо 12 кастрычніка Віталь Водневу трапіць на сапраўдны бразільскі карнавал эмоцый, калі на кухню «Кулінарнай дыпламатыі» завітае прафесійны інструктар па танцах з Рыа-дэ-Жанэйра Марсія Мандава. Яна з'яўляецца адным з арганізатараў міжнароднага стрыт-арт-фестывалю Vulica Brasil у Мінску. Падчас эфіру вядучы з госцяй у рытме самбы прыгатуюць нацыянальную страву Galinha zambeziana і бразільскі пудынг, а таксама пагавораць пра футбол і серыялы.

— Калі госці ўсміхаюцца і з лёгкасцю ідуць на дыялог, як Марсія, то гісторыі пра іх родныя мясціны атрымліваюцца цікавыя і жывыя, — дзеліцца ўражаннямі Віталь Воднеў і дадае: — Увогуле я даўно марыў працаваць менавіта ў кулінарным праекце. Хоць сам гатую не вельмі часта, але цікаўлюся стравамі розных краін і мне падабаецца быць на кухні ў добрай кампаніі. А ў нас на праекце сабралася якраз такая творчая каманда.

Нагадаем, праграма «Кулінарная дыпламатыя» выходзіць па раніцах у суботу на тэлеканале «Беларусь 1». Праект змяніў графічнае афармленне, а ў хуткім часе новую «ўніформу» прымераць таксама вядучыя і госці праекта.

Алена ДРАПКО.

ШАШКІ («Звязда»)

Выпуск № 98

У сталіцы Кот-д'Івуара Ямусукра завяршыўся чэмпіянат свету па міжнародных шашках сярод мужчын. Чэмпіёнскі тытул дзясяты раз заваяваў расійскі гросмайстар Аляксандр Георгіеў. Прадстаўнік Беларусі гросмайстар Міхаіл Семянюк фінішаваў на 15-м месцы. Паглядзіце цікавыя фрагменты гульні ўдзельнікаў.

№ 65 Санага — Сілва

Белыя простыя шашкі: 25, 27, 28, 32, 33, 35, 37, 38, 45 (9).

Чорныя простыя шашкі: 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 34 (9).

1. 3329? Белыя неасцярожна напалі, пасля чаго адбыўся непрыкметны ўдар на большасць. Пакажыце яго.

№ 66 Суарэ — Семянюк

Белыя простыя шашкі: 24, 27, 29, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 43, 46, 47, 48, 49 (16).

Чорныя простыя шашкі: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 26 (16).

На 1...914? Белыя правялі нескладаны удар 2. 3228 2242 3. 4738 2132 4. 3710+

Для самастойнага рашэння прапануем кампазіцыі па шашках-64, складзеныя мінскімі аўтарамі.

№ 67 В. Шульга (Мінск).

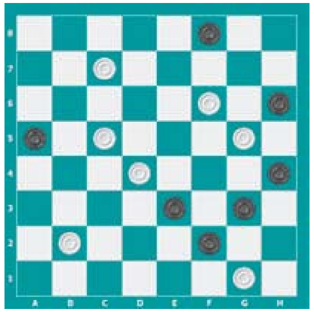

Белыя простыя шашкі: g1, b2, d4, c5, g5, f6, c7 (7).

Чорныя простыя шашкі: f2, e3, g3, h4, a5, h6, f8 (7).

№ 68 І. Наўроцкі

Белыя простыя шашкі: a5, b2, c1, c3, c7, d2, e1, g3, h6 (9).

Чорныя простыя шашкі: b6, d8, e5, f2, f4, f6, f8, g7, h2 (9).

№ 69 Э. Дамброўскі

Белыя простыя шашкі: e1, g1, a3, c3, e3, g3, d4, f4, g5 (9).

Чорныя простыя шашкі: h2, c5, b6, d6, a7, e7, g7, b8, f8 (9).

Праверце свае рашэнні: Выпуск № 97 ад 27.09.19.

№ 61 1.b6-c7 b8xb4 2. a7-b8 f4xd2 3. b8xh2+

№62 1. c3-b4 x40/51 — 0.19 g1xf8 -x47/51 — 0.33 2. d2-e3 x39/51 — 0.03 f4xd2 3. b4-c5 x23/51 — 0.03 f8xb4 4. a5xe1 x27/51 — 0.05 g5-f4 -x22/51 — 0.06 5. e1-f2 x8/51 — 0.02 a7-b6 -x7/51 — 0.02 6. a3-b4

№ 63 1. f4-e5 x14/51 — 0.29 f6xd4 2. c5xc1 a7xc5 3. a3-b4 x10/51 — 0.02

[3.c1-d2 c5-d4]

3 ...c5xa3 4. c1-d2 x8/51 — 0.01 h6-g5 5. d2-e3 g5-h4 6. e3-f4

№ 64 1. 2721 1728 2. 4301 3443 3. 4439 2534 4. 0145 4334 5. 4546+

Першымі дакладныя адказы даслалі С. Бурко (Орша), С. Рашэцін (Ашмяны), В. Дударэвіч (вёска Новая Мыш Баранавіцкага раёна), Ф. Карпей, Л. Жыхар (абодва Мядзел), У. Статкевіч (пасёлак Зялёны Бор Івацэвіцкага раёна), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцвінаў (усе Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі раён), В. Бандарык (Мінскі раён).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, Мінск, 220013,

e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru.

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Прыярытэты на ўсе часы...

«Мне б у неба» — трагікамедыйны мастацкі фільм Джэйсана Райтмана, які ўбачыў свет у 2009 годзе. Знятая па аднайменным рамане Уолтэра Кёрна, гэтая кінакарціна была названая саветам кінакрытыкаў ЗША найлепшым фільмам года.

Здымкі «Мне б у неба» праходзілі ў Дэтройце, Лас-Вегасе, Маямі, Амасе і Сент-Луісе, ЗША. «Мы здымалі ў пяці гарадах, якія адлюстроўваюць дванццаць, — дзяліўся пасля ў інтэрв'ю рэжысёр. — Наш мастак-пастаноўшчык паказаў сябе сапраўдным геніем, калі, бывала, размяшчаў пяць розных гарадоў у адным будынку. Мы хадзілі з паверха на паверх, перасякаючы пры гэтым кантынент. Разам з тым мне хацелася, каб перамены адчуваліся кожны раз, як наш герой прызямляецца ў новым месцы. Вось вы ў Маямі, побач акіян, а ў наступнае імгненне — у Дэтройце, і мяце снег. Я хацеў, каб адчувалася змена клімату, абставін, каб усё змянялася ад горада да горада — асвятленне, вопратка, антураж».

Кінастужка расказвае гледачам гісторыю амерыканскага юрыста Раяна Бінэма, сутнасць работы якога — паведамляць людзям, што іх звольнілі. Вядома, такія звесткі многіх абураюць і нават выклікаюць разгубленасць і слёзы. Таму нашаму герою неабходна выказаць спачуванні, спадзеючыся, што такім чынам былыя супрацоўнікі не пойдуць у суд. Аднак і для самога Бінэма (ролю выконвае Джордж Клуні, вядомы па ролях у серыяле «Хуткая дапамога», фільмах «Сірыяна», «Адзінаццаць сяброў Оўшэна» і іншых) работа — адзінае, што ёсць у яго жыцці. Бясконцыя сустрэчы з супрацоўнікамі, пералёты і мімалётныя знаёмствы з жанчынамі — усё, чым запоўнены будні і святы мужчыны. У вобразе гэтага героя вельмі дакладна счытваюцца рэаліі сённяшніх дзён, калі асноўны час прысвячаецца працы, а іншыя сферы, у тым ліку і сям'я, уключаючы ў распарадак па астатковым прынцыпе.

Паваротнымі момантамі, якія змяняюць жыццё нашага героя і яго стаўленне да рэчаіснасці, становяцца сустрэча з незвычайнай жанчынай Алекс (Вера Фарміга) і сутыкненне з маладой калегай Наталі (Анна Кендрык). У выпадку з першай ён пачынае задумвацца пра важнасць сям'і і кахання, а што да сітуацыі на рабоце, то там з'яўляецца ўсведамленне, як аднойчы ўсё можа змяніцца, і тады ўжо ты сам можаш апынуцца сярод беспрацоўных.

Вытрымкі з інтэрв'ю звольненых героеў кінакарціны «Без сяброў, без сям'і я не справіўся бы», «Справа не ў грашах, хоць з імі цёпла, можна аплаціць рахункі і купіць плед, але яны ніколі не сагрэюць мяне як мой муж», «Мне трэба прачнуцца раніцай, выбраць нешта і знайсці, бо я жыву дзеля сваіх дзяцей і сям'і» — нібы нататкі на палях, якія дапамагаюць у складанай сітуацыі. І мы самі робім выбар: рухацца нам з адным чамаданам з аэрапорта ў аэрапорт ці асесці на адным месцы, нарадзіць дзяцей і жыць у горы і ў радасці з дня ў дзень...

Як крытыкі, так і гледачы фільм успрынялі неадназначна. Нехта ацэньвае яго як простую гісторыю, а іншыя праводзяць паралелі з надзённымі праблемамі і бачаць метафары і пераканаўчую ігру герояў. Фільм наміраваўся ў шасці катэгорыях на «Залаты глобус», выйграў прэмію за найлепшы сцэнарый, меў таксама шэсць намінацый на прэмію «Оскар», але не перамог ні ў адной з катэгорый. Узяў чатыры прэміі Нацыянальнага савета кінакрытыкаў ЗША: як найлепшы фільм, найлепшая мужчынская роля (Джордж Клуні), найлепшы адаптаваны сцэнарый і найлепшая жаночая роля другога плана (Анна Кендрык).

Што ж, самы час запланаваць для сябе прагляд фільма на вечар пятніцы 18 кастрычніка. Чакайце сеанс на тэлеканале «Беларусь 2» у 23.15.

Алена ДРАПКО.

Цікавыя факты

- За два месяцы да пачатку здымак Вера Фарміга другі раз стала мамай. І паколькі шрам ад кесарава сячэння ўсё яшчэ быў заўважны, то ў некаторых сцэнах актрысу замяняла дублёрша.
- У канспіратыўных мэтах 35-міліметровыя стужкі з фільмам былі адпраўлены ў кінатэатры пад назвай «Сідней».
- Калі б Джордж Клуні адмовіўся ад ролі, то яе перапісалі б пад Сціва Марціна і зрабілі б ухіл у бок сюжэта фільма «Цяжкасці перакладу» (2003).
- Большая частка людзей, якія з'яўляюцца ў фільме, зусім не акцёры, а простыя амерыканцы, хто застаўся без работы з-за крызісу. Іх сцэны здымаліся пад выглядам дакументальнага кіно.
- Уолтэра Кёрна, аўтара кнігі, паводле якой зняты фільм, таксама можна ўбачыць на экране. Ён іграе камеа і ў сцэне прадстаўлення Наталі сядзіць злева ад Раяна.

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на свята Пакрова Прасвятой Багародзіцы.
9.10 Галоўны эфір.
10.20 Навіны надвор'я.
10.40, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Сонечны лістапад» (16+).
13.05, 15.25 Меладрама «Дзяўчынкі мае». 1—4-я серыі (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Пакаленне.by.
22.10 Серыял «След» (16+).
23.50 Арэна.
0.35 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.35 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.20 Калейка ў калейку (12+).
10.55 Камень, нажніцы, папера (16+).
11.35 «Селапаляцела» (16+).
12.10 «Да пабачэння» (16+).
13.05 Камедыя «Тэлевядучы: «І зноў добры дзень» (16+).
15.00 Анімацыйны фільм «Урфін Джус і яго драўляныя салдаты» (0+).
16.35 Фантастыка «Дывергент-3: за сцяной» (12+).
19.15 Суперлато.
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Тата папаў» (16+).
23.30 Хадзі сюды і танцуй.
23.35 «Арол і рэшка. Перазагрузка» (16+).
0.30 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Бабка-грачанік.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.30, 18.10 «Я не вярнуся». Маст. фільм (16+) [СЦ].
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Міхаіл Казакоў (12+).
12.25 «Беларуская кухня». Квас на мясе або грыбах з ільняным насеннем.
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20 «Навукаманія» (6+).
13.50 «Размовы пра духоўнае». Пакроў Прасвятой Багародзіцы.
14.00 «Славянскі базар — 2019». Найлепшае.
14.55, 21.40 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм. 1-я серыя (12+) [СЦ].
16.10 «Час кіно».
16.20 «Полацкі вальс». Дак. фільм (12+).
17.00 «Люблю і памятаю». Народны артыст РСФСР Міхаіл Казакоў.
17.45 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Зігмунд Урублеўскі. Гарачы кісларод». Дак. фільм (12+).

Беларусь 5

7.00 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Беларусь — Нідэрланды.
8.50 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Дзённік гульнявога дня.
9.35 Вынікі тыдня.
10.15 Вялікі спорт.
11.00, 18.30 Тэніс. WTA. Кубак Крамля.
15.00 Хакей. КХЛ. «Віцязь» (Маскоўская вобл.) — «Дынама-Мінск».
16.55 Гандбол. Кубак ЕГФ. Другі раўнд. Матч у адказ. «СКА-Мінск» (Беларусь) — «Рібніца» (Славенія).
20.35 Трэніровачны дзень.
21.05 Гульні «навыраст».
21.35 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Украіна — Партугалія. (У перапынку — Спортцэнтр.)
23.35 Піт-стоп.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 Кантуры.
10.00 «Жыцьць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Кат» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Практыка» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.20, 18.20, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Адчайныя» (16+).

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Вадзіць па-руску» (16+).
9.25 «Тыдзень».
10.40 «Горад». Серыял (12+).
12.35, 21.15, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Як устроены свет» (16+).
15.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.50, 16.50 «Бацькі». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Глядзець усім!» (16+)
23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.35 «Мінтранс» (16+).
1.15 «Самая карысная праграма» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Зоя» (16+).
8.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
8.55, 10.10 Серыял «Небяспечная памылка» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.55 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 1.25 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.10 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
21.20, 5.20 Серыял «Даішнікі» (16+).
0.00 Дак. фільм «Машына для Генсека» (16+).
0.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.40 «Культ/Турызм» (16+).
4.05 Маст. фільм «Падкідыш» (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.10 «У людзях».
10.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Халодныя берагі» (16+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Доктар Свет» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Дэльта» (16+).
10.20 «Чакай мяне» (12+).
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 «Крутая гісторыя» (12+).
15.00, 16.40 Серыял «Павуціннне» (16+).
16.30, 19.40 Сёння. Галоўнае.
17.45 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
20.55, 22.25 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
22.00 «Н3.by».
23.30 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.05, 21.05, 0.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Камедыя «Гісторыя двух кошачак» (6+).
9.00, 18.10 Серыял «Лягавы» (16+).
10.30 «Незвычайныя вёскі».
10.40 Драма «Хросны бацька» (16+).
13.40, 19.50 Серыял «Эліта» (16+).
14.30 Серыял «Нябесны замак» (12+).
16.15 Серыял «Закінутыя ў космасе» (12+).
17.15 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Поп» (16+).
23.20 Серыял «Імперыя» (16+).

ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
9.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
9.50 М/ф «Тры каты» (0+).
10.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
10.45 «Дзіцячы КВЗ» (6+).
11.40 «Галерэя прыгажосці» (16+).
12.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
14.45 «Шоу выхаднога дня» (16+).
15.50 Баявік «План уцёкаў» (16+).
18.05 Анімацыйны фільм «Белка і Стрэлка: зорныя сабакі» (0+).
19.50 «Уральскія пельмені» (16+).
21.25 «Справа была вечарам» (16+).
22.30 «Наш рамонт» (16+).
23.15 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.15 Серыял «Ломпангград» (16+).
2.05 «Проста кухня» (16+).
2.35 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
3.25 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
4.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30 «Эфект матылька». Дак. серыял [СЦ].
7.05 «Тайна трэцяй планеты». М/ф.
7.55 «Леташняя кадрыля». Маст. фільм [СЦ].
9.05 «Звычайны канцэрт».
9.30 «Мы — грамацеі!»
10.10 «Цудоўная сям'ёрка». Маст. фільм.
12.20 «Лісты з правінцыі». Чаплыгіна (Ліпецкая вобласць) [СЦ].
12.50 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.05 Дыялогі пра жывёл. Лора Парк. Тэнэрыфэ [СЦ].
13.45 «Іншыя Раманавы». «Руская нявеста для крэўнага ворага» [СЦ].
14.15 100 гадоў з дня нараджэння. «Мустай Карым». Дак. фільм [СЦ].
14.45, 0.00 Зорныя дуэты. Ів Монтан і Катрын Дэнёў. «Дзікун». Маст. фільм.
16.30 «Карціна свету».
17.10 «Пешшу...» Масква — Мажайская шаша [СЦ].
17.40 «Блізкае акружэнне Яўгена Князева».
18.35 «Рамантыка раманса».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Вершнік па імені Смерць». Маст. фільм [СЦ].
21.55 «Белая студыя».
22.40 Гала-канцэрт сусветных зорак оперы «Класіка на Палацавай».
1.45 «У свеце баек». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. 1-я частка. 2009 год (16+).
7.05, 9.45, 11.00, 13.35, 14.40, 20.25, 23.25, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20 Тэлеспектакль «Гульцы». 1978 год (12+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
12.00 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).
13.50 Фільм-канцэрт «Андрэй Пятроў. Патрэбна добрая мелодыя». 1980 год (12+).
15.00 «Быў час». 2008 год (16+).
16.00 Фільм-канцэрт гурта «Дети». 1988 год (16+).
17.00 «Тэатральныя сустрэчы». «Непрыдуманыя гісторыі. Забаўныя выпадак». 1992 год (12+).
18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
19.00 «Вакол смеху» з Аляксандрам Івановым. 1986 год (12+).
22.00 «Кінапанарама». «Паралельнае кіно». 1988 год (12+).
0.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Якаўлеў. 2008 год (16+).
0.40 Фільм-канцэрт «Конкурс у краме «Мелодыя». 1981 год (12+).
1.30 Маст. фільм «Канікулы Кроша». 4-я серыя (12+).
2.50 М/ф «Ух ты, рыба, якая гаворыць!» (12+)

EuroSport 1

0.35, 6.00 Настольны тэніс. Кубак свету.
1.35, 7.30, 13.10 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».
2.35 Watts.
2.45, 8.30 Веласпорт. «Тур Парыжа».
4.00, 9.30, 14.00 Снукер. English Open.
10.30 Лёгкая атлетыка. Марафон.
13.10 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».
14.45, 19.30 Снукер. English Open. Фінал.
18.00 Настольны тэніс. Кубак свету. Жанчыны. Фінал.

Кінакамедыя

0.30 Таксі-3 (16+).
2.30 Таксі-4 (16+).
4.35 Таксі-5 (18+).
6.30 Замуж на два дні (12+).
8.30 Белае віно з Бабудою (16+).
10.30 Выпадковы муж (16+).
12.10 Прасунуты (16+).
13.50 Агент 117: місія ў Рыа (16+).
15.50 Гэты няёмкі момант (16+).
17.50 Нічога не бачу, нічога не чую (16+).
19.50 Ананасавы экспрэс: сяджу, куру (18+).
22.00 Прыстойныя людзі (16+).
23.50 Агні вялікай вёскі (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.15 Калекцыя «Беларусьфільма». «У тумане». Маст. фільм (12+).
10.30 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)
11.20, 1.25 «Громавы. Дом надзеі». Серыял (16+).
15.10 «Ён і яна» (16+).
16.35 «Сэлфі на памяць». Маст. фільм (12+).
20.15 «Без падману» (16+).
21.10 «Асцярожна, махляры!» (16+)
21.45 «Сахара». Баявік (12+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
4.50 «Мужчыны Жанны Фрыске». Дак. фільм (16+).
5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.25 Робін Гуд: прынц зладзеяў (12+).
9.20 Ультыматум Борна (16+).
12.00 К-9: сабачая работа (12+).
13.55 Зялёная міля (16+).

20.10 Капітан Крук (12+).
22.50 Эвалюцыя Борна (16+).
1.25 Каралева Іспаніі (18+).
3.45 Госця (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.00 Праведнік (16+).
8.05 Вязень замка Іф. 3-я серыя. Аз вазам (12+).
10.10 Тэрыторыя (12+).
13.25 Дурань (16+).
15.40 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
17.35 Няўлоўныя: Бангкок (16+).
19.10 Нерэальнае каханне (12+).
20.45, 5.40 Мужчына з гарантыяй (16+).
22.25 Цар (16+).
0.45 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
2.20 Бармен (16+).
4.10 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).

National Geographic

6.00 Самыя дзіўныя фатаграфіі National Geographic (16+).
6.25, 5.10 Панарама 360 (16+).
7.15 На плытах па Юкане (16+).
8.50 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
10.20 Варожая планета (16+).
11.15 Пачатак (16+).
12.50 Дзікі тунец (16+).
14.25 Інстынкт выжывання (16+).
16.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
19.00, 22.05, 4.25 911. Па-ветраны кантроль (16+).
19.45 Суперзбудаванні (16+).
22.50 У пошуках спадчыны (16+).
0.25 Небяспечныя падарожжы (16+).
1.15 Аўта-SOS (16+).
2.50 Даследчык 2.0 (16+).

Discovery

8.00, 16.40, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
9.20, 17.35 Як гэта зроблена? (12+)
10.15 Залатая ліхаманка (12+).
11.10 Джэрэмі Уэйд: цёмныя воды (12+).
12.05, 21.15 Дзікія эксперыменты (12+).
13.00, 22.10 Мільярдэр пад прыкрыццём (12+).
13.55, 6.50 Голыя і напалоханыя (16+).
14.50, 6.00 Багажныя войны (12+).
15.45 Ратавальнікі маёмасці (12+).
18.30 Як мы вынайшлі свет (12+).
23.05 Кантакт (12+).
0.00 Паліцэйская камера (16+).
0.55 Хуткія і гучныя (12+).
2.45 Паляўнічыя на рэлі-кві (16+).
5.15 Бясцэнныя аўто (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена. [СЦ] – фільм трансліруецца са скрытымі субцітрамі.

Беларусь 1

6.25, 15.30 **Меладрама «Нецалодкая помста» (16+).**
8.15 Клуб рэдактараў (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 Гісторыі выратавання (12+).
10.25 «Усе за стол!» (12+)
11.15 Вакол планеты.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Маршрут пабудаваны (12+).
13.15 Меладрама «Паляванне на вернага» (16+).
15.15 Твой горад.
19.45 «На вылет!» (12+)
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 Галоўны эфір.
22.10 Меладрама «Новы муж» (12+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Чарапашкі-ніндзя» (12+)
7.25 Фільм-казка «Кароль Дроздабарод» (6+).
8.50, 19.35 Тэлебарометр.
8.55 «Кліч крыві» (16+).
10.10 «Селапаляцела» (16+).
10.45 «Да пабачэння» (16+).
11.35 «Багіня шопінгу. Бліскучае вяртанне» (16+).
12.35 Трылер «Мюнхен» (16+).
15.15 «Тата папаў» (16+).
17.45 «Бітва экстрасэнсаў» (16+).
20.10 «Арол і рэшка. Перазагрузка» (16+).
21.10 Спортлата 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Трэці лішні» (16+).
22.20 Трагікамедыя «Мне б у неба» (16+).
0.10 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).

Беларусь 3

7.35 «Казка пра рыбака і рыбку». М/ф (0+).
8.05, 14.40, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 20.35 «Гэты дзень».
8.30 «Першы тралейбус». Маст. фільм (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Цацні.
10.55 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
11.30 «Нацыянальны хіт-парад».
12.25 «Вадзіцель аўтобуса». Драма (12+) [СЦ].
15.00 «Славянскі базар — 2019». Найлепшае.
16.00 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Наталля Руднева.
16.55 «Мая Анфіса». Меладрама (12+).
18.05 «Перахоп». Баявік (12+) [СЦ].
19.35 «Фарбы памяці. Міхаіл Савіцкі».
20.00 «На вышыні». Піяністка Ганна Горбач.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 XIV Міжнародны фестываль Юрыя Башмета. «Візуалізацыя. Музыка і гісторыя». Міжнародны камерны аркестр «EAST-WEST CHAMBER ORCHESTRA».
22.35 «Адам. Жыццё чалавека». Дак. фільм. [СЦ].
23.00 «Тэатр у дэталях». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь «Князь Ігар».

Беларусь 5

06.10 Тэніс. WTA. Люксембург. Паўфіналы.
9.15 Тэніс. WTA. Кубак Крамля. Паўфіналы.
12.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Ньюкасл».
14.20 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) — «Іслач» (Мінскі р-н).
16.20 Тэніс. АТР. Стакгольм. Фінал.
18.10 Вось гэта спорт!
18.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Ліверпуль».
(У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.20 Піт-стоп.
20.50 Тэніс. WTA. Кубак Крамля. Фінал.
22.55 Вынікі тыдня.
23.40 Тэніс. WTA. Люксембург. Фінал.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 «Здароўе» (16+).
8.05 «Жыццё іншых» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Метэагід».
9.45 Маст. фільм «Таблетка ад слёз» (16+).
11.35 «Бачылі відэа?» (6+)
14.15 «Эліна Быстрыцкая. Зорка эпохі» (12+).
15.15, 16.20 Канцэрт Наташы Каралёвай «Ягадка» (12+).
17.10 «Шчас спяю!» (12+)
18.25 «Лепш за ўсіх!» (6+)
20.00 «Контуры».
21.20 «Вялікая гульня» (16+).
23.15 «Спартклуб» (16+).
23.35 «Што? Дзе? Калі?» Восеньская серыя гульняў (16+).

СТБ

6.00 «Ежа багоў» (16+).
7.35, 20.35, 2.30 Дакументальны спецпраект (16+).
9.15 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляецца».
10.30 «Вялікі горад».
11.05 «Вадзіць па-руску» (16+).
11.35, 13.40, 16.40 «Невыпадковая сустрэча». Серыял (12+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
22.30 «Тыдзень спорту».
23.00 «Горад». Серыял (12+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10 «Беларусь сёння» (12+).
6.40 М/ф (6+).
6.55 «Ведаем рускую» (6+).
7.50 «Культ/Турызм» (16+).
8.20 «Яшчэ танней» (12+).
8.55 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
9.25 «ФазендаЛайф» (6+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Нітка да ніткі» (12+).
10.50, 16.15, 19.30, 1.00, 3.30 Серыял «Адналюбы» (16+).
18.30, 0.00 «Разам».
2.20 Маст. фільм «Падкідыш» (0+).

РТР—Беларусь

7.00 Серыял «Аўташкола» (12+).
10.10 «Сам сабе рэжысёр» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сто да аднаго» (12+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
14.30 «Смяяцца дазваляецца» (16+).
16.20 «Усе песні для цябе». Святочны канцэрт, прысвечаны Дню маці.
18.00, 21.55 Маст. фільм «Трэці павінен пайсці» (12+).
20.00 Весткі тыдня.
21.15 «У людзях».
23.05 Масква. Крэмль. Пуцін.
23.45 «Нядзельны вечар».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.05 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.35, 22.35 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.05 Дэтэктыў «Наглядчык маяка» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 Спецыяльны рэпартаж (12+).
8.35 «Аднойчы...» (16+)
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+)
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
11.55 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.05 «Сакрэт на мільён». Азіза (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+)
18.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Зоркі сышліся» (16+).
21.30 «Ты не паверыш!» (16+)
23.05 Маст. фільм «На дне» (16+).

8 канал

7.00, 13.50, 19.00, 21.05, 0.10 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10 М/ф.
8.00 Камедыя «Ліззі Магуайр» (12+).
9.25 «Утрамдзія».
9.30 «Гатуй як шэф».
10.00 «Законы прывабнасці».
10.50 «Вячэрні квартал — 95».
12.10 Камедыя «Брыльянтавая рука» (12+).
13.55 «Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «Джуманджы» (12+).
15.55 «Незвычайныя вёскі».
16.00 Камедыя «Дзевяць ярдаў» (16+).
17.45 «Belfashion.tv» (12+).
18.15 Серыял «Касл» (12+).
19.05 Камедыя «Дзевяць ярдаў-2» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Ілюзія падману» (16+).

ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05 «Ералаш» (6+).
9.45 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.50, 19.30, 0.15 «Уральскія пельмені» (16+).
12.45, 1.15 Серыял «Аднойчы ў міліцыі» (16+).
14.50 Серыял «Дах свету» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 «Форт Баярд» (16+).
20.00 Серыял «#СеняФедзя» (16+).
21.00 Серыял «Бамбізы» (16+).
22.00 Баявік «Рэд-2» (16+).
3.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.20 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
5.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква драўляная.
7.05 «Маленькія сакрэты вялікіх карцін». Дак. серыял [СЦ].
7.35, 20.50 «Лізавета Першая і яе ворагі». Дак. фільм [СЦ].
8.20 Колер часу. Марк Шагал.
8.30 «Іншыя Раманавы». «Выкрасліць і забыцца» [СЦ].
9.00, 22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.00 ХХ стагоддзе. «Смаленск. На сямі пагорках». Дак. фільм. «Калуга. Стагоддзі і гадзіны». Дак. фільм.
12.10 Колер часу. Караваджа.
12.30, 18.45, 0.20 Улада факта. «Руская літаратурная мова. Гісторыя нараджэння».
13.15 85 гадоў з дня нараджэння Міхаіла Казакова. «Лінія жыцця» [СЦ].
14.10, 1.55 «Евангельскі круг Васіля Паленава». Дак. фільм.
15.10 «Агора». Ток-шоу.
16.10 Прыгожая планета. «Італія. Верона».
16.25 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм.
17.40 Гістарычныя канцэрты. Гідон Крэмэр і Марта Аргерых.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
23.20 Колер часу. Мікеланджэла Буанароці.
23.50 Адкрытая кніга. Яўген Вадалазкін. «Брысбен» [СЦ].
2.40 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Варатар» (12+).
7.15 «Аншлаг». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
8.00 Фільм-канцэрт «Адліга». Юрый Шаўчук і гурт «ДДТ». 1988 год (16+).
9.00 «Быў час». 2008 год (16+).
10.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).
12.00 «Кінапанарама» з Э. Разанавым: «Майстры савецкага кіно». 1982 год (12+).
13.55 «Музычны Алімп-II». 1988 год (16+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
15.45, 17.35, 18.50, 20.40, 21.45, 23.00, 0.45, 2.05, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
16.00 «Вакол смеху». Тэма: «Наш дом». 1981 год (12+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
19.30 Маст. фільм «Каінкулы Кроша». 1-я серыя (12+).
22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1960. 4-я частка. 2009 год (12+).
1.00 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1985 год (12+).
2.25 Фільм-канцэрт «Мініяцюры». 1975 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

0.35 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 8.00 Тэніс. WTA. Фінал.
4.00 Веласпорт. Бенш — Шыме — Бенш.
5.00, 13.45 Веласпорт. «Тур Парыжа».
6.00, 12.30 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».
9.30 Стральба. Кубак свету.
11.30 Веласпорт. Мілан — Турын.
14.45, 20.45 Снукер. English Open.
20.00 Watts.
20.10 Дзюдо. Вялікі шлем.

Кінакамедыя

0.30 Ні хвіліны спакою (12+).
2.00 Бандыткі (16+).
3.30 Суперменеджар, або Матыка лёсу (16+).
4.55 Самка (16+).
6.30 Выгляд зверху лепшы (12+).
8.10 Ягуар (16+).
10.10 Кахае не кахае (16+).
11.50 Сексу шмат не бывае (18+).
13.55 Гудзонскі ястраб (16+).
15.50 Усё магу (16+).
17.30 Гэты няёмкі момант (16+).
19.30 Выпадковы муж (16+).
21.10 Агент 117: місія ў Рыа (16+).
23.05 Таксі (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.15 «Перыскоп» (16+).
8.35 «Інсайт». Маст. фільм (12+).
10.10 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.10 «Сляпая» (16+).
12.15 «Асцярожна, махляры!» (16+)
12.50 «Без падману» (16+).
13.45 «Маскоўскі раманс». Маст. фільм (12+).
15.40 «Натуральны адбор» (12+).
16.30 «Мой герой» (12+).
17.20 «Развітанне» (16+).
18.20 «Мужчыны Жанны Фрыске». Дак. фільм (16+).
19.15, 2.40 «Дзявочнік». Серыял (16+).
21.15 «Напарніцы». Серыял (16+).
23.00, 4.20 «Нераскрытыя тайны» (12+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.45 «Прыкінься маёй жонкай». Меладрама (12+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10 Аблічны ў натоўпе (16+).
8.05 Паравага Борна (12+).
10.10, 2.30 Сіняя бездань (16+).
11.55 Давайце патанцуем (12+).
13.55 Бойфрэнд з будучыні (16+).
16.10 Спадарыня Бавары (16+).
18.20 Турба (6+).
20.10 Сфера (16+).
22.15 Лізавета (16+).
0.35 Недатыкальныя (18+).
4.05 Каханне і іншыя лекі (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.15 Каханне з акцэнтам (16+).
9.10 Ваўкадаў з роду Шэрых Сабак (16+).
11.50 Грэцкі арэшак (16+).
13.30 Метад Лаўровай (16+).
15.20 Рабінавы вальс (12+).
17.20 Эластыка (16+).
19.00 Апостал (16+).
21.05, 5.50 Каханне з абмежаваннямі (16+).
23.00 Заложнікі (18+).
1.00 Параграф 78. Фільм другі (16+).
2.40 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
4.10 Гараскоп на ўдачу (12+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.15, 10.25, 19.45, 2.00 Аўта-SOS (16+).
8.05, 14.20 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.35 Інстынкт выжывання (16+).
9.40 Нотр-Дам: гонка супраць пекла (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.50 Гаспадары гор (16+).
15.05, 4.20 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
17.20 Эпідэміі (16+).
18.10, 22.05, 1.15, 3.35 Activate: глабальны грамадзянскі рух (16+).
20.30 Паранармальнае (16+).
21.20 Секунды да катастрофы (16+).
22.55 Згубленая грабніца Аляксандра Вялікага (16+).
23.40 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.25 Непакорныя акіяны (16+).
5.10 Як перамагаць ва ўсім (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 13.55, 15.45, 21.15, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Аперацыя «Выратаванне дома» (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.25 Круты цюнінг (12+).
12.05 Каралі аўкцыёнаў (12+).
13.00, 3.40 Здзічэлыя (12+).
14.50 Як гэта зроблена? (12+)
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэлiквіі (16+).
19.25, 6.50 У пагоні за ўраганам (12+).
23.05 Багажныя войны (12+).
0.00 Хуткія і гучныя (16+).
2.45 Голыя і напалоханыя (16+).
6.01 Гульня на жыццё (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Сонечны лістапад» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.40 Серыял «Спадчынніца паняволі» (16+).
14.35, 15.25 Серыял «Красуня Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.35 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.50 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.45, 20.35 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.30, 22.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.25, 17.55 Серыял «Ланцэт». 1-я і 2-я серыі (16+).
13.40, 23.45 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.40 «Багіня шопінгу. Бліскучае вяртанне» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Кароль дэсертаў» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Рулька ў піве.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Ясенін». Маст. фільм (16+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Віталь Саломін (12+).
10.05, 16.45 «Рыфмуецца з каханнем». Меладрама (12+) [СЦ].
12.25 «Беларуская кухня». Пупы.
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2019». Уверцюра да фестывалю: ад класікі да рока.
14.40, 21.40 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+) [СЦ].
16.05, 23.10 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм. 1-я серыя (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.10, 14.30 Тэніс. WTA. Кубак Крамля.
9.30 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Украіна — Партугалія.
11.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
12.05 Вось гэта спорт!
12.15 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. ЦСКА (Масква) — «Цмокі-Мінск».
13.55 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
18.50 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. «Юнацтва-Мінск» (Беларусь) — «Лахці» (Фінляндыя). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.10 Спорт-кадр.
21.40 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Швецыя — Іспанія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.40 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Кат» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Практыка» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.20, 18.20, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Адчайныя» (16+).

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Горад». Серыял (12+).
12.35, 21.15, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.35, 0.25 «Як устроены свет» (16+).
15.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.55, 16.50 «Бацькі». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
1.05 «Ежа багоў» (16+).

МІР

6.00, 21.20, 5.20 Серыял «Даішнікі» (16+).
7.25, 10.10 Серыял «Паляванне на гаўляйтара» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.55 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 1.25 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.10 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
0.00 Дак. фільм «Машына для Генсека» (16+).
0.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.40 «Такія розныя» (16+).
4.05 Маст. фільм «Маё каханне» (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.55 Серыял «Аўташкола» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто сапраўды?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Халодныя берагі» (16+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Дэльта» (16+).
9.40, 22.00 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.10, 16.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
16.30, 19.40 Сёння. Галоўнае.
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
20.55, 22.25 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
23.30 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.05, 21.05, 0.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Камедыя «За бортам».
9.35, 18.10 Серыял «Лягавы» (12+).
11.00 Дак. фільм «Дзікая прырода Расіі».
11.45 Драма «Поп» (16+).
14.00, 19.50 Серыял «Эліта» (16+).
14.50 Серыял «Пунсовае сэрца» (12+).
16.15 Серыял «Закінутыя ў космасе» (12+).
17.15, 23.00 Серыял «Імперыя» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Трылер «Хмарачос» (16+).

ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
9.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
9.50 М/ф «Тры каты» (0+).
10.10, 16.10 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
10.45 «Проста кухня» (16+).
11.20 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
12.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
14.45 Анімацыйны фільм «Вэліянт: птушыны спецназ» (6+)
16.45, 2.00 «Уральскія пельмені» (16+).
18.45 «Форт Баярд» (16+).
20.20 Баявік «Прыстанак зла-4: жыццё пасля смерці» (16+).
22.10 Баявік «Прыстанак зла-5: адплата» (16+).
0.00 Жахі «Прыстанак зла: апошняя глава» (16+).
3.20 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
4.35 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Кацяня па імені Гаў». М/ф.
7.45 «Хто паедзе ў Трускавец». Маст. фільм [СЦ].
9.00 Тэлескоп.
9.30 «Маленькія сакрэты вялікіх карцін». Дак. серыял [СЦ].
10.00 «Бравы салдат Швейк». Маст. фільм.
11.45 «Эрмітаж» [СЦ].
12.15, 1.10 «Дзікая прырода Грэцыі». Дак. фільм [СЦ].
13.05 «Дом вучоных». Аляксей Жоўцікаў [СЦ].
13.35 «Эфект матылька». Дак. серыял [СЦ].
14.00 Міжнародны цыркавы фестываль у Монтэ-Карла.
15.00 Тэлескоп.
15.25 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял [СЦ].
15.55 «Прыгажун-мужчына». Маст. фільм [СЦ].
18.00 Квартэт 4х4. Галаканцэрт.
20.05 «Валянцін Плучак, або У пошуках страчанага аптымізму». Дак. фільм [СЦ].
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 Кіно на ўсе часы. «Цудоўная сямёрка». Маст. фільм.
0.10 Клуб 37.
2.05 «Шукальнікі». «Праклён Максімавай дачы» [СЦ].
2.50 «Эксперымент». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Якаўлеў. 2008 год (16+).
6.40 Фільм-канцэрт «Конкурс у краме «Мелодыя». 1981 год (12+).
7.30, 1.00 Маст. фільм «Канікулы Кроша» (12+).
8.40, 9.45, 11.00, 13.05, 15.45, 17.00, 19.35, 20.45, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.50 М/ф «Ух ты, рыба, якая гаворыць!» (12+)
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. 1-я частка. 2009 год (16+).
13.20 Тэлеспектакль «Гульцы». 1978 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).
19.50 Фільм-канцэрт «Андрэй Пятроў. Патрэбна добрая мелодыя». 1980 год (12+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 Фільм-канцэрт гурта «Дети». 1988 год (16+).
23.00 «Тэатральныя сустрэчы». «Непрыдуманыя гісторыі. Забаўны выпадак». 1992 год (12+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
2.10 «Да 16 і старэйшым...» 1988 год (12+).

EuroSport 1

00.15 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».
1.30 Веласпорт. «Тур Парыжа».
2.30, 6.30 Алімпійскія гульні. «Жывыя легенды».
3.00, 7.00 Алімпійскія гульні. Camps to champs.
3.30, 7.30 Алімпійскія гульні. «Сіла асобы».
4.00, 8.00, 14.45, 19.30 Снукер. English Open.
5.30 Настольны тэніс. Сусветны тур.
9.30, 18.30 Настольны тэніс. Кубак свету.

Кінакамедыя

1.05 Пяць нявест (16+).
3.30 Без тармазоў (16+).
5.15 Не саступіць Штэйнам (16+).
6.55 Закону тут не месца (12+).
8.45 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
10.25 Бабуля лёгкіх паводзін-2. Састарэлыя мсціўцы (16+).
12.05 Выгляд зверху лепшы (12+).
13.45 Адчыніце, паліцыя! (16+)
15.50 Копы ў глыбокім запасе (12+).
17.50 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
19.30 Такія розныя блізняты (12+).
21.10 Таксі (16+).
22.50 Таксі-2 (16+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.50 М/ф (6+).
8.35 «M&S» (12+).
9.05 «У выдатнай форме» (12+).
9.35 «Паехалі» (12+).
10.05, 23.40 «Перыскоп» (16+).
10.25 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.15, 1.25 «Замкнуты круг». Серыял (12+).
14.45 «Элвін і бурундукі». Анімацыйны фільм (12+).
16.25 «Развітанне» (16+).
17.20 «Мужчыны Жанны Фрыске». Дак. фільм (16+).
18.15, 5.20 «Знак якасці» (16+).
19.05 «10 самых» (16+).
19.40 «Світанне на Сантарыні». Маст. фільм (12+).
21.35 «Элізіум». Фантастыка (16+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
4.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

8.10 Санктум (16+).
10.20 Прывідны патруль (12+).
12.10 Вяселле найлепшага сябра (12+).
14.10 Код да Вінчы (16+).
17.00 Банды Нью-Ёрка (16+).
20.10 К-9: сабачая работа (12+).
22.05 Ультыматум Борна (16+).
0.15 Голас монстра (16+).
2.40 Зялёная міля (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.15 СуперБабровы (12+).
9.05 Вязень замка Іф. 1-я серыя. Абат Фарыа (12+).
10.20 Вязень замка Іф. 2-я серыя. Граф Монтэ-Крыста (12+).
11.40 Эластыка (16+).
13.15 Хачу ў турму (12+).
15.10 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
16.50 Ёлкі новыя (6+).
18.25 Дурань (16+).
20.45 Тэрыторыя (12+).
23.40 Праўдзіва (16+).
1.25 Помню — не помню! (12+)
2.50 Няўлоўныя: Бангкок (16+).
4.25 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).

National Geographic

6.00, 6.45, 4.20, 5.35 Панарама 360 (16+).
6.20 Самыя дзіўныя фатаграфіі National Geographic (16+).
7.30 На плытах па Юкане (16+).
9.00 Аўта-SOS (16+).
11.15, 2.40 Суперзбудаванні (16+).
12.05 Прарыў (16+).
12.50 Дзікі тунец (16+).
14.25 Інстынкт выжывання (16+).
16.40, 1.05 Расследаванні авіякатастроф (16+).
19.00, 22.05 З гісторыі Другой сусветнай вайны (16+).
20.30 Фідэль Кастра: страчаныя плёнкі (16+).
21.15 Эпідэміі (16+).
23.35 Падпольны покер Нью-Ёрка (16+).
0.20 Какаінавыя войны: канец картэлі (16+).
3.30 Прарыў (16+).
5.10 Гульні розуму (16+).

Discovery

8.00, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
9.20, 3.40 Як устроены Сусвет (12+).
10.15, 2.45 Здзічэлыя (12+).
11.10 Хуткія і гучныя (12+).
13.00, 6.50 Захавальнікі балот Эверглейдс (12+).
13.55 Іржавая імперыя (12+).
14.50 Бясцэнныя аўто (12+).
15.45, 4.25 Паляўнічыя на старызну (12+).
16.40, 5.15 Паляўнічы на цацкі (12+).
17.35, 20.45 Багажныя войны (12+).
21.15 Тэсла: рассакрэчаныя архівы (16+).
23.05 Залатая ліхаманка (12+).
0.00, 6.00 Джэрэмі Уэйд: цёмныя воды (12+).
0.55 Дарога да прыбытку (12+).

Беларусь 1

6.10 Існасць.
6.35 Меладрама «Несалодкая помста» (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Маршрут пабудаваны (12+).
9.45 Здароўе (12+).
10.40 Дача (12+) [СЦ].
11.20, 12.10, 13.20 Меладрама «Сэлфі з лёсам» (16+).
15.15 Краіна.
15.45 «Усе за стол!» (12+)
16.35 Меладрама «Новы муж» (12+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 Панарама.
21.45 Меладрама «Машкін дом». 1—4-я серыі (16+).
0.35 Дзень спорту.

Беларусь 2

6.55 М/с «Чарапашкі-ніндзя» (12+)
7.45 Серыял «Улюбёнцы». Заключны серыі (16+).
9.10, 21.05 Тэлебарометр.
9.15 Анімацыйны фільм «Шрэк-2» (12+).
10.45 Хто я? (12+)
11.05 Капейка ў капейку (12+).
11.40 Камень, нажніцы, папера (16+).
12.20 «Багіня шопінгу. Бліскучае вяртанне» (16+).
13.20 «Кароль дэсертаў» (12+).
15.05 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).
15.35 Камедыя «Монстр-тракі» (6+).
17.20 «Каханне на выжыванне» (16+).
19.05 Фантастыка «Вайна светаў Z» (12+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Шэрлакі» (16+).
22.10 Трылер «Мюнхен» (16+).

Беларусь 3

7.25 «Сіла веры».
7.50, 13.55, 20.15 Навіны культуры.
8.10, 20.35 «Гэты дзень».
8.15 «Зноў двойка». М/ф (0+).
8.35 «Мая Анфіса». Меладрама (12+).
9.50 «Жывая культура». Традыцыя вяселля са звычаямі (г. Дубровна і вёскі раёна, Віцебская вобласць).
10.15 «Беларуская кухня». Пшанічная качка.
10.45 «Спявае Беларусь». Ансамбль народнай музыкі «Лявоны» (г. п. Воранава, Гродзенская вобласць).
11.35 «Народны майстар». Ларыса Лямцава.
12.00 «Перахоп». Баявік (12+) [СЦ].
13.30 «Навукаманія» (6+).
14.15 «Славянскі базар — 2019». Найлепшае.
15.10 «Першы тралейбус». Маст. фільм (12+).
16.40 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
17.15 «Вадзіцель аўтобуса». Драма (12+) [СЦ].
19.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.00 «Суразмоўцы»
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 XIV Міжнародны фестываль Юрыя Башмета. «Ноч класікі ў метро! Модная версія».
22.35 Да 220-годдзя з дня нараджэння Адама Міцкевіча. «Адам. Жыццё чалавека». Дак. фільм. Фільм першы. [СЦ].
23.00 «Арт-гісторыі». Мастак Васіль Пукіраў і яго карціна «Няроўны шлюб».

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA. Кубак Крамля. 1/4 фіналу.
9.05 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Дынама» (Маладзечна).
11.05 Фактар сілы.
11.35 Трэніровачны дзень.
12.05 Вялікі спорт.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Металлург» (Жлобін) — «Юнацтва-Мінск».
15.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
15.45 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — ФК «Гомель».
17.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. БГК імя Мяшкова (Беларусь) — «Візэ» (Польшча). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Крысталі Пэлас» — «Манчэстэр Сіці». (У перапынку — Спортцэнтр.)
21.30 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. БК «Ніжні Ноўгарад» — «Цмокі-Мінск».
23.15 Тэніс. АТР. Стакгольм. 1/2 фіналу.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (12+)
8.00 «Хуткая дапамога» (16+).
9.10 «Міхаіл Казакоў. «Хіба я не геніяльны?!» (12+)
10.15 Маст. фільм «Чалавек-амфібія» (6+).
12.30 Серыял «І ў горы, і ў радасці» (12+).
16.20 «Хто хоча стаць мільянерам» (12+).
17.55, 21.10 «Сёння вечарам» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
22.15 Маст. фільм «Таблетка ад слёз» (16+).
0.00 «Пра каханне» (16+).

СТБ

6.15 «Ежа багоў» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15 «Самая карысная праграма» (16+).
9.10, 21.25, 2.20 Дакументальны спецпраект (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
11.05, 13.40, 16.40, 20.05 «Бацькі». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55 «СТБ-спорт».
23.00 «Горад». Серыял (12+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10, 8.55, 5.05 М/ф (6+).
6.20 «Саюзнікі» (12+).
6.50 «Такія розныя» (16+).
7.20 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
7.50 «Каханне без межаў» (12+).
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.50 Маст. фільм «Дзе знаходзіцца нофелет?» (0+)
12.30, 16.15, 19.15 Серыял «Жыць спачатку» (16+).
3.30 Маст. фільм «Фота маёй дзяўчыны» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.05 «Сто да аднаго» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Пяцёра на аднаго» (12+).
12.15 Маст. фільм «Дняпроўскі рубеж» (16+).
14.50 «Петрасян-шоу» (16+).
16.15 Маст. фільм «Цягнік лёсу» (12+).
19.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (16+)
22.40 Маст. фільм «Заўтра будзе новы дзень» (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.05 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.35 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.05 Дэтэктыў «Наглядчык маяка» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by: час вынікаў».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 «Гарады Беларусі» (6+).
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.05 Кватэрнае пытанне (0+).
13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.05 Маст. фільм «Настаўнік у законе» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+)
17.05 Серыял «Шэлест» (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.40 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
23.35 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).

8 канал

7.00, 15.40, 19.00, 21.20, 1.35 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10 М/ф.
7.55 «Утрамдзія».
8.00 Маст. фільм «Гардэмарыны, наперад!»
12.50 Фантастыка «Інтэрстэлар» (12+).
15.45 «Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «Рабінзон Крузэ».
17.15, 0.45 Серыял «Імперыя».
18.00 «Законы прыбабнасці».
19.05 Дэтэктыў «Лінкальн» для адваката» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Фэшн is my прафэшн».
21.25 «Жорсткія мужчынскія гульні». Драма «Хросны бацька-2».

ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.20 Баявік «Рэд-2» (16+).

11.40, 20.00 Серыял «#СеняФедзя» (16+).
12.45, 1.20 Серыял «Аднойчы ў міліцыі» (16+).
14.50 Серыял «Дах свету» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Івановы-Івановы» (16+).
21.00 Серыял «Бамбізы» (16+).
22.00 Баявік «Прафесіянал» (16+).
0.20 «Уральскія пельмені» (16+).
3.05 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.25 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
5.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква дыпламатычная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.10 «Лізавета Першая і яе ворагі». Дак. фільм [СЦ].
8.20 Колер часу. Жан Эйцэн Ліатар. «Прыгожая шакаладніца».
8.30 «Легенды сусветнага кіно». Леанід Быкаў.
9.00, 22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10 XX стагоддзе. «Я люблю цябе, жыццё!» Песні Эдуарда Калманоўскага». 1977 год.
12.00 Раман у камені. «Іспанія. Тартоса». Дак. фільм.
12.30, 18.40, 0.30 «Тым часам. Сэнсы».
13.15 «Дом вучоных». Барыс Жыватоўскі [СЦ].
13.45 «Сапраўдная савецкая дзяўчына». Дак. фільм.
15.10 «Эрмітаж» [СЦ].
15.40 «Белая студыя».
16.25 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм, заключная серыя.
17.40 Гістарычныя канцэрты. Венскае Шуберттрыа.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 Штучны адбор.
23.15 Колер часу. Ар-дэко.
23.50 «Лермантаўская сотня».
1.15 «Галаўны боль спадара Люм'ер». Дак. фільм.
2.00 — Прафілактыка.

Настальгія

6.00 «Кінапанарама» з Э. Разанавым: «Майстры савецкага кіно». 1982 год (12+).
7.55 «Музычны Алімп-ІІ». 1988 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінула час» (12+).
9.45, 11.35, 12.50, 14.40, 15.45, 17.00, 19.00, 20.30, 21.45, 23.00 Музычная настальгія (12+).
10.00 «Вакол смеху». Тэма: «Наш дом». 1981 год (12+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
13.30, 19.30 Маст. фільм «Канікулы Кроша» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Масканцэрт — галоўны манапаліст у СССР». 2006 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Варатар» (12+).
1.15 «Аншлаг». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
2.00 Фільм-канцэрт «Аліга». Юрый Шаўчук і гурт «ДДТ». 1988 год (16+).
3.00 «Быў час». 2008 год (16+).
4.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).

EuroSport 1

1.10, 11.00 Дзюдо. Вялікі шлем.
1.40 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 8.00, 19.00 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».
4.00, 9.30, 14.05, 20.45 Снукер. English Open.
6.00 Веласпорт. «Гран П'емонце».
7.00 Веласпорт. Мілан — Турын.
11.30 Настольны тэніс. Сусветны тур.
12.30 Веласпорт. «Тур дэ Франс» — 2020.
19.30 Аўтагонкі. Формула Е.
20.35 Ралі. Італія.

Кінакамедыя

0.35 Фанфан-цюльпан (12+).
3.00 Пяць нявест (16+).
5.00 Цвярозы кіроўца (16+).
6.55 Дзеці сексу не перашкода (16+).
9.00 Таксі (16+).
10.45, 23.30 Таксі-2 (16+).
12.25 Выгляд зверху лепшы (12+).
14.05 Замуж на два дні (12+).
16.10 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
17.50 Бабуля лёгкіх паводзін-2. Састарэлыя мсціўцы (16+).
19.30 Копы ў глыбокім запасе (12+).
21.30 Адчыніце, паліцыя! (16+)

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
6.50 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.20 «Доктар І...» (16+)
7.50, 19.15, 2.25 «Дзявочнік». Серыял (16+).
9.35, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.05, 14.50, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05, 17.00 «Сляпая» (16+).
12.10, 18.10 «Варажбітка» (12+).
13.15, 15.55 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.15, 4.05 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
21.10 «Напарнікі». Серыял (16+).
22.50 «90-я» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Ракавая красуня». Меладрама (16+).

ТБ1000

6.10 Спадарыня Бавары (16+).
8.30 Лізавета (16+).
10.55 Турба (6+).
12.40 Сфера (16+).
14.45 Афера па-амерыканску (16+).
17.25 Еш, маліся, кахай (16+).
20.10 Банды Нью-Ёрка (16+).
23.20 Код да Вінчы (16+).
2.05 Магія месяцовага святла (18+).
4.10 Ідэнтыфікацыя Борна (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.50 Эластыка (16+).
9.35 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
11.10, 3.30 Прывід (6+).
13.20 Метад Лаўровай (16+).
15.15 За гранню рэальнасці (12+).
17.20 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
19.00 Апостал (16+).
21.00, 5.40 Дурань (16+).
23.20 Жанчыны супраць мужчын (18 +).
1.20 Канікулы строгага рэжыму (12+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.15, 10.25, 19.45, 1.55 Аўта-SOS (16+).
8.05, 14.20, 18.15, 22.05. 1.10, 3.35 Ледзяная дарога (16+).
8.55, 13.35 Інстынкт выжывання (16+).
9.40 Activate: глабальны грамадзянскі рух (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.50 Гаспадары гор (16+).
15.05, 4.20 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
17.25 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
20.30 Паранармальнае (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Асушыць акіян (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.20 Непакорныя акіяны (16+).
5.10 Як перамагаць ва ўсім (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Аперацыя «Выратаванне дома» (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 5.15 Круты цюнінг (12+).
12.05 Каралі аўкцыёнаў (12+).
13.00 Дарога да прыбытку (12+).
13.55, 3.40 Хуткія і гучныя (12+).
18.30, 6.00 Паляўнічыя на рэлеквіі (16+).
19.25, 6.50 У пагоні за ўраганам (12+).
23.05 Багажныя войны (12+).
0.00 Дзікія эксперыменты (12+).
0.55 Гульня на жыццё (16+).
2.45 Мільярдэр пад прыкрыццём (12+).

серада, 16 кастрычніка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Сонечны лістапад» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.40 Серыял «Спадчынніца паняволі» (16+).
14.30, 15.25 Серыял «Красуня Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.45 Сфера інтарэсаў.
0.30 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Сляпая» (16+).
10.15, 23.15 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 18.05 Серыял «Ланцэт» (16+).
13.30, 0.20 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.30 «Багіня шопінгу. Бліскучае вяртанне» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
17.30 Серыял «Улюбёнцы» (16+).
21.10 Спортлата 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Трэці лішні» (16+).
22.15 «Арол і рэшка. Рай і пекла-2» (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Халаднік, аладкі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Ясенін». Маст. фільм (16+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Павел Луспякаеў (12+).
10.05, 17.25 «Іван». Драма (12+) [СЦ].
11.20, 20.00 «Архітэктура Беларусі».
11.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
12.25 «Беларуская кухня». Страва з курант з агрэстам.
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20 «В горнице моей светло...» Юбілейны канцэрт кампазітара Аляксандра Марозава.
15.00, 21.40 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+) [СЦ].
16.20, 23.00 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм (12+).
17.00 «Фарбы памяці. Леанід Шчамялёў».
19.35 «Камертон». Акцёр тэатра і кіно Яўген Нікіцін.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

06.30 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2020. Швецыя — Іспанія.
8.15 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. «Юнацтва-Мінск» (Беларусь) — «Лахці» (Фінляндыя).
10.10 Спорт-кадр.
10.40 Козел пра футбол.
11.00 Тэніс. WTA. Кубак Крамля.
15.00 Тэніс. WTA. Люксембург.
18.55 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Металург-Жлобін» — ХК «Магілёў». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.15 Слэм-данк.
21.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Кат» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Практыка» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.20, 18.20, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Адчайныя» (16+).

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Горад». Серыял (12+).
12.35, 21.15, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40, 0.35 «Як устроены свет» (16+).
15.40 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.55, 16.50 «Бацькі». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.05 «Глядзець усім!» (16+)
1.20 «Ежа багоў» (16+).

МІР

6.00, 21.20 Серыял «Даішнікі» (16+).
7.25, 10.10 Серыял «Паляванне на гаўляйтара» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.45 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.15 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
22.25, 0.00, 5.30 Серыял «Даішнікі-2». 1—2 серыі (16+).
0.50 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.30 «Трымайся, шоубіз!» (16+)
4.00 Маст. фільм «Белы ікол» (0+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Дняпроўскі рубеж» (16+).
9.55 Серыял «Аўташкола» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Халодныя берагі» (16+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Паедзем, паядзім!» (0+)
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Дэльта» (16+).
9.40, 22.00 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.10, 16.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
16.30, 19.40 Сёння. Галоўнае.
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
20.55, 22.25 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
23.30 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.10, 21.05, 23.45 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Прыгоды «Белае сонца пустыні».
9.10, 19.15 Серыял «Лягавы» (16+).
10.40 Дак. фільм «Вялікая тайна вады».
12.00 Трылер «Хмарачос» (16+).
13.50, 20.00 Серыял «Эліта» (16+).
14.50 Серыял «Пунсовае сэрца» (12+).
16.20 Серыял «Закінутыя ў космасе» (12+).
17.20, 23.00 Серыял «Імперыя» (16+).
18.15 «Законы прывабнасці».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Фантастыка «Антыгерой» (16+).

пятніца, 18 кастрычніка

ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05 Фільм-катастрофа «Экіпаж» (12+).
11.55, 20.00 Серыял «#СеняФедзя» (16+).
13.00 «Наш рамонт» (16+).
13.45 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
14.50 Серыял «Дах свету» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Іванова-Іванавы» (16+).
20.00 «Справа была вечарам» (16+).
21.00 «Шоу выхаднога дня» (16+).
22.00 Баявік «Прыстанак зла-4: жыццё пасля смерці» (16+).
0.00 Жахі «Пасланцы» (16+).

1.45 «Кіно ў дэталях» (16+).
2.40 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква тэхнічная.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.10 «Каханая імператара — Жазэфіна Дэ Багарнэ». Дак. фільм [СЦ].
8.30 «Легенды сусветнага кіно». Міхаіл Пугаўкін.
8.55 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Старадаўні вадэвіль». Маст. фільм.
11.45 Адкрытая кніга. Яўген Вадалазкін. «Брысбен» [СЦ].
12.15 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
12.55 Раман у камені. «Мальта». Дак. фільм.
13.25 85 гадоў з дня нараджэння Кіра Булычова. «Астравы» [СЦ].
15.10 «Лісты з правінцыі». Чаплыгіна (Ліпецкая вобласць) [СЦ].
15.40 «Энігма». Джэймі Бернстайн.
16.25 «Авадзень». Маст. фільм.
17.35 Гістарычныя канцэрты. Святаслаў Рыхтэр і Дзяржаўны квартэт імя А. П. Барадзіна.
18.30 Прыгожая планета.
18.45 «Царская ложа».
19.45 «Шукальнікі». «Праклён Максімавай дачы» [СЦ].
20.30 «Лінія жыцця». Ірына Мазуркевіч [СЦ].
21.25 «Бравы салдат Швейк». Маст. фільм.
23.35 «2 Вернік 2».
0.20 Асобы погляд. «Што скажуць людзі». Маст. фільм.
2.15 «Лабірынт. Подзвігі Тэсея». «Рыцарскі раман». «Цудоўны Гоша». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казлякоўай. 2005 год (12+).
7.00, 13.30, 1.30 Маст. фільм «Канікулы Кроша» (12+).
8.10 «Да 16 і старэйшым...» 1988 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 12.50, 14.40, 15.45, 17.00, 19.05, 21.45, 23.00, 1.00, 2.30, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Якаўлеў. 2008 год (16+).
12.40 Фільм-канцэрт «Конкурс у краме «Мелодыя». 1981 год (12+).
14.50 М/ф «Ух ты, рыба, якая гаворыць!» (12+)
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. 1-я частка. 2009 год (16+).
19.20 Тэлеспектакль «Гульцы». 1978 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Масканцэрт — галоўны манапаліст у СССР». 2006 год (16+).

EuroSport 1

1.10 Велаcпорт. «Гран П'емонце».
1.45 Велаcпорт. Мілан — Турын.
2.30, 6.00, 11.30 Велаcпорт. «Тур Ламбардыі».
3.30, 8.30 Настольны тэніс. Сусветны тур.
4.00, 9.30, 13.00, 20.45 Снукер. English Open.
7.30, 20.05 Велаcпорт. «Тур Парыжа».

Кінакамедыя

0.45 Кахае не кахае (16+).
2.20 Самка (16+).
4.15 Ягуар (16+).
6.15 Усё магу (16+).
7.55 Агент 117: місія ў Рыа (16+).
9.50 Гэты няёмкі момант (16+).
11.50 Выпадковы муж (16+).
13.30 Прасунуты (16+).
15.10 Нічога не бачу, нічога не чую (16+).
17.15 Ананасавы экспрэс: сяджу, куру (18+).
19.30 Закону тут не месца (12+).
21.15 Белае віно з Бабудою (16+).
23.10 Таксі-5 (18+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.40 М/ф (6+).
8.20 «Дзявочнік». Серыял (16+).
10.05, 2.55 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05, 17.00 «Сляпая» (16+).
12.10, 18.10 «Варажбітка» (12+).
13.15, 16.00, 4.25 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.15 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.10 «Мой герой» (12+).
19.15 «Чалавек-невідзімка» (16+).
20.20 «Таксі». Камедыя (16+).
22.05 «Ларга Вінч: пачатак». Прыгоды (16+).
0.15, 5.15 «90-я» (16+).
1.05 «Лінія абароны» (16+).
1.35 «Усё наша жыццё — ежа». Дак. фільм (12+).

ТБ1000

6.10, 16.20 Сіняя бездань (16+).
7.55 Васабі (16+).
9.45 Госця (16+).
12.05 Сямейка Крудс (6+).
14.00 Лізавета (16+).
18.05 Сфера (16+).
20.10 Вяселле найлепшага сябра (12+).
22.10 Санктум (16+).
0.10 Прывідны патруль (12+).
2.10 Код да Вінчы (16+).
5.00 Банды Нью-Ёрка (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.30 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
9.05 Адрыў (16+).
10.45 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
13.20 Лонданград. Ведай нашых. 1—2-я серыі (16+).
15.10 Дачны раманс (16+).
17.35, 5.55 Помню — не помню! (12+)
19.00 Вольф Месінг: які бачыў скрозь час (12+).
20.55 СуперБабровы (12+).
22.40 Хачу ў турму (12+).
0.35 Жанчыны супраць мужчын (18+).
2.20 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
4.00 Гітлер капут! (16+)

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25, 9.40 Суперзбудаванні (16+).
7.15, 10.25, 19.45, 1.55 Аўта-SOS (16+).
8.00, 14.25 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.40 Інстынкт выжывання (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.55 Гаспадары гор (16+).
15.10, 4.25 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.45 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
17.25 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
18.10, 22.05, 1.10, 3.30 Панарама 360 (16+).
20.30 Рэальнае паранармальнае (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Космас: прастора і час (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.20 Непакорныя акіяны (16+).
5.10 Як перамагаць ва ўсім (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Аперацыя «Выратаванне дома» (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.25 Круты цюнінг (12+).
12.05, 23.05 Багажныя войны (12+).
13.00 Голыя і напалоханыя (16+).
13.55 Дзікія эксперыменты (12+).
14.50, 3.40 Залатая ліхаманка (12+).
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
19.25, 6.50 У пагоні за ўраганам (12+).
0.00 Здзічэлыя (12+).
0.55, 6.00 Гульня на жыццё (16+).
2.45 Дзікая сям'я Эда Стафарда (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 Серыял «Дарога дадому» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.40 Серыял «Спадчынніца паняволі». Заключная серыя (16+).
14.35, 15.25 Серыял «Красуня Ляля». Заключная серыя (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
16.05, 17.05 Серыял «Вяртанне Ляль». 1-я і 2-я серыі (16+).
21.00 Панарама.
21.50 Клуб рэдактараў (16+).
22.30 Меладрама «Сэлфі з лёсам». 1—4-я серыі (16+).
1.55 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.15 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10 «Шэрлакі» (16+).
11.10, 18.05 Серыял «Ланцэт» (16+).
13.20 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.20 «Кліч крыві» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
17.25 Серыял «Улюбёныя» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Бітва экстрасэнсаў». 19-ы сезон (16+).
23.15 Трагікамедыя «Мне б у неба» (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня». Заціркa, мачанне, бліны.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.05 «Простая гісторыя». Меладрама (12+).
10.00, 21.05 «Апошні дзень». Мікалай Чаркасаў (12+).
10.35, 17.00 «Кантрольная па спецыяльнасці». Маст. фільм (12+) [СЦ].
11.45, 20.00 «Архітэктура Беларусі».
12.25 «Беларуская кухня». Малочны суп з агароднінай.
12.55 «Сіла веры».
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Канцэрт «Рытмы лета».
15.00, 21.40 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм, заключная серыя (12+) [СЦ].
16.20 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм (12+).
19.35 «Камертон». Заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь Валерыя Арланава.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Час кіно».
23.10 «Вяда». Дак. фільм (12+).

Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.10 Тэніс. WTA.
9.15 Авертайм.
9.45 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад).
11.50 На шляху да «Токіа-2020». Відэачасопіс.
12.20 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
12.50 Вось гэта спорт!
13.00, 21.35 Тэніс. АТР. Стакгольм. 1/4 фіналу.
17.00 Тэніс. WTA. Кубак Крамля. 1/4 фіналу.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Дынама» (Маладзечна). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.05 Фактар сілы.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Кат» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Практыка» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 1.15 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.35, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Голас». Новы сезон (12+).
23.10 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Восеньская серыя гульняў (16+).
0.25 «Пра каханне» (16+).

СТБ

5.35, 22.05 «Глядзець усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.50 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 13.50, 16.50 «Экстранны выклік».
9.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.35, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 Дакументальны спецпраект (16+).
12.25, 14.50 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 21.15, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
14.00, 20.00 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.10, 17.00 «Невыпадковая сустрэча». Серыял (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
0.35 «Як устроены свет» (16+).
1.25 «Ежа багоў» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Дашнікі-2» (16+).
8.45, 10.20 Серыял «Пятровіч» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
18.20, 19.25 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.55 «Гульня ў праўду» (16+).
22.00 «Начны экспрэс» (12+).
23.20 «Трымайся, шоубіз!» (16+)
23.45 Маст. фільм «Дзе знаходзіцца нофелет?» (0+)
1.25 Маст. фільм «Фота маёй дзяўчыны» (12+).
3.00 Маст. фільм «Таямнічы востраў» (12+).
4.30 М/ф (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.55 Серыял «Аўташкола» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Токшоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Гумарына» (16+).
0.55 «Сто прычын для смеху». Сямён Альтаў (16+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Дэльта» (16+).
9.40 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.10, 16.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
16.30, 19.40 Сёння. Галоўнае.
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 «Экспертыза злачынстваў» (16+).
20.25 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
21.25, 22.55 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
22.20 «НЗ.by: час вынікаў».
0.00 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.05, 21.05, 1.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Драма «Ізгой» (12+).
10.00 Серыял «Лягавы» (16+).
10.45 «Гатуй як шэф».
11.10, 20.45 «Незвычайныя вёскі».
11.15 Драма «Бункер» (16+).
13.50, 19.50 Серыял «Эліта» (16+).
14.45 Серыял «Пунсовае сэрца» (12+).
16.15 Серыял «Закінутыя ў космасе» (12+).
17.10 Серыял «Імперыя» (16+).
18.10 Серыял «Чорная котка» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал — 95» (18 +).
22.30 Фантастыка «Інтэрстэлар» (12+).

ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).

8.10 «Лаві момант» (16+).
9.15 Баявік «Прафесіянал» (16+).
11.40, 20.00 Серыял «#СеняФедзя» (16+).
12.45, 0.55 Серыял «Адно́йчы ў міліцыі» (16+).
14.50 Серыял «Дах свету» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Івановы-Івановы» (16+).
21.00 Серыял «Бамбізы» (16+).
22.00 Баявік «Васабі» (12+).
23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
2.35 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.30 ХХ стагоддзе. «Тэатральныя сустрэчы». У гасцях у Тэатра імя Масавета». 1980 год.
12.25 Колер часу. Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».
12.30, 18.40, 0.45 «Што рабіць?»
13.20 Штучны адбор.
14.00 Дарогі старых майстроў. «Лясны дух».
14.10, 20.50 «Лізавета Першая і яе ворагі». Дак. фільм [СЦ].
15.10 Біблейскі сюжэт.
15.40 «Сацы. Нясумная класіка...»
16.25 «Авадзень». Маст. фільм. 1-я серыя.
17.35 Гістарычныя канцэрты. Гідон Крэмер і Юры Башмет.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Абсалютны слых».
22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
23.50 «Музыка супраць забыцця. Маэстра з лагераў». Дак. фільм.
2.40 Колер часу. Караваджа.

Настальгія

6.00 «СеўАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Тбілісі-80». 2005 год (18+).
6.50, 8.40, 9.45, 11.00, 13.00, 14.30, 15.45, 17.00, 20.10, 21.45, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.00 Маст. фільм «Канікулы Кроша» (12+).

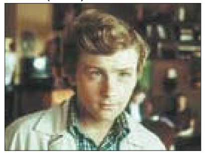

9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Масканцэрт — галоўны манапаліст у СССР». 2006 год (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
20.10 «Да 16 і старэйшым...» 1988 год (12+).
0.00 «Кінапанарама» з Э. Разанавым: «Майстры савецкага кіно». 1982 год (12+).
1.55 «Музычны Алімп-ІІ». 1988 год (16+).
4.00 «Вакол смеху». Тэма: «Наш дом». 1981 год (12+).

EuroSport 1

1.05, 7.30 Веласпорт. Бенш — Шыме — Бенш.
1.45, 8.30, 13.00 Веласпорт. «Тур Парыжа».
2.30, 6.00, 11.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
4.00, 9.30, 14.00, 20.45 Снукер. English Open.
20.00 Тэніс. WTA. Фінал.

Кінакамедыя

0.55 Без тармазоў (16+).
2.40 Гэты няёмкі момант (16+).
4.45, 17.45 Выпадковы муж (16+).
6.25 Замуж на два дні (12+).
8.30, 23.05 Таксі-3 (16+).
10.10 Таксі-4 (16+).
11.50 Гудзонскі ястраб (16+).
13.50 Ягуар (16+).
15.50 Агент 117: місія ў Рыа (16+).
19.30 Нічога не бачу, нічога не чую (16+).
21.25 Прасунуты (16+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.15 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.45 «Доктар І...» (16+)
8.15, 19.15, 2.25 «Дзявочнік». Серыял (16+).
10.05, 14.50, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05, 17.00 «Сляпая» (16+).
12.10, 18.10 «Варажбітка» (12+).
13.15, 15.55 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.15, 4.05 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
21.15 «Напарнікі». Серыял (16+).
22.55 «Лінія абароны» (16+).
23.30 «10 самых» (16+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.45 «Калі я застануся». Драма (12+).

ТБ1000

6.10 Еш, маліся, кахай (16+).
9.15 Код да Вінчы (16+).
12.30 Банды Нью-Ёрка (16+).
15.40 Ідэнтыфікацыя Борна (12+).
17.55 Сомерсбі (16+).
20.10 Робін Гуд: прынц зладзеяў (12+).
22.55 Зялёная міля (16+).
2.25 Неймавернае (18+).
4.20 Перавага Борна (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.55 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
9.35 Краіна цудаў (12+).
11.25, 3.25 Каханне з акцэнтам (16+).
13.25 Метад Лаўровай (16+).
15.20 Параграф 78. Фільм другі (16+).
17.10 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
19.00 Апостал (16+).
21.00, 5.30 Няўлоўныя: Бангкок (16+).
22.40 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
1.20 Джэнтльмены, удачы! (12+)

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.15, 10.25, 19.45, 1.55 Аўта-SOS (16+).
8.05, 9.35, 14.25, 18.15 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.40 Інстынкт выжывання (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.55 Гаспадары гор (16+).
15.15, 4.10 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.45 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
17.30 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
19.00, 22.00, 1.05, 3.25 Экстрэмальны экспрэс (16+).
20.30 Рэальнае паранармальнае (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
23.30 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.20 Непакорныя акіяны (16+).
4.55 Як перамагаць ва ўсім (16+).
5.15 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Аперацыя «Выратаванне дома» (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.25 Круты цюнінг (12+).
12.05, 23.05 Багажныя войны (12+).
13.00 Паляўнічыя на старызну (12+).
13.55 Паляўнічыя на цацкі (12+).
14.50, 0.00 Як устроены Сусвет (12+).
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэліквії (16+).
19.25, 6.50 У пагоні за ўраганам (12+).
0.55, 6.00 Гульня на жыццё (12+).
2.45 Бясцэнныя аўто (12+).
3.40 Дзікія эксперыменты (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Дарога дадому». 1-я і 2-я серыі (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.40 Серыял «Спадчынніца паняволі» (16+).
14.35, 15.25 Серыял «Красуня Ляля» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «Родныя людзі» (6+).
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.30 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.15 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 23.00 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 18.05 Серыял «Ланцэт» (16+).
13.20, 0.00 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.20 «Арол і рэшка. Рай і пекла-2» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
17.25 Серыял «Улюбёнцы» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Каханне на выжыванне» (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Клёцкі з душамі, цыбрыкі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Ясенін». Маст. фільм, заключная серыя (16+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Галіна Уланава (12+).
10.00, 17.20 «Вам — заданне». Маст. фільм (12+) [СЦ].
11.20, 20.00 «Архітэктура Беларусі».
11.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
12.25 «Беларуская кухня». Карп у вяршках.
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20 «Льецца песня па-над Шчараў». Канцэрт.
15.00, 21.40 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+) [СЦ].
16.15, 23.00 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм (12+).
16.55 «Фарбы памяці. Віктар Грамыка».
19.35 «Камертон». Заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Мікалай Чаргінец.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA.
9.05 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «металлург» (Жлобін) — ХК «Магілёў».
11.00 Тэніс. WTA. Кубак Крамля.
17.05 Козел пра футбол.
17.25 Слэм-данк.
18.00 Авертайм.
18.30 Авертайм. КХЛ.
19.00 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
21.25 Спорт-цэнтр.
21.35 На шляху да «Токіа-2020». Відэачасопіс.
22.05 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Кат» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Практыка» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.20, 18.20, 23.05 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Маст. фільм «Пілігрым» (16+).

СТБ

5.35 «Глядзець усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Анфас».
9.25, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Горад». Серыял (12+).
12.35, 21.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.50 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.35, 0.35 «Як устроены свет» (16+).
15.25, 16.50 «Невыпадковая сустрэча». Серыял (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
1.25 «Ежа багоў» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Даішнікі» (16+).
6.35, 21.20, 5.30 Серыял «Даішнікі-2» (16+).
8.45, 10.10 Серыял «Пятровіч» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.55 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.25 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.10 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
0.00 «Начны экспрэс» (12+).
0.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.40 «Як у рэстаране» (12+).
4.05 Маст. фільм «Дзяўчына з характарам» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
9.55 Серыял «Аўташкола» (12+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Халодныя берагі» (16+).
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Нашы (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Цуд тэхнікі» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Дэльта» (16+).
9.40, 22.00 «НЗ.by».
11.15 Серыял «Ляснік» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.10, 16.35 Серыял «Паўцінне» (16+).
16.30, 19.40 Сёння. Галоўнае.
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
20.55, 22.25 Серыял «Шэф. Гульня на павышэнне» (16+).
23.30 Серыял «Сведкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.55, 21.05, 0.30 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.05 М/с «Цімон і Пумба».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Драма «Ледакол».
9.45, 19.00 Серыял «Лягавы» (16+).
10.30 Дак. фільм «Тытанік».
12.00 Фантастыка «Антыгерой» (16+).
14.00, 19.50 Серыял «Эліта» (16+).
14.50 Серыял «Пунсовае сэрца» (12+).
16.30 Серыял «Закінутыя ў космасе» (12+).
17.30, 23.45 Серыял «Імперыя» (16+).
18.15 «Гатуй як шэф».
18.45 «Фэшн is my прафэшн».
20.45 «Незвычайныя вёскі».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Бункер» (16+).

ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.15 М/ф «Тры каты» (0+).
7.35 М/ф «Цімон і Пумба» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05 «Ералаш» (6+).
9.45 Баявік «Васабі» (12+).

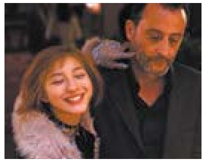

11.40, 20.00 Серыял «#СеняФедзя» (16+).
12.45, 1.45 Серыял «Адноўчы ў міліцыі» (16+).
14.50 Серыял «Дах свету» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Івановы-Івановы» (16+).
21.00 Серыял «Бамбізы» (16+).
22.00 Фільм-катастрофа «Экіпаж» (12+).
0.45 «Уральскія пельмені» (16+).
3.30 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква літаратурная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.10 «Лізавета Першая і яе ворагі». Дак. фільм [СЦ].
8.25 «Легенды сусветнага кіно». Зоя Фёдарава.
9.00, 22.20 «Шахеразада». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.10 ХХ стагоддзе. «Вас запрашаюць браты Старасціны. Пра футбалістаў «Спартака». 1986 год.
12.30, 18.45, 0.30 «Гульня ў бісер». «Юрый Тынянаў. «Падпаручнік Кіжэ».
13.15 «Абсалютны слых».
13.55 Прыгожая планета.
15.10 Мая любоў — Расія! «Асаблівасці волжскай рыбалкі» [СЦ].
15.35 «2 Верник 2».
16.25 «Авадзень». Маст. фільм.
17.35 Гістарычныя канцэрты. Саўлюс Сандэцкіс і Літоўскі камерны аркестр.
18.15 Раман у камені. «Іспанія. Тартоса». Дак. фільм.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «Каханая імператара — Жазэфіна Дэ Багарнэ». Дак. фільм [СЦ].
21.40 «Энігма» Джэймі Бернстайн.
23.50 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
2.30 Раман у камені. «Мальта». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Масканцэрт — галоўны манапаліст у СССР». 2006 год (16+).
7.00, 8.30, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 20.40, 21.45, 23.00, 0.50, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.00, 19.30, 1.30 Маст. фільм «Канікулы Кроша» (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
14.10 «Да 16 і старэйшым...» 1988 год (12+).
18.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Якаўлеў. 2008 год (16+).
18.40 Фільм-канцэрт «Конкурс у краме «Мелодыя». 1981 год (12+).

EuroSport 1

1.05 Тэніс. WTA. Фінал.
2.30, 12.15 Веласпорт. Мілан — Турын.
3.15, 11.30 Веласпорт. «Гран П'емонце».
4.00, 9.30, 14.00, 20.45 Снукер. English Open.
6.00 Веласпорт. «Тур Парыжа».
7.00, 20.00 Настольны тэніс. Сусветны тур.
8.00 Алімпійскія гульні. «Жывыя легенды».
8.30 Алімпійскія гульні. Camps to champs.
9.00 Алімпійскія гульні. «Сіла асобы».
13.00 Веласпорт. «Тур Ламбардыі».

Кінакамедыя

0.35 Усё магу (16+).
2.00 Каманда мары (16+).
4.15 Дзеці сексу не перашкода (16+).
6.20 Бандыткі (16+).
8.05 Цвярозы кіроўца (16+).
10.00 Таксі-5 (18+).
11.55 Адчыніце, паліцыя! (16+)
14.05 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
15.45 Бабуля лёгкіх паводзін-2. Састарэлыя мсціўцы (16+).
17.25 Копы ў глыбокім запасе (12+).
19.30 Ананасавы экспрэс: сяджу, куру (18+).
21.40 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
23.15 Таксі-4 (16+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.15 М/ф (6+).
6.50 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.20 «Доктар І...» (16+)
7.50, 19.15, 2.50 «Дзявочнік». Серыял (16+).
9.35, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.05, 14.50, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05, 17.00 «Сляпая» (16+).
12.10, 18.10 «Варажбіт-ка» (12+).
13.15, 15.55 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.15 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
21.05 «Напарніцы». Серыял (16+).
22.45 «Знак якасці» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Зладзейка кніг». Драма (12+).

ТБ1000

6.10 Афера па-амерыканску (16+).
9.15 Зялёная міля (16+).
13.10 Робін Гуд: прынц злодзеяў (12+).
16.00 Перавага Борна (12+).
18.05 Давайце патанцуем (12+).
20.10 Сямейка Крудс (6+).
22.00 Васабі (16+).
23.45 Госця (16+).
2.10 Недатыкальныя (18+).
4.00 Лізавета (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

7.05 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
8.50 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
11.35 Джэнтльмены, удачы! (12+)
13.30 Метад Лаўровай (16+).
15.25 Каханне з акцэнтам (16+).
17.20 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
19.00 Вольф Месінг: які бачыў скрозь час. 1—2-я серыі (12+).
20.50, 5.50 Бармен (16+).
22.35 Адрыў (16+).
0.15 Ваўкадаў з роду Шэрых Сабак (16+).
2.45 Каханне з абмежаваннямі (16+).
4.25 Эластыка (16+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.15, 10.25, 19.45, 2.00 Аўта-SOS (16+).
8.05, 14.25 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.40 Інстынкт выжывання (16+).
9.40 Экстрэмальны экспрэс (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.50 Гаспадары гор (16+).
15.10, 4.25 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
17.30 Суперэбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
18.15, 22.00, 1.10, 3.35 Суперзбудаванні (16+).
20.30 Рэальнае паранармальнае (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Мяжа (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.20 Непакорныя акіяны (16+).
5.10 Як перамагаць ва ўсім (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 20.20, 1.50 Аперацыя «Выратаванне дома» (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (16+).
10.15, 17.35, 4.25 Крутыцюнінг (12+).
12.05, 23.05 Багажныя войны (12+).
13.00 Вулічная навука (16+).
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
19.25, 6.50 У пагоні за ўраганам (12+).
0.00 Залатая ліхаманка (12+).
0.55, 6.00 Гульня на жыццё (16+).
2.45 Кантакт (12+).
3.40 Як устроены Сусвет (12+).

АГУЛЬНЫ ГОРАД

гараджанамі, з гараджанамі і для гараджан

Фота з архіва праекта КАМГОР.

зыходзячы з розных нарматываў, указанняў вышэйстаячых органаў улады, але і прыслухоўвацца да меркавання гараджан, даваць ім магчымасць удзельнічаць у абмеркаванні планаў развіцця горада.

Сёння ў Баранавічах рэалізуюцца розныя ініцыятывы і праекты з удзелам і для гарадскасці: ствараюцца веласіпедныя дарожкі, арганізаваны паасобны збор раслінных адходаў у раёне катэджнай забудовы, працуюць інфармацыйны сэрвіс 115.бел, платформа для ўдасканалення дарожнай сеткі і добраўпарадкавання горада «Народны рэпарцёр», Viber-чат па гарадскіх праблемах, удасканальваецца практыка гарадскіх абмеркаванняў і іншае.

«АГУЛЬНЫ ЦЭНТР»

Нягледзячы на тое, што Чавусы — невялікі горад у параўнанні з Магілёвам і Баранавічамі (тут жыве ўсяго каля 10 тысяч чалавек), ён даволі актыўна рухаецца ў кірунку ўстойлівага развіцця. Чавусы — першы горад у Магілёўскай вобласці, які распрацаваў Мясцовую стратэгію ўстойлівага развіцця, — яшчэ ў 2016 годзе, а ў 2014-м падпісаў Пагадненне мэраў.

— Таму калі вырашылі ўдзельнічаць у праекце, мы ўжо разумелі, што неабходна рабіць, — адзначыла **асістэнт праекта КАМГОР у Чавусах Алена ПАХОМЕНКА**, якая прэзентавала пілотную ініцыятыву «Зялёныя зоны для амаладжэння гістарычнай часткі горада Чавусы».

Адна з праблем, якую неабходна было вырашыць, — адраджэнне Ратушнага сквера. Гэты аб'ект знаходзіцца ў гістарычным цэнтры Чавусаў, але доўгі час не карыстаўся папулярнасцю ў жыхароў, асабліва ў моладзі.

Што рабіць са скверам, каб ён стаў месцам прыцягнення розных катэгорый гараджан, а не асацыяльных элементаў, спыталі ў саміх мясцовых жыхароў. У райцэнтры выкарыстоўваюць для гэтага розныя інструменты — апытанні, анкетаванне, сустрэчы з групамі, а таксама скрынкі «Для добрых ідэй», развешаныя ў горадзе.

> Бюджэт праекта КАМГОР склаў каля 580 тысяч еўра, пры гэтым 25 % з гэтай сумы — сафінансаванне ад партнёраў (у асноўным, гарадскіх адміністрацый).

Высветлілася, што дзяўчынкі на зялёнай пляцоўцы хацелі б плесці вянкі, падлеткі — хадзіць па траве басанож, і маленькія дзеці, і падлеткі — катацца на арэлях, для пажылых людзей важнымі былі лаўкі, дзе яны маглі б перадыхнуць падчас дарогі ў адміністрацыйную частку горада.

Жыхары Чавусаў — ад малога да вялікага — сваімі ж рукамі і перагваралі планы ў жыццё: саджалі кусты і кветкі, устанаўлівалі лаўкі і арэлі, фарміравалі зоны адпачынку для дзяцей розных узростаў, зону тэатральных паказаў, тэрыторыю для заняткаў ёгай, скейт-парк і многае іншае.

— Практыка паказвае, што больш эфектыўна вырашаць тыя праблемы, якія хвалююць гараджан, — расказаў **Андрэй ВЕРХАВОДКІН, намеснік старшыні Чавускага райвыканкама.** — Калі ў вас ёсць якая-небудзь ініцыятыва, яе трэба абмяркоўваць. Калі ж такая ідэя, якую хочуць рэалізаваць, не абмяркоўваецца, яна ніколі не прыжываецца.

Вераніка КОЛАСАВА.

ЯКІМ БУДЗЕ ЗАЎТРА,

ці Навошта гарадам распрацоўваць прасторавыя стратэгіі развіцця

Дзякуючы чаму ў гарадах людзі могуць адчуваць сябе камфортна, паспяхова з эканамічнага пункту погляду можа развівацца бізнес? Што рабіць, каб захоўвалася спрыяльным экалагічнае становішча? Усё гэта дапаможа зрабіць распрацаваная прасторавая стратэгія развіцця.

— Нельга мець устойлівую дэмаграфію, устойлівае эканамічнае працвітанне, калі ў нас у горадзе няўстойлівая прастора, інфраструктура, — кажа **кансультант праекта «Зялёныя гарады» па зялёным горадабудаўніцтве Вера СЫСОЕВА.** — Пытанні транспарту, энергетыкі, добраўпарадкавання і азелянення, землекарыстання, прыярытэтаў эканамічнай актыўнасці не могуць вырашацца па адным, трэба рабіць гэта ў комплексе.

Як жа пачаць выконваць гэту вельмі складаную работу? Па словах эксперта, перш за ўсё гарадской адміністрацыі важна не толькі ўмець аналізаваць сучасны стан развіцця горада, але і ацэньваць сваё магчымасці, а затым планаваць дзеянні ва ўзаемадзеянні з іншымі службамі горада, каб адно мерапрыемства дапамагала выканаць некалькі мэт у розных сферах. Такі інтэграваны падыход выкарыстоўваецца за мяжой, і найлепшыя яго практыкі знайшлі сваё адлюстраванне ў праекце «Зялёныя гарады».

Для трох пілотных гарадоў — Полацка, Наваполацка і Навагрудка — распрацаваныя Планы зялёнага горадабудаўніцтва да 2040 года. Яны былі зацверджаны мясцовымі Саветамі дэпутатаў.

План зялёнага горадабудаўніцтва — гэта мясцовая стратэгія ўстойлівага развіцця, распрацаваная з улікам асаблівасцяў гарадской прасторы і з удзелам насельніцтва, прадстаўнікоў бізнесу і грамадскіх арганізацый на ўсіх стадыях планавання. У яе ўваходзіць не толькі агульны погляд на будучыню горада, але і канкрэтныя мерапрыемствы, накіраваныя на дасягненне Мэт устойлівага развіцця, а таксама прыярытэтныя задачы, звязаныя з існуючымі ў горада рэсурсамі, і распрацоўваецца ўзгодненыя дзеянні, аснашчаныя індыкатарамі для маніторынгу і крыніцамі для фінансавання.

У кожнага горада планы маюць сваю спецыфіку.

Так, план «Навагрудак. Захаваем будучыню!» прадугледжвае прыцягненне інвестыцый у турыстычную галіну, развіццё сферы зялёных агратэхналогій, стварэнне безбар'ернага асяроддзя, паляпшэнне даступнасці гарадскіх аб'ектаў для бізнесу і адпачынку насельніцтва і многае іншае.

«Полацк. Навядзём масты» — так называецца план для горада над Заходняй Дзвіной. Тут плануецца не толькі ў фізічным сэнсе злучаць разарваныя ракой, чыгуначнымі пераездамі гарадскія раёны для паляпшэння транспартнай сувязі, у тым ліку і з суседнім Наваполацкам. Гэтыя гарады, на думку экспертаў, могуць стаць магутным лагістычным цэнтрам краіны — калі належным чынам сарыентаваць грузавыя патокі, яны прынеслі б гарадам працвітанне, і ў той жа час не пагаршалі б экалагічнага стану.

План «Наваполацк: зноў новы. Версія 2.0» прадугледжвае мадэрнізацыю, адыход ад монаарыентацыі горада на хімічную прамысловасць, развіццё няшкодных відаў вытворчасці, паляпшэнне транспартнай інфраструктуры, стварэнне вузлоў прыцягнення, у тым ліку пляцовак для адпачынку розных узроставых груп і іншае.

Каб на справе паказаць, як можа палепшыцца жыццё гараджан, каманда разам з зацікаўленымі бакамі ў кожным пілотным горадзе выбрала раёны, якія плануецца ў хуткім часе трансфармаваць згодна з прынцыпамі зялёнага горадабудаўніцтва. Гэта цэнтральная частка Навагрудка (раён вуліц Міцкевіча і Гродзенскай), мікрараён № 9 у Наваполацку і полацкі раён Грамы.

— Ужо прайшлі праектныя кансультацыі ў кожным горадзе, — расказала Вера Сысоева. — На сустрэчы з праекціроўшчыкамі запрашаліся жыхары і карыстальнікі раёнаў, каб даведацца, якія праблемы трэба вырашыць, што для іх важна і каштоўна. Да канца года плануецца атрымаць зацверджаныя эскізныя рашэнні для кожнага з раёнаў.

Акрамя Полацка, Наваполацка і Навагрудка, свае планы зялёнага горадабудаўніцтва ствараюць Карма, Зэльва, Гарадок і Крычаў.

Вераніка КОЛАСАВА.

Малако на біягазе

Як у Кіраўскім раёне асвойваюць альтэрнатыўныя крыніцы электраэнергіі

Самая буйная ў Беларусі і нават адна з маштабных у Еўропе біягазавая ўстаноўка функцыянуе сёння ў Кіраўскім раёне — у ААТ «Світанак». Яе магутнасць 4,8 МВт. Нядаўна да яе падключылі новую малочнатаварную ферму, пабудаваную з улікам апошніх інавацыйных падыходаў. Карэспандэнт «МС» пацікавілася, як засвойваецца біягаз з улікам новага аб'екта і якая карысць ад экалагічнага паліва гаспадарцы.

Нагадаем, што комплекс па атрыманні біягазу будаваўся ў ААТ «Світанак» па дзяржпраграме развіцця альтэрнатыўнай энергетыкі. Новая ферма дазволіла яшчэ больш загрузіць магутнасці біягазавай устаноўкі. Асноўныя работы па будаўніцтве фермы ўжо завершаныя. У склад малочнатаварнага комплексу ўваходзіць два асноўныя хлявы, даільна-малочны блок, радзільня з невялікай даільнай залай, цялятнік для ўтрымання цялят да трох месяцаў. Ферма новага пакалення абышлася не танна, але, як паказваюць вынікі, гэта таго вартае.

— Грошы дакладна ўкладзеныя не дарэмна, — пацвярджае **дырэктар ААТ «Світанак імя К. П. Арлоўскага» Аляксандр БАГЕЛЬ.** — Тыя перадавыя ідэі, якія былі тут выкарыстаны, даюць эфект. Малако атрымліваецца вельмі добрай якасці. Штодзённа тут надойваюць амаль 10,5 тоны. Па 29 літраў ад кожнай каровы.

Біягазавая ўстаноўка між тым дазволіла сэканоміць на будаўніцтве. Акрамя электраэнергіі яна выпрацоўвае яшчэ і цяпло. Цяпер яно цалкам ідзе на абагрэў новай фермы. Плюс падаецца ў якасці гарачай вады ў краны. Так што асобную кацельную для гэтых мэт будаваць не спатрэбілася.

А яшчэ за кошт таго, што ферма ўзводзілася ў непасрэднай блізкасці ад біягазавай устаноўкі, эканомія адбываецца яшчэ і на транспарціроўцы. Біягаз, як вядома, атрымліваецца з гною і здробненага кукурузнага сіласа. Па трубах біягаза трапляе з фермы на ўстаноўку.

— Сапраўды, біягазавая ўстаноўка — рэч добрая, — лічыць кіраўнік гаспадаркі. — Акрамя фермы частка цяпла ідзе на абагрэў цяпліц. Няшмат, але тым не менш, замяшчаецца прыродны газ. Цяпло ад біягазавай устаноўкі мы выкарыстоўваем на 100 %. І адпаведна на ім жа эканомім. А гэта ўсё немалыя грошы. За электраэнергію мы штомесяц атрымліваем каля 750 тысяч рублёў. Для параўнання, малака мы прадаём штомесяц на 800—900 тысяч рублёў. Але ж на біягазавым комплексе працуе ўсяго 11 чалавек, а на фермах шмат рознага персаналу. Электраэнергію, дарэчы, прадаём на выгадных для сябе ўмовах — з каэфіцыентам 1,3. Такім чынам дзяржава нас падтрымлівае.

— Калі гаспадарка працуе стабільна і не мае ніякіх фінансавых абавязацельстваў, рэнтабельнасць ад работы біягазавай устаноўкі можа складаць 60—70 %, — кажа ён. — Акрамя цяпла і электраэнергіі мы атрымліваем яшчэ і добрае ўгнаенне. Гэта перапрацаваны вельмі якасны гной, на якім цудоўна растуць і кукуруза, і пшаніца, і любая іншая культура.

У працэс атрымання біягазу ўнікаю на месцы. **Начальнік вытворчасці Алег БЯЛЯЎСКІ** дэманструе, як працуе сістэма на экране цэнтральнага камп'ютара.

— Безумоўна, карысць ад такіх установак вялікая, — кажа спецыяліст. — Адбываецца ўтылізацыя гною, атрымліваюцца дарагія энерганосьбіты.

Біягазавы комплекс — гэта восем ферменцёраў і два дабраджваецеля, дзе ўтвараецца газ. Ён выкарыстоўваецца для работы чатырох газапоршневых установак па 1,2 МВт магутнасці кожная. Працуюць рухавікі, круцяцца генератары і выпрацоўваецца электраэнергія, якая трапляе ў сетку «Магілёўэнерга». Адпрацаваны фугат (тое, што застаецца ад біяадходаў) часткова выкарыстоўваецца для тэхналагічнага працэсу, а часткова вывозіцца на палі, як у цвёрдым, так і вадкім выглядзе.

— Для загрузкі ўстаноўкі штодзень неабходна 80 тон кукурузнага сіласу і 320 тон гною ад буйной рагатай жывёлы, — удакладняе Алег Бяляўскі. — У Беларусі мы не адзіныя, хто атрымлівае біягаз, але ж наш комплекс самы магутны. У астатніх устаноўкі да 1—2 МВт. Гаспадаркам, дзе ёсць буйная рагатая жывёла, з дапамогай такіх комплексаў можна цалкам забяспечыць сябе электраэнергіяй. Бо нават танныя энерганосьбіты заўсёды будуць для спажыўца дарагія.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

У ТЭМУ

Дзмітрый СМІРНОЎ, начальнік аддзела энергетыкі і паліва Камітэта эканомікі Магілёўскага аблвыканкама:

— Вельмі цікавы праект быў рэалізаваны ў Кіраўскім раёне на базе ААТ «Світанак». Гэтая ўстаноўка адна з самых буйных у Еўропе. Ёсць цікавыя прыклады будаўніцтва ветрапаркаў. Самыя вялікія пабудаваныя ў Дрыбінскім і Магілёўскім раёнах. Агульная магутнасць ад выкарыстання ўсіх аб'ектаў альтэрнатыўнай энергетыкі ў Магілёўскай вобласці за студзень—жнівень склала 87 МВт — 5,6 МВт за кошт біягазавых установак, 4,1 МВт — за кошт гідраэлектрастанцый, 53,7 МВт і 22 МВт за кошт ветраўстановак і сонечных крыніц. За кошт усіх альтэрнатыўных крыніц энергіі за гэты перыяд выпрацавана 89 мільёнаў кВт электрычнай энергіі. Гэта 3 % спажыванай энергіі ў Магілёўскай вобласці. Для параўнання, адна кватэра ў месяц спажывае 100—150 кВт.

На шляху да «зялёнай» энергетыкі

Гродна можа далучыцца да «Пагаднення мэраў»

Пакуль абласны цэнтр не ўваходзіць у лік гарадоў, якія ўзялі на сябе абавязацельствы знізіць на траціну выкіды парніковых газаў да 2030 года. Менавіта ў такім кірунку аб'ядноўваюцца гарады свету. А між тым гэты рух ужо даволі актыўны і ў Беларусі, тут налічваецца паўсотні гарадоў — прыхільнікаў еўрапейскай ініцыятывы. З Гродзенскай вобласці ў супольнасці 10 гарадоў і раёнаў. Да «зялёнага» пагаднення гатовы далучыцца і абласны цэнтр.

Трэба сказаць, што акрамя Гродна ў супольнасць пакуль не ўвайшла і Ліда, буйны горад рэгіёна. Менавіта ў гэтых гарадах знаходзіцца большая частка насельніцтва і прамысловых прадпрыемстваў вобласці. Зразумела, што такія гарады аказваюць і большы ўплыў на кліматычныя змены. А, значыць, і выкіды парніковых газаў тут будуць большыя.

Аб тым, як развіваецца ініцыятыва, нядаўна ішла гаворка на сустрэчы па выніках супрацоўніцтва Еўрапейскага саюза і Гродзенскай вобласці. **Старшыня міжнароднай арганізацыі «Экапартнёрства» Юлія ЯБЛОНСКАЯ** зазначыла, што пагадненне мэраў — гэта яшчэ і выгадная справа. Еўрапейскі саюз актыўна падтрымлівае крокі ў бок чыстай энергіі праз фінансаванне розных праектаў.

Некаторыя гарады Гродзенскай вобласці ўжо атрымалі такую магчымасць. Напрыклад, Навагрудку, які з'яўляецца падпісантам Пагаднення, выдзелены гранты на ўстаноўку ветрапарка (4 мільёны еўра) і сонечных панэляў (500 тысяч еўра). Апошнія ўстаноўлены ў раённай бальніцы. Можна сказаць, што кожны горад і раён, які ўваходзіць у супольнасць пагаднення мэраў па клімаце, ажыццяўляў свой «зялёны» праект. У Мастах ды Іўі вядуцца работы па паляпшэнні якасці вады, У Дзятлаве, Карэлічах і Навагрудку пачалася перапрацоўка цвёрдых бытавых адходаў.

— Гэта ўнікальная ініцыятыва, — кажа Юлія Яблонская, — бо яна дапамагае адаптавацца да змены клімату. Гаворка ідзе аб скарачэнні ўжывання паліўна-энергетычных рэсурсаў у ЖКГ, транспарце, муніцыпальнай гаспадарцы, вулічным асвятленні. Да гэтых праектаў павінны далучыцца дэпутаты і актыўна іх прасоўваць.

На гэтую асаблівасць звярнуў увагу падчас сустрэчы кіраўнік Праграм супрацоўніцтва Прастаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Беранд дэ Гроат. На яго думку, «зялёная» эканоміка — актуальны аспект узаемадзеяння. І гаворка ідзе не проста аб пераводзе аб'екта з аднаго віда паліва на іншы, але аб эфектыўным выкарыстанні энергарэсурсаў. У прыватнасці, будаўніцтва ветрагенератараў, выкарыстанне сонечных батарэй, біяпаліва.

Дарэчы, першы ветрак па праграме ЕС у Навагрудку стаў прыкладам для прыватных кампаній. Яны ўстанавілі ў гэтай зоне ветрапарк, які налічвае 13 энергаўстановак. Такім чынам «зялёная» энергетыка тыражуецца ў краіне.

Аргументы сапраўды слушныя. На гэта звярнуў увагу **намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама Андрэй БОЛТРЫК.** Ён паведаміў, што гэта тэма ў хуткім часе будзе дэтальна абмяркоўвацца гарадскімі ўладамі.

— Трэба займацца «зялёнай» энергетыкай. Ёсць перспектыва падпісаць пагадненне мэраў, але напачатку трэба распрацаваць праграму ўстойлівага развіцця і зацвердзіць на сесіі гарсавета. Думаю, мы гэта зробім, — запэўніў Андрэй Болтрык. — Рэалізацыя праграмы дазволіць выканаць умовы па скарачэнні шкодных выкідаў. Я не магу сказаць, што ў нас пагражальныя абставіны ў гэтым плане. Такога няма. Ёсць рэкамендацыі па паляпшэнні сітуацыі — замена вулічнага асвятлення, уцяпленне тарцовых фасадаў ды іншае. Мы вядзём гэтую работу, але па сваёй схеме. Трэба будзе ўзгадніць нашы пазіцыі, зыходзячы з еўрапейскага вопыту, каб палепшыць экалогію. Гэта цікавая ініцыятыва, і мы абавязкова ў ёй прымем удзел.

Усяго ў Гродзенскай вобласці зараз рэалізуецца 60 трансгранічных праектаў на 30 мільёнаў еўра.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ПРАЕКТЫ І РАШЭННІ

SYMBIO CITY — ГОРАД РАЗУМНЫ, ЗЯЛЁНЫ, КАМФОРТНЫ

Прыярытэт роварам і грамадскаму транспарту, квартальная забудова, гарадскія агароды — у сучасным і будучым Брэста

Брэст апошнім часам імкліва развіваецца. Многа было зроблена, узведзена, рэканструявана, пасаджана да 1000-гадовага юбілею. Але ж развіццё такога складанага арганізма як горад не ўкладваецца ў формулу — будаўніцтва і пашырэнне. Развіццё па-сучаснаму падразумявае стварэнне зоны камфорту, прыгажосці, зручнасці пры ўмовах энергаэканамічнасці і экалагічнасці.

РАЦЫЯНАЛЬНАЯ ЭКАНОМІКА І ЭКАЛОГІЯ

Абмеркаванне канцэпцыі «Разумнага горада» пачалося ў Брэсце амаль два гады таму. На адным з першых такіх сходаў прысутнічалі архітэктары, вучоныя, экологі, прадстаўнікі ЖКГ і ДАІ, спецыялісты Мінпрыроды, міжнародныя кансультанты. У аснове канцэпцыі «Разумнага горада» на прыкладзе шведскай мадэлі Symbo City закладзена карыснае ўзаемадзеянне паміж усімі органамі гарадской інфраструктуры, якія сумесныя намаганнямі працуюць на павышэнне ўзроўню жыцця горада, яго якасці, камфорту з улікам рацыянальнай эканомікі, захаваннем экалогіі.

І першай прапанованай на гэтым шляху стаў пераход да новай мадэлі прасторавай арганізацыі жылога асяроддзя. Яна мае на ўвазе двары без транспарту, у якіх ёсць школы і дзіцячыя садкі, а будаўніцтва дамоў вядзецца з энергаэфектыўных матэрыялаў. Аказваецца, на этапе праектавання можна ўлічваць і закладваць у жыллё неабходныя характарыстыкі з улікам напрамкаў ветру, ценю і іншых знешніх фактараў. Гэта дазволіць захоўваць неабходную энергію і тым самым, напрыклад, паменшыць затраты на ацяпленне. Такім чынам ужо быў запраектаваны жылы раён у мікрараёне Бярозаўка плошчай у 109 гектараў. Рэалізацыя праекта пачнецца пасля зацвярджэння новага генплана горада.

Яшчэ ў «Разумным горадзе» прадугледжаны прыярытэтныя адносіны да ўсіх відаў грамадскага транспарту ў параўнанні з індывідуальным. Каб пасажыры аддавалі перавагу гарадскім аўтобусам і тралейбусам, трэба выдзяляць для іх асобныя палосы. І гэта работа ўжо распачатая. У першую чаргу грамадскі транспарт атрымае сваю паласу па вуліцы Маскоўскай, бульвары Касманаўтаў, праспекце Машэрава, вуліцах Луцкай і Пінерскай. На многіх прыпынках сёлета ў нас з'явіліся электронныя табло, дзе адсочваецца рух транспарту ў рэжыме рэальнага часу. Таксама дзейнічае сістэма аплаты электроннага білета праз праграму ў смартфоне.

Падчас абмеркавання казалі таксама аб перспектывах рэйкавага транспарту. Трамваяў у Брэсце няма, але сетка чыгуначных пуцей, якія не выкарыстоўваюцца, у горадзе ёсць. На думку архітэктараў, можна стварыць дадатковыя веткі рэек і развіваць рэйкавы транспарт. Гэта тэма ў крыху нечаканым ракурсе нядаўна ўзнікла пры абмеркаванні канцэпцыі выкарыстання старога аўтавакзала. Але пра яе крыху пазней.

ВЕЛАДАРОЖКІ

Асаблівы раздзел на шляху да «Разумнага горада» — развіццё роварнага руху. У рамках канцэпцыі Symbo City была агучаная ідэя дазволіць на пагранпераходзе «Брэст» перасякаць мяжу на роварах для стварэння транзітнага веламаршруту «Еўравела-2». Але да замежных паездак на двухколавым транспарце пакуль яшчэ шлях не блізкі. А вось для развіцця веласіпеднага руху ў горадзе зроблена шмат.

Роўна год таму на вуліцы 17-га Верасня з'явілася новая веладарожка. І зрабілі яе не на тратуары, як было раней, а на праезнай часты. Перад гэтым на вуліцы памянялі асфальтавае пакрыццё. Спецыялісты кампаніі «СТіМ», якія выконвалі работу па нанясенні раздзяляльнай лініі, выкарысталі таўстаслойную дынамічную разметку.

Фота Валерыя КАРАЛЯ.

Яна выдае гул і вібрацыю пры наездзе колам, што карысна як кіроўцам, так і веласіпедыстам, якія не будуць заязджаць далей аднаго метра ад краю праезнай часткі, як патрабуюць ПДР. А кропкавы від нанясення пакрыцця мае ўласцівасць дрэнажу вільгаці і святлоадбівання.

Дырэктар па бяспецы дарожнага руху і транспартнай мабільнасці ТАА «СТіМ» Сяргей ТАЛАТАЙ заўважыў, што для сур'ёзнага штуршка ў плане развіцця веласіпеднага руху павінна развівацца інфраструктура: «Трэба, каб ровар стаў зручным транспартам на кожны дзень. Вядома, патрэбныя і асобныя веламаршруты, якія будуць цікавыя турыстам, але ж важнейшая сёння наяўнасць паслуг велашэрынгу, калі ровар можа ўзяць кожны ахвотны і даехаць у любы патрэбны пункт».

ВЕЛАШЭРЫНГ

І вось доўгачаканы велашэрынг у Брэсце. Кампанія Kolobike прывезла ў наш горад першыя сто ровараў. Цікава, што да гэтага названая кампанія працавала толькі ў Мінску, а з абласных цэнтраў першым выбрала для супрацоўніцтва горад над Бугам. Своеасаблівы заезд-прэзентацыя адбылася 1 кастрычніка. І цяпер жоўтыя ровары можна бачыць каля Лядовага палаца, за Кобрынскім мостам, побач з гандлёвымі цэнтрамі. Асаблівасць у тым, што пакідаць байк можна ў любым месцы. З дапамогай сістэмы GPS гаспадар заўсёды бачыць, дзе знаходзіцца веламашына.

Пакуль узяць у часовае карыстанне ровар можна ў чатырох пунктах горада: каля ўвахода ў гарадскі сад, побач з будынкам адміністрацыі Маскоўскага раёна, каля галоўнага корпуса БрДУ імя А. С. Пушкіна, побач з супермаркетам «Мікс». Кошт арэнды складае 50 капеек за 15 хвілін, за гадзіну трэба заплаціць 2 рублі. Каб скарыстацца паслугай, трэба спампаваць на мабільны тэлефон праграму Kolobike, знайсці і забраніраваць ровар, кожны з якіх мае свой нумар. Далей трэба ўказаць свае прозвішча і імя, прывязаць плацежную картку. Вам дашлюць смс. Застанецца скяніраваць код, замок адкрыецца, і можна ехаць. А дабраўшыся да месца, неабходна закрыць рычажок-замок і паставіць ровар.

Адным з першых апрабаваў новы від транспарту **старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК.** Ён сказаў, што неўзабаве горад атрымае значна больш ровараў, і яны будуць бела-сінімі пад колер герба і флага Брэста.

ПЛЯЦОЎКА, АДКРЫТАЯ ДЛЯ ІДЭЙ

Падчас абмеркавання канцэпцыі забудовы і выкарыстання старога аўтавакзала кіраўнік горада расказаў, што спяшацца не варта, лепей дзесяць разоў падысці да гэтай тэмы, каб выпрацаваць адну найлепшую прапанову. І з мэрам нельга не пагадзіцца, бо ўсе хацелі б, каб вызваленая плошча і немалы будынак як найлепш паслужылі гораду і гараджанам. А на конкурс праектаў рэканструкцыі квартала ў межах вуліц Міцкевіча, Карбышава, Пушкінскай і Куйбышава свае прапановы даслалі 11 камандаў архітэктараў, і не толькі з Беларусі. Пры гэтым, адна з канцэпцый, напрыклад, прапануе цікавы спосаб выкарыстання рэйкавых пуцей. Па іх на дзень будуць выязджаць гандлёвыя павільёны на плошчу, а вечарам вяртацца ў ангар-дэпо. А плошча тым часам стане месцам для гулянняў і масавых мерапрыемстваў. Але для гэтага аўтавакзал патрэбна знесці.

Аўтары аднаго з праектаў прапануюць над адным з будынкаў ва ўказаным квартале ўзвесці дадатковы паверх для агарода, паставіць там цяпліцы з памідорамі і агуркамі. Што ж, цяпер гэта модна. Цікавая прапанова паступіла і ад брастаўчан, якія працуюць на дацкае архітэктурнае бюро. Яны бачаць гэты квартал своеасаблівым паркам, у якім знойдзецца месца гандлёвым радам і амфітэатру. Хутка ўсе 11 прадстаўленых канцэпцый будуць апублікаваныя на сайце гарвыканкама, каб кожны мог азнаёміцца і выказаць сваё меркаванне. На горадабудаўнічым савеце маюць намер улічыць заўвагі і прапановы гараджан. Выніі пасяджэння зноў будуць выкладзены ў інтэрнэт, каб атрымаць зваротную сувязь ад жыхароў. Такім чынам, «Разумны горад» прапануецца ствараць усім разам.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

РЭЖЫМ АДКРЫТАГА НЕБА. ЧАМУ Б І НЕ?

КРУГЛЫ стол на тэму «Закон Рэспублікі Беларусь «Аб турызме»: правапрымяняльная практыка, праблемы і кірункі ўдасканалення» адбыўся па ініцыятыве Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці.

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Яе старшыня Віктар Сірэнка зазначыў, што размова на гэту тэму ў камісіі наспела. Калі яшчэ адносна нядаўна ў краіне была адна арганізацыя, якая займалася турызмам, то цяпер гэта поле дзейнасці для вялікай колькасці прадпрымальнікаў. Ды і сам турызм змяніўся радыкальна: развіваюцца агратурызм і падобны да яго экатурызм, медыцынскі, маладзёжны, настальгічны і нават прамысловы турызм, скажам, наведванне БелАЗа. Прычым гэта развіццё адбываецца вельмі хутка, і закон ужо не заўсёды адпавядае патрабаванням часу. Вось і вырашылі ў профільнай камісіі ўважліва выслухаць думкі і прапановы зацікаўленых асоб у паляпшэнні заканадаўчай базы па гэтым відзе дзейнасці.

І сапраўды, апошнім часам Закон «Аб турызме», бадай, больш за іншыя законы знаходзіцца на слыху. Яго актыўна абмяркоўваюць усе, хто так ці інакш звязаны з турыстычнай галіной. Рэдкі сход яе прадстаўнікоў, турыстычныя выстаўкі абыходзяцца без крытычнай аналітыкі палажэнняў закона. Вастрыню абмеркаванню надаў леташні сумна вядомы выпадак банкруцтва расійскага тураператара «Наталі Турс». У выніку страты беларускага боку склалі амаль 700 тысяч еўра. А тут яшчэ падліў алею ў агонь нядаўні крах гіганта сусветнай турындустрыі легендарнай брытанскай кампаніі «Томас Кук».

Таму не дзіўна, што ў пасяджэнні круглага стала прымалі ўдзел прадстаўнікі міністэрстваў спорту і турызму, фінансаў, эканомікі, аховы здароўя, адукацыі, Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў, Белдзяржстраха, турысцкіх арганізацый і саюзаў. Апошняя ў час размовы ставілі пытанні, як той казаў, рубам. Удар трымаў дэпартамент па турызме Міністэрства спорту і турызму ў асобе намесніка яго дырэктара Віталя Грыцэвіча.

Было відаць, што, як чалавек загартаваны ў гэткіх дыскусіях, ён спрабаваў данесці да прысутных заканадаўцаў па магчымасці поўную і аб'ектыўную карціну з турызмам у краіне і далёка за яе межамі. Асобна спыніўся на глабальных тэндэнцыях яго развіцця ў свеце, агучыў цікавыя лічбы, выклаў свой погляд на памылкі кампаніі «Томас Кук» і турфірмаў іншых краін, якія неабходна ўлічваць і пазбягаць у Беларусі. Віталь Грыцэвіч таксама паведаміў аб мяркуемых захадах міністэрства па карэкцыроўцы Закона «Аб турызме».

Ён асобна падрабязна спыніўся на пытанні патанення авіяцыйных пасажырскіх перавозак. Праблема не новая, але пакуль невырашальная. Сусветны досвед сведчыць аб тым, што краіны, якія плануюць павелічэнне турыстычных плыняў да сябе, выкарыстоўваюць магчымасці лаўкостараў. Нагадаем, гэта бюджэтныя авіякампаніі прапануюць вельмі нізкую плату за пералет у абмен на адмову ад большасці традыцыйных пасажырскіх паслуг.

Віталь Грыцэвіч прывёў прыклад Санкт-Пецярбурга, улады якога ўсур'ёз заняліся лабіраваннем увядзення рэжыму адкрытага неба для міжнароднага аэрапорта Пулкава. Што гэта дасць гораду на Няве, турыстычнай Мецы Расіі? Па папярэдніх падліках, новаўвядзенне дазволіць у паўтара раза павялічыць колькасць замежных турыстаў Санкт-Пецярбурга. А гэта абяцае значны рост валютных фінансавых паступленняў у казну горада.

Дык чаму б у Беларусі з мэтай істотнага росту колькасці замежных турыстаў не ўкараніць рэжым адкрытага неба? І неабавязкова над Нацыянальным аэрапортам пад Мінскам. Можна выкарыстаць магчымасці Гродна ці Брэста, аэрапорты якіх былі мадэрнізаваны. Яны здольны прымаць сучасныя самалёты, лічыць Віталь Грыцэвіч.

Прапанова, безумоўна, цікавая, але вартая грунтоўнага вывучэння і сур'ёзнай прапрацоўкі ў парламенце і ва ўрадзе. Рэжым адкрытага неба прадугледжвае выкарыстанне аэрапорта замежнымі авіякампаніямі. З аднаго боку, гэта паспрыяе іх прыцягненню ў Беларусь, пашырэнню геаграфіі палётаў, павелічэнню ўязнога турызму і гэтак далей. А з другога, трэба падлічыць, якія страты можа панесці наш нацыянальны перавозчык авіякампанія «Белавія»? Што датычыцца Санкт-Пецярбурга, то яму ўжо не першы год не даюць спакою лаўры Венецыі, якая прываблівае больш турыстаў, чым Паўночная сталіца Расіі. Зараз такі рэжым дзейнічае ў аэрапорце Уладзівастока. Але наколькі прыдатны такі падыход для нашай краіны?

У цэлым за круглым сталом адбылася сур'ёзная размова, падчас якой абмеркавалі розныя аспекты планаваных змен у законе. Напрыклад, намеснік міністра фінансаў Андрэй Белкавец выклаў свой погляд на магчымасці і наступствы ўвядзення страхавання пры аказанні турыстычных паслуг. Былі закрануты іншыя практычныя пытанні дзейнасці турфірмаў. У прыватнасці, падрыхтоўка кадраў для галіны з улікам міжнароднага вопыту, дакладнае вызначэнне ролі, правоў і абавязкаў тураператара (у тым ліку і замежнага) і турагента, увядзенне іх фінансавай адказнасці.

Гаворка таксама ішла і аб упарадкаванні экскурсійнага абслугоўвання айчынных і замежных турыстаў. Гэта ў першую чаргу супрацьдзеянне «шэрым» экскурсаводам, якія праводзяць экскурсіі як хочуць і як могуць, адным словам, непрафесійна. Мала, што сярод іх сустракаюцца абсалютна непадрыхтаваныя і недасведчаныя людзі, аповеды якіх уводзяць у зман замежных турыстаў. Але такія экскурсаводы яшчэ і пазбягаюць падаткаабкладання сваіх заробкаў. Што ўжо з'яўляецца парушэннем закона. Таму мяркуецца забараніць займацца экскурсійнай дзейнасцю без праходжання адпаведнай прафесійнай атэстацыі. Плануецца ў новай рэдакцыі закона канкрэтызаваць паняцці «экскурсавод», «гід», «аўдыягід» і «гід-перакладчык».

Выказаныя падчас круглага стала прапановы будуць абавязкова ўлічаны пры канчатковай карэкцыроўцы Закона «Аб турызме». А час прыспешвае. Змен чакаюць прадстаўнікі амаль паўтары тысячы беларускіх турыстычных арганізацый, якія супрацоўнічаюць з партнёрамі больш як са 140 краін. Расце цікавасць і ў нашых суайчыннікаў да арганізаваных турыстычных паездак у межах краіны. Летась такіх было звыш мільёна чалавек. У 2018 годзе Беларусь наведалі 365,5 тысячы замежных турыстаў з 122 краін.

І гэтыя лічбы будуць павялічвацца, запэўніваюць спецыялісты. У Беларусі больш за 15 тысяч помнікаў, якія маюць гістарычную, культурную і архітэктурную каштоўнасць. Прывабліваюць гасцей і нашы аграсядзібы, якіх зараз ужо больш за дзве тысячы. Ёсць што ўбачыць на свае вочы.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ОАО «Белимпортторг» объявляет открытый аукцион по продаже

Лот № 1: капитального строения с инвентарным номером 100/С-7139, площадью 3781,6 кв. м (назначение: здание административно-хозяйственное, наименование: административно-бытовой корпус), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 140100000001031340, площадью 0,5901 га. Земельный участок принадлежит ОАО «Белимпортторг» на праве постоянного пользования. Составные части и принадлежности капитального строения: асфальтовое покрытие (литер б), ливневая канализация (литер в), внутриплощадочная канализация (литер г), внешние сети водопровода (литер д), наружные теплосети (литер е), наружное освещение (литер ж), низковольтные сети (литер и) по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Инженерная,19В.

Справочно: 1632,9 кв. м площадей капитального строения находятся в аренде.

Начальная цена продажи с НДС (20 %) составляет 1 740 000,00 (один миллион семьсот сорок тысяч) белорусских рублей. Сумма задатка составляет 174 000,00 (сто семьдесят четыре тысячи) белорусских рублей.

Лот № 2: изолированного помещения с инвентарным номером 100/D-21411, площадью 1045,4 кв. м (назначение: помещение, не относящееся к жилищному фонду, наименование: помещение блока № 1 и № 2) (гараж), находящегося в капитальном строении с инвентарным номером 100/С-7150, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 141000000001019655, площадью 0,2627 га по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Инженерная, 19. Земельный участок принадлежит ОАО «Белимпортторг» на праве общего долевого постоянного пользования.

Начальная цена продажи с НДС (20 %) составляет 355 200,00 (триста пятьдесят пять тысяч двести) белорусских рублей. Сумма задатка составляет 35 520,00 (тридцать пять тысяч пятьсот двадцать) белорусских рублей.

Задаток перечисляется на расчетный счет BY76 PJCB 3012 5021 8210 0000 0933 в ОАО «Приорбанк» ЦБУ 500 г. Брест, (б-р Шевченко, 6/1, г. Брест), БИК PJCBBY2X, УНП 200020512, в срок, установленный для приема заявления и необходимых документов на участие в аукционе.

Открытый аукцион состоится 31 октября 2019 года в 14.00 по адресу: Республика Беларусь, 224024, г. Брест, ул. Инженерная, 19, 3-й этаж, актовый зал.

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан заключить договор купли-продажи не позднее 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата производится Покупателем в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи. Обязательным условием в договоре купли-продажи является обязанность Покупателя возместить расходы Продавца по проведению рыночной оценки предмета аукциона, а также на публикацию в средствах массовой информации.

Торги проводятся в соответствии с законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже основных средств, принадлежащих ОАО «Белимпортторг», утвержденным организатором торгов.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 (три) календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

Заявление на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по адресу: 224024, г. Брест, ул. Инженерная, 19, в рабочие дни по **28 октября 2019 года** включительно с 09.00 до 16.00.

Организатор аукциона – ОАО «Белимпортторг». Контактные телефоны: (8-0162) 45-56-44, 45-52-45, тел./факс 45-53-38, e-mail: entbit@brest.by, www.belimporttorg.by

УНП 200020512.

Совет директоров ОАО «Завод сборного железобетона № 1» доводит до сведения акционеров, что 17.10.2019 г. состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Завод сборного железобетона № 1»

Место проведения собрания – г. Минск, ул. Передовая, 6 (кабинет генерального директора);

Время начала собрания – 11.00.

Время и место регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 10.30 до 10.45 по адресу: г. Минск, ул. Передовая, 6 (кабинет генерального директора).

Время и место ознакомления акционеров с документами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник–пятница), начиная с 11.10.2019 г. по 16.10.2019 г., по месту нахождения ОАО «Завод сборного железобетона № 1»: г. Минск, ул. Передовая, 6 (кабинет генерального директора) с 9.00 до 16.00; 17.10.2019 г. – по месту проведения собрания.

Орган общества, созывающий внеочередное общее собрание акционеров – совет директоров, основание его созыва – собственная инициатива совета директоров.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. О некоторых вопросах реорганизации ОАО «Завод сборного железобетона № 1».

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 15.10.2019 г.

Просим принять участие в собрании или поручить представлять Ваши интересы на собрании акционеров представителю. Для участия в собрании акционеру необходимо при себе иметь паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, оформленную в соответствии с требованиями законодательства.

Дополнительная информация по телефону + 375 17 398 95 31.

УНП 100028892.

ООО «ДЕСЯТКА-СТРОЙ» сообщает о проведении 29.10.2019 в 14.00 торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества: изолированное помещение (квартира), инвентарный номер 400/D-162948, общей площадью 57,9 кв. м, расположенную по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Тавлая, д. 46Д, кв. 37 – 74 880,00 бел. руб., подробную информацию можно узнать на сайте bankrot.gov.by *УНП 191876910.*

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ООО «Завод автомобильных прицепов и кузовов «МАЗ-Купава», г. Минск, ул. Машиностроителей, д.18

Предмет аукциона (имущество реализуется одним лотом). Месторасположение: Минская обл., Червенский р-н, Смиловичский с/с, д. Старино

Производственная база: **цех деревообработки с административными помещениями** (615/С-35497, 1027,1 кв. м), в т. ч. вент. камеры 2 шт., рампа 2 шт., сети питьев. водопровода 184,7 м; сети быт. (255,7 м) и ливн. (287,4 м) канализации, очистные сооружения, двухкамер. септик, поля фильтрации 235 м, покрытия 6446 кв. м; **склад** (615/С-35853, 150,6 кв. м); **КПП** (615/С-35856, 7,6 кв. м), в т. ч. ограждение 639,7 м; **ТП** (615/С-245, 68,3 кв. м); **водозаборная скважина** 615/С-35855), в т. ч. насос Grundfos; **насосная станция** (615/С-35496, 25,2 кв. м), в т. ч. 2 резервуара 150 куб. м, сети пожар. водопровода 484,3 м; **иное имущество:** сети электроснабжения и оборудование (в соответствии с перечнем, размещенным на сайте организатора аукциона www.cpo.by)

Сведения о земельном участке: пл. **2,5727 га** предоставлен на праве аренды по 20.11.2115 для обслуживания цеха деревообработки с административно-быт. помещениями, зданий и сооружений. Ограничения – находится в охран. зонах электрич. сетей свыше 1000 В, пл. 0,2 га

Начальная цена с НДС – 390 386 руб. 07 коп. (снижена на 50 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с №BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: 60 % от цены продажи имущества с учетом ранее внесенной суммы задатка оплачиваются в течение 10 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, оставшаяся сумма оплачивается с рассрочкой платежа на срок до 6 месяцев

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в **газете «Звязда» от 24.08.2019**

Аукцион состоится 12.11.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые **документы принимаются по 11.11.2019 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42, **www.cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375212 24-63-14, +37529 510-07-63.
Продавец: открытое акционерное общество «Витязь», 210605, Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а. тел. +375212 57-92-13.
Лот № 1. Торговый центр, назначение: нежилое здание, этажность: 2 этажа, площадь: 338,9 кв. м, кадастровый номер 35:21:0401011:3989, расположенное по адресу: Российская Федерация, Вологодская область, г. Череповец, Советский пр-т, д. 30, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 35:21:0401011:315 площадью 258 кв. м (аренда). Обременения: договор аренды от 23.09.2019 сроком на 11 месяцев.
Начальная цена: 613 944,67 бел. руб. без НДС. Задаток – 61 394,46 бел. руб.
Дата, время и место проведения аукциона: 28.11.2019 в 12.00 (по белорусскому времени) по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 11.10.2019 с 08:30 по 27.11.2019 до 17.30. **Задаток перечисляется на** р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566.
Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Условия аукциона: победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, возместить затраты по оценке имущества на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона; оплатить объект в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; в случае недостижения согласия между Продавцом и Покупателем по срокам оплаты имущества имущество оплачивается в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи. НДС от цены продажи имущества уплачивается сверх стоимости объекта. Оплата налога на доходы иностранных организаций, не осуществляющих деятельность в Республике Беларусь через постоянное представительство, осуществляется за счет Продавца недвижимого имущества.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по тел.: +375212 24-63-14, +37529 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

РЫНАК ПРАЦЫ

Дэфіцыт кухараў, санітарак і будаўнікоў

У Гомелі пра магчымасці працаўладкавання расказалі прадстаўнікі кадравых службаў пяці гарадскіх прадпрыемстваў і арганізацый прамысловасці, грамадскага харчавання і аховы здароўя. У спісе заяўленых вакансій былі рабочыя прафесіі — ад дапаможных рабочых да майстроў участкаў. У медыцыне асабліва патрэбны малодшы медыцынскі персанал.

Па інфармацыі ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага гарвыканкама, на сёння ў банку вакансій службы занятасці каля 3200 прапаноў работы. З пачатку 2019 года пры садзейнічанні службы працаўладкавана больш за пяць тысяч чалавек, з іх звыш дзвюх тысяч беспрацоўных.

Арганізатары рэкамендавалі саіскальнікам звяртаць увагу не толькі на варыянты працаўладкавання непасрэдна на кірмашы вакансій, але і вывучаць банк службы занятасці, у якім больш за тры тысячы пазіцый.

На кірмаш вакансій у Гомелі прыйшло паўтары сотні жыхароў горада, якія не маюць пастаяннай работы. Аднак сярод іх не было ніводнага кухара ці кухоннага рабочага, а вакансіі заявілі адразу два прадпрыемствы — камбінат школьнага харчавання і абласны скурна-венералагічны дыспансер. Сёння попыт на кухараў нават без досведу працы значна перавышае колькасць падрыхтаваных спецыялістаў. Магчыма, гэта выклікана і тым, што часта кухары сыходзяць у камерцыйныя ўстановы харчавання, дзе прапануюць 600—700 рублёў заробку, а дзяржаўныя — толькі 450 рублёў. Між тым, раяць спецыялісты, важна цікавіцца і надбаўкамі за дадатковую работу — у выніку можна атрымаць і больш, чым прапануюць у прыватных кавярнях.

Два гомельскія прадпрыемствы чакаюць грамадзян, якія гатовыя працаваць з бетонам. Але ж многія з тых, хто цікавіліся на кірмашы такой магчымасцю, маюць абмежаванні па стане здароўя. Дарэчы, на папярэднюю размову да прыватнікаў дамаўляюцца некалькі грамадзян. Асноўныя патрабаванні — быць фізічна моцным, не піць і не прагульваць. А заробак будзе залежаць ад выпрацоўкі.

Цэлы пералік пасад прапанавала ТАА «Дэлком 40». Вакансіі тут розныя: ад дворніка да эканаміста цэха з навыкамі работы са спецыяльным праграмным забеспячэннем. Рэкруцёры запэўніваюць, што на гэтым прадпрыемстве з еўрапейскім капіталам кар'еру можа зрабіць і прыбіральшчык тэрыторыі — калі будзе старанны, яго заўважаць і прапануюць набыць кваліфікацыю.

Тым, хто хоча набыць кваліфікацыю, упраўленне па працы прапануе прайсці навучанне. Зараз вядзецца набор у групы кіроўцаў тралейбуса, машыністаў кранаў, муляраў. Зусім нядаўна былі ў поўным складзе працаўладкаваны групы прадаўцоў і цырульнікаў. Вядзецца таксама навучанне электрагазазваршчыкаў, слесараў па рамонце аўтамабіляў, аддзелачнікаў памяшканняў, якія пры жаданні могуць адкрыць уласны бізнес.

На мерапрыемстве прадстаўнікі фонду сацыяльнай абароны насельніцтва, падатковай інспекцыі правялі кансультацыі па фінансавай адукаванасці пры самазанятасці, арганізацыі сваёй справы. Неабходныя плацяжы, фарміраванне справаздачнасцяў — гэтыя і іншыя пытанні растлумачылі кампетэнтныя спецыялісты.

Па інфармацыі ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага гарвыканкама, на сёння ў банку вакансій службы занятасці каля 3200 прапаноў работы. З пачатку 2019 года пры садзейнічанні службы працаўладкавана больш за пяць тысяч чалавек, з іх звыш дзвюх тысяч беспрацоўных.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

ПІНСК ПАБАГАЦЕЎ ГАНАРОВЫМІ ГРАМАДЗЯНАМІ

На Дні горада ў Пінску ў мінулую суботу ўшаноўвалі двух новых ганаровых грамадзян. Рашэннем сесіі гарадскога Савета гэты статус атрымалі былыя кіраўнікі горада Васіль ШУСТ і Аляксандр ГОРДЗІЧ. Абодва працяглы час узначальвалі гарвыканкам, Аляксандр Гордзіч таксама тры гады працаваў старшынёй гарадскога Савета дэпутатаў.

Як адзначыў пры ўручэнні пасведчанняў цяперашні **старшыня гарсавета Лявонцій ЛЕМЯШЭЎСКІ**, за час знаходжання іх пры ўладзе расла эканоміка горада, будавалася жыллё, умацоўвалася матэрыяльна-тэхнічная база аб'ектаў сацкультбыту, узводзіліся аб'екты інфраструктуры і добраўпарадкавання, захоўвалася гісторыка-культурная спадчына Пінска. Таму дэпутаты аднадушна падтрымалі ініцыятыву працоўных калектываў аб наданні статусу ганаровага грамадзяніна кожнаму з названых былых мэраў.

Цяпер спіс ганаровых грамадзян горада над Пінай змяшчае 22 прозвішчы. Сярод іх ёсць ветэраны вайны і партызанскага руху, марак-вызваліцель, кіраўнікі прадпрыемстваў, медык, спартсмен, мецэнат. У 2011 годзе званне «Ганаровы грамадзянін Пінска» прысвоена Пятру Фёдаравічу Лысенку за значны ўклад у захаванне гісторыка-культурнай спадчыны. На жаль, акадэмік Лысенка, які падарыў гораду і свету знакамітае «Бярэсце», такога звання ў Брэсце не мае.

Ёсць у гэтым ганаровым пераліку пінчукоў і жанчына — Зінаіда Мандроўская, якая доўгі час узначальвала адно з прадпрыемстваў Пінска, была дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу чацвёртага склікання. Спіс заўсёды адкрыты для тых, хто сумее дасягнуць велічынь у сваёй справе або праславіць горад за яго межамі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навукі, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 19.30 10 кастрычніка 2019 года.